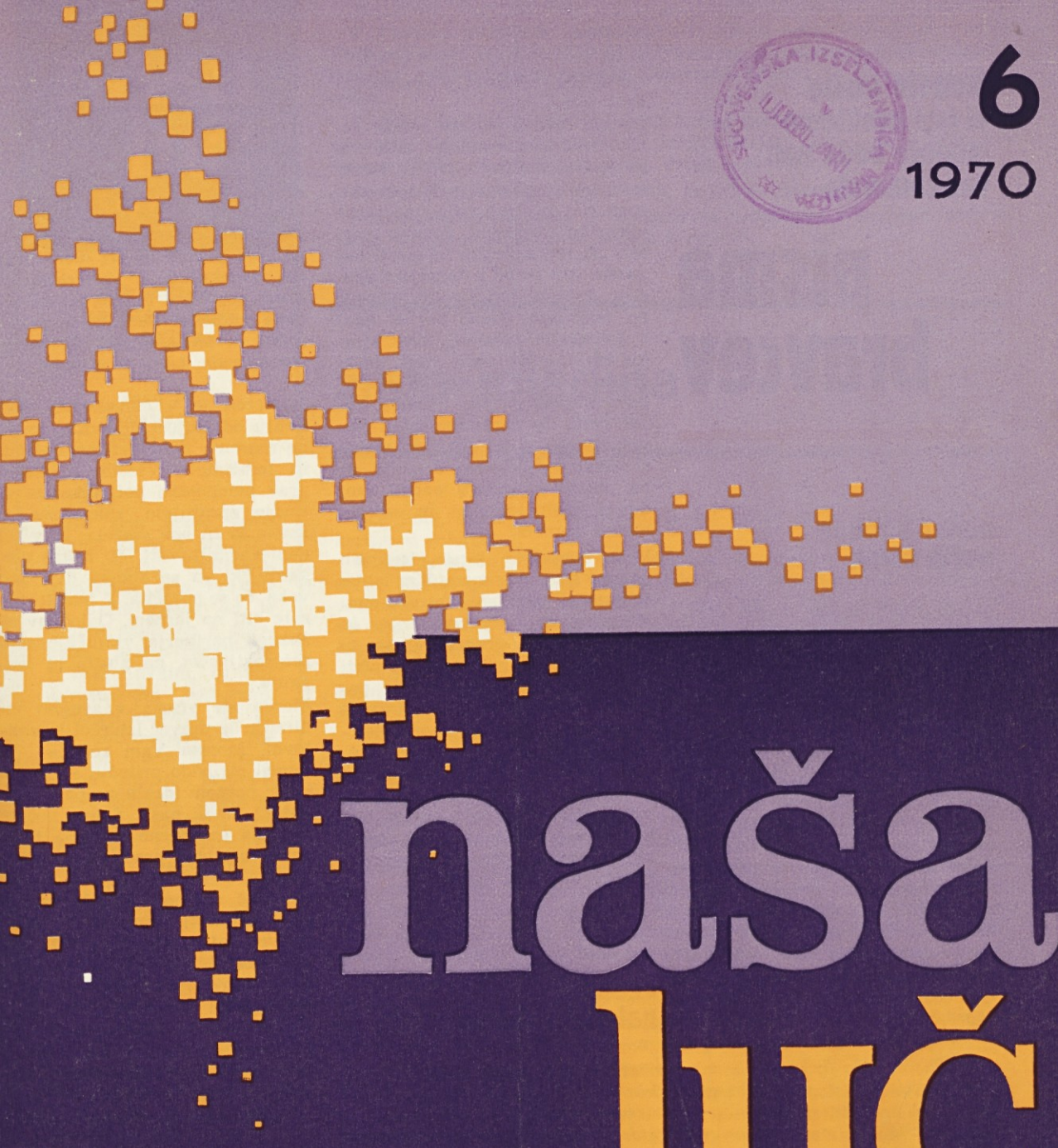

6

1970

naša
luč

**mogoče imate
vi iste probleme
mogoče bodo tudi
vas zanimala**

pisma bravcev

denar v rokah naših otrok

Mnogi starši dajejo svojim otrokom za dobro spričevalo določene zneske denarja, ker menijo, da jih bodo s tem vzpodbudili k večji pridnosti. Z možem sva iz različnih razlogov proti tej obliki nagrajevanja. Seveda svoje otroke pohvalim, če so se dobro učili, a denarja zato ne dobe. Tudi ne želim, da bi otroci za razne usluge prejeli denar. Moj desetletni sin gre npr. večkrat kaj kupit za starejši zakonski par. S tem se popolnoma strinjam. Le to mi ni všeč, da dobi za vsako malenkost nekaj drobiža v dar. Ponovno sem prosila tiste ljudi, naj mu ne dajejo denarja, a vselej ga spet najdem v njegovih rokah kot nagrado za majhne usluge. Ali je to za otroka dobro?

Ne navajate razlogov, iz katerih z možem odklanjata denarne nagrade. Mnogi starši sploh ne vidijo radi denarja v rokah svojih otrok in jim tudi, ko ti že doraščajo, ne dovolijo niti nekaj drobiža. Mnenja so, da dobe otroci od njih vse, kar potrebujejo, in da z denarjem še ne znajo ravnati. Prav, a česar otroci še ne

znajo, tega se morajo vendar enkrat začet učiti.

Majhni otroci še ne znajo ceniti vrednosti denarja, zato jim ga je nesmiselno dajati. V šolski dobi pa, praviloma v 9. letu starosti, naj bi otrok redno, spočetka tedensko, prejemal določen znesek. Ni treba veliko in starši naj pazijo, kaj se bo z denarjem zgodilo. A otrok naj z njim svobodno razpolaga. Nauči naj se nanj z gotovostjo računati, brez strahu, da mu ga bodo vsak drugi teden za kazen ali ker bo zmanjkalo gospodinjskega denarja, zopet vzeli. Če razpolaga mlad človek obenem z doraščanjem vedno z nekaj večjo vsoto denarja, se bo počasi in gotovo naučil svoj denar rabiti načrtno in za pametne namene.

Vaše pomisleke glede denarnih nagrad sicer razumem. Kaj lahko se namreč vtihotapi v otroka enostransko daj-dam mišljenje, ki je v življenju sicer potrebno, ki pa ne sme že pri otroku uničiti pripravljenost do nesebične pomoči. Kako naj bi sicer tak otrok v poznejšem življenju vršil dolžnosti, za katere ne bo prejel nobenih nagrad? Priložnostna darila so lahko znaki priznanja, ki vzpodbujajo k dobrim delom. Denarne nagrade pa naj ne postanejo pravilo, da ne bi otrok končno zahteval „plače“.

vedno naletim na napačnega

Kar zadeva moj poklic, sem kar na dobrem in dosegam lepe uspehe. Rada plešem in tudi glasba me izredno zanima. Toda v ljubezni, se zdi, nimam ravno velike sreče. Vsekakor doslej še nisem srečala moža, ki bi ga mogla res ljubiti. Pri tem ne bi mogla trditi, da mi morda zblizanje z ljudmi dela težave. Toda vsa moja znanja ostajajo pri po-

vršnih simpatijah, zaradi česar sem prav nesrečna. Na drugi strani opažam, da se mi približujejo ravno tisti moški, ki mi sploh niso všeč. Pravkar imam znanca, ki ga imam sicer prav rada, ki bi ga pa vendar ne mogla nikoli poljubiti. Z ljubeznijo na prvi pogled ni pri meni prav nič. Poizkušam z ljubeznijo na drugi pogled, a tudi v tej ni nobene gotovosti. Rada pa bi se poročila in imela otroke. Trenutno res ne vem, kako je z mano.

Ljubezen je v človekovem življenju odločujoči dejavnik, ki ga ne moremo matematično določiti in izračunati. Včasih si izbere prav nenavadno pot, tako da se ljudje sprašujejo, zakaj sta se ravno ta in ona srečala. In v tej nepreračunljivosti leži nekaj tveganja, ki ga sprejmeta dva človeka, če se poročita. V tem si morate biti na jasnem. Odločitev za nekega partnerja vključuje tudi pripravljenost, da nosite to tveganje.

Morda ste včasih v svojem izbiranju le preveč izbirični in zahtevni. Moram Vam reči — in mnogi mi bodo pritrdili — da ne boste povsem idealnega partnerja najbrž nikoli našli. S tem nočem reči, da enostavno zgrabite prvo priložnost brez predhodnega preudarka. Potrebno pa Vam je nekaj več strpnosti. Ljubezen ne sme osebnosti partnerja uničiti, temveč naj jo izpopolni. Zato mislim, da bi morali najprej poizkusiti morebitnega bodočega partnerja bliže spoznati, predno ga sodite. Kljub temu ostajate v svojih odločitvah prosti. Odkrili boste marsikatero dragoceno lastnost, ki Vam bo nekega moškega

(Dalje na 3. strani ovitka)

Ko sem svojo novo dramo ZLATA MLADINA izročil Mestnemu gledališču, sem večkrat od večih slišal, da je drama napisana z izpovedno prizadevnostjo in z brezobzirnim, že kar nerazumnim pogumom. Priznati moram, da ob teh dobronamernih pohvalah nisem bil vesel, ampak žalosten in predvsem začuden. Zdelo se mi je, da poslušam preplašence, ki govorijo: Poglejte, ljudje božji, mak je rdeč.

Mislim, da mak, ki ni rdeč, ni mak.

Dramatik, ki ni pogumen, ni dramatik.

Dramatikova umetnost zaradi obzirov do družbe nikoli ne sme lagati. Pogumni dramtiki vejo, da je umetnost svoboda in da umetnosti izven svobode ni.

Izkušen dramatik vedno računa z dejstvom, da sleherni družba kaj hitro spozna, da umetnost — kateri da preveč svobode — naenkrat postane resnica. Resnica pa je vsem družbam neprijetna.

Igo Torkar

V Mestnem gledališču ljubljanskem igrajo že nekaj časa dramo Igorja Torkarja Zlata mladina. Ker je ta drama ne le podoba sedanje slovenske mladine, ampak celotne sedanje slovenske družbe, je še posebej zanimiva.

V drami nastopajo študirajoči ali komaj doštudirani fantje in dekleta iz mesta, deloma otroci političnih funkcionarjev, deloma iz proletarskih razmer. Nekateri živijo v izobilju, drugi v revščini.

Celotno okolje, ki ga drama slika, je težko, vznemirljivo.

Študent ekonomije Tupi je sin visokega političnega državnega funkcionarja. Oče sam ga kviri in navaja k zločinu.

zlata mladina

Oče Pike, študentke slikarstva, je bil udbaš in je prihajal domov s krvavimi rokami.

Majda je bila v gimnaziji odličnjakinja, mnogo je brala, hodila na koncerte, ljubila naravo, bila vzorna hčerka, končala igralsko akademijo z odliko in s Prešernovo nagrado za svoj talent. Kljub temu pa so namesto nje nastavili netalentirano nečakinjo neke živine, tako da je bila Majda že četrto leto brezposelna.

Na dan pride „slonovski kriminal diletantskih genijev energetskega kemijskega velekombinata. Osrečili so svoj mili narod z milijardno škodo“.

Mlademu kiparju Milanu se izpove oče, ki je bil med vojno komandant bataljona, po vojni pa diplomiran jurist, kako je postal zločinec. Pripoveduje, da je priredila oblast leta 1948 in 1949 lov na gestapovske čarovnice. On je moral kot javni toživec voditi enega procesov proti trem nesrečnikom. Moral je zahtevati najhujšo kazen za vse tri, čeprav je vedel, da je profesor Milivoj pošten človek.

Mladina, ki živi v tem prostoru, spoznava, da je ta družba drugačna, kot sama o sebi govori: da je lažna. Milan izpove: „Dolgo po maturi sem verjel, da živimo na soncu. Ko sem se umaknil, sem rekel: Idejna sonca so prevečkrat le krogi polirane pločevine, osvetljeni z reflektorji obljud. Teatrski trik. Ne bom mu več nasedel.“

Ta mladina se tudi zaveda, da je ona sama predvsem žrtev svojih staršev, okolja, razčlovečene zgodovine. Milan pravi: „Moj Bog, kaj so napravili iz nas! Do kraja mi je zbledel smisel mojega dela... Zdim med prozornimi, a nepredirnimi stenami popolne praznote.“

Mladi vedo, da se morajo upreti tistim, ki so družbo naredili tako, kakršna je. Boj ni pojmovan več kot oborožena, vojaška, nasilna zrušitev sveta v obliki totalitarnih organizacij, partije, s pomočjo Udbe, temveč kot skupinski moralni upor, kritika, uveljavljanje podobe, kakšna bi oblast morala biti.

Samomori, za katere se odloča zlata mladina, so kljub vsemu protest, opozorilo, da ne smemo živeti, kot v letu 1970 živimo. A med izvršivcem in sokrivcem samomora je — po avtorju — taka razlika kot med angelom in hudičem. Za izvršivcem se skriva oblast, razmere slovenskega povojnega življenja.

Pisatelj drame je v Gledališkem listu Mestnega gledališča ljubljanskega (Ljubljana. Letnik XX, zvezek 5) pomenljivo zapisal: „Upam, da se bo ZLATA MLADINA (za nekatere gledavce še preveč razumljivo) predstavila sama.“

evangelij za vsakdanjo rabo

„ti si skala“

pa vsaka stezica popelje te v rim

Do zadnjih časov je bil papež človek skoraj neomejene oblasti in odmaknjen vsaki kritiki. Bila so sicer že prej med bogoslovni- mi učenjaki različna mnenja o papeževi vlogi, a med večino krist- janov ta mnenja niso zašla. Sve- ti oče je veljal med katoličani za skoraj nadzemsko bitje. Kdor je v prejšnjih časih poromal v Rim, videl papeža ali se pri kaki skup- ni avdienci mogel celo dotakniti papeževih oblačil, ta je imel ob- čutek, kot da bi bil na pravem romarskem kraju. Kadar je papež govoril, je sledilo le vdano so-

glasje ali kvečjemu molk, nikdar pa oporekanje. Značilni za vse no- sivce oblasti v Cerkvi sta bili ta poslušnost in spoštovanje. In ne- kaj odsvita papeževe slave je padlo na vsakega škofa, nekaj ce- lo na vsakega župnika.

Včasih mislim, da mogoče šte- je tudi to pretirano spoštovanje, to osebno češčenje skupaj z vsem razkošjem, ki je cerkvene kneze obdajalo, med vzroke današnje krize oblasti v Cerkvi.

Danes zadeva celo papež sam včasih na ostro kritiko. V Cerkvi je postalo zelo nemirno. In pri tem ne gre za sovražnike Cerkve in papeževe nasprotnike, ki bi se razburjali, ampak za kristjane, duhovnike in laike. Celo škofje včasih papežu nasprotujejo, če- prav v zadržanih besedah. Spom- nite se le odmeva na okrožnico „Človeško življenje“ o zakonu in urejevanju rojstev. Za papeža je bilo celotno razpravljanje ob njej gotovo trpko razočaranje.

Časi so se spremenili. Pa papeži tudi! Ali niso pri zadnjih treh pa- pežih razlike večje od skladnosti? Zadnji koncil je dal vsaj v na- stavkih vedeti, da bo treba pre- osnovati nauk o vlogi papeža in njegovem razmerju do ostalih čla- nov Cerkve.

Ko je pa Jezus prišel v kraje Cezareje Filipove, je svoje učence izpraševal:

„Kaj pravijo ljudje, kdo je Sin človekov?“

Odgovorili so:

„Nekateri, da je Janez Krstnik, drugi, da je Elija, zopet drugi, da Jeremija ali kdo izmed prerokov.“

Reče jim:

„Kaj pa vi pravite, kdo sem?“

Spregovoril je Simon Peter in rekel:

„Ti si Kristus, Sin živega Boga.“

Jezus mu je odgovoril:

„Blagor ti, Simon, Jonov sin, zakaj meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jaz tebi povem: Ti si Peter (Skala) in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala in dal ti bom ključne nebeškega kraljestva. In kar koli boš zavezal na zemlji, bo zave- zano v nebesih, in kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.“

(Mt 16, 13—19)

Ali ne potrebujemo danes nujno nove podobe papeža? Ali ni potrebna neka nova notranja ureitev v Cerkvi? Gornji evangelij — mislim jaz — ni lahak za pridigarja, prav gotovo vsaj tedaj ne, če hočejo dati ob njem jasen in času primeren odgovor.

Vaš faran

pa vsaka stezica ne popelje te v rim

Mislim, da bi moralo biti znatno lažje gornji evangelij pojasniti kot pa vsakokratno podobo papeštva v zgodovini obrazložiti in opravičiti.

Gornjega evangelija ne smemo jemati ločeno od ostalih izjav Nove zaveze. Kar je na tem mestu obljubljeno Petru, bo dve poglavji kasneje izročeno enajstim apostolom, In če je Peter imenovan Skala, se to nanaša na njegovo službo, manj na trdnost njegovega značaja. Evangeliji čisto jasno povedo, da ni bil Simon Peter vedno nepremakljiva skala, ampak večkrat bolj njeno nasprotje. Prav tako ne zamolči sveto pismo Jezusove in Pavlove močne kritike Petra. Lahko bi celo govorili o jasni Petrovi samokritiki.

Težje je opravičiti zgodovinski razvoj papeštva. Načelno je vsaka služba v Cerkvi izročena ljudem: odtod je mogoče razumeti marsi-

kakšno preuranjenost ali zamudništvo v govorjenju in ravnanju, pa tudi možnosti enostranskega vplivanja. Vsaka služba v Cerkvi je podvržena človeškim, tudi preveč človeškim vplivom. In kljub temu ostaja resnica, da gre v Cerkvi zadnja pristojnost papežu.

V zgodnji dobi Cerkve so papeža občasno v sporih klicali za razsodnika: njegova služba je bila jasnejša kot kasneje, ko je bila enotnost Cerkve v nevarnosti. V teku časa je pa postalo papeštvo na žalost oblastveni činitelj, zapleten v gospodarske in politične interese, ne da bi bila ta vprašanja vedno jasno ločena od njegove svojstvene naloge. Tako je možno razložiti preveč zemski pomp, ki se je prijel oblasti v Cerkvi. Papeška in škofovsko oblast sta postali vrh Cerkve, namesto da bi bili njena sredina, ki enoti.

Danes gre za to, da dobi ta služba v Cerkvi svojo bistveno nalogo nazaj: naj bi ne bila glasnik enostranske rimske kurije, ampak celotne Cerkve v njeni mnogovrstnosti, zedinjujoča vez, ki Cerkev v njeni različnosti povezuje in nasprotja gladi. Zaradi preveč tega kurijskega sistema je to do slej le deloma uspelo. Kljub vsemu je pa postalo jasno nekaj: zdaleč nič več ne vodijo vse poti v Rim. To tudi ne smejo, ker imajo pota nas ljudi končno le en zakoniti cilj: Gospoda samega.

Vaš župnik

v dirki za blaginjo

Učiteljica 5. razreda je poročala na prvi delovni konferenci v novem šolskem letu:

„Fant je od dne do dne bolj težaven. Živi pri babici, ki mu ni kos.“

Pogovor z babico je odkril, da starši služijo v Nemčiji že peto leto. Na babičino pismo o vnukovem stanju in predlog razredničarke, da bi ga vključila v varstveno ustanovo, sta roditelja odgovorila, da je za to škoda denarja in da naj ga kar sama bolj „trdo drži“ ...

„Brat in sestra iz neke druge družine, ki sicer močno potrebujeta varstva — mati hodi v tovarno, oče pa dela v Nemčiji — sta nenadoma izstopila iz varstvenega oddelka po pismenem sporočilu matere, da ji dohodek ne dovoljuje dodatnega stroška za varstvo. V osebнем pogovoru pa je priznala, da ji je mož ob svojem obisku sam ukazal, naj oba šolarja vzame iz varstva, da bodo hitreje in več prihranili, otrokoma pa je spletel pravljico, kako čudovito bo, ko se bodo tudi oni vozili z avtom“.

pošljite nam duhovnika!

Neka vas v Bosni je ostala brez duhovnika.

Več let so ga čakali.

Naposled so pisali škofu:

„Otroci nam umirajo brez krsta, starci brez tolažbe in svete popotnice.“

Svoje umrle pokopavamo brez duhovnika.

A kaj naj rečemo o naši mladini?

Nihče je ne more ugnati in ukrotiti, ker ni duhovnika, ki bi jo učil krščanskega nauka.

Prevzvišeni gospod škof!

Najdite nam mašnika, kjerkoli morete.

Ne zahtevamo niti mlađega niti zdravega, lahko je tudi star in slaboten, da bo le mašnik.

Pa naj bo tudi slep, za roke ga bomo vodili po župniji.

Naj bo brez nog, na rokah ga bomo nosili.

Samo da bo pri nas mašnik!“

● 56-letni WERNHER VON BRAUN, po rodu Nemeč, je že od leta 1963 ameriški državljan. V ZDA je prišel kot strokovnjak za raketne leta 1945 in od tedaj je zaposlen v ameriškem obrambnem ministrstvu. Od leta 1960 je ravnatelj vesoljskega središča za ameriško orožje in urada za vesoljske polete.

Ta znanstvenik je zapisal:

„Znanost in vera sta prevladujoči sili našega stoletja. Nobeno veliko dejanje v človeški zgodovini ni bilo izvedljivo brez vere. Kdorkoli hoče kaj narediti, mora imeti najprej vero vase. In če prevzame nalogo, ki presega njegove moči, potem potrebuje vero v Boga.

Znanost ne more nič storiti proti vsem mogočim zlorabam sil, ki jih daje. Zato v svetu na stotine ljudi spet sprejema vero.

Materialisti 19. stoletja in njihovi dediči, marksisti 20. stoletja, so nas hoteli prepričati, da lahko poglobljamo znanje o naravi s pomočjo znanosti, da zato lahko živimo brez vere, ker nam vera v Stvarnika ni več potrebna. Vendar smo si doslej z vsakim še tako močnim odgovorom postavili vedno novo vprašanje. Kolikor bolj namreč spoznavamo najgloblje bistvo ustroja atoma, bistvo in življenje narave ali čudovite zakonitosti zvezdnega sveta, tem večji je naš razlog, da strmimo in se čudimo božjemu stvarstvu.“

● Ženevski fizik ABOUZIT je 22 let meril zračni tlak.

Detektiv odkrije Kristusa

„Bog te blagoslovi!“

S temi besedami se je od vsakega obiskovavca poslavljaj eden najbolj originalnih Američanov Fulton Oursler. Živel je od 1893. do 1952. leta.

Teško je reči, kaj je bil njegov pravi poklic. Združeval je v sebi toliko sposobnosti in toliko moči, da je mogel hkrati vršiti različne poklice.

Najprej je bil detektiv, celo častni član mednarodne zveze policijskih šefov in častni predstavnik policijskega poveljstva v Massachusetts. Krajše povedano: odkril je okrog tristo največjih gangsterjev. Imel je izreden talent, da je odkril zločinca.

Nič manj slave si ni pridobil s pisateljevanjem. Že mlad je začel sodelovati pri raznih ameriških listih, pisal knjige, drame, razprave. Končno je postal upravnik založbe Macfadden in s tem urednik dvanajstih mesečnikov. Delal je ogromno, tako da je napisal nič manj kot tristo knjig.

Poleg tega je bil srečen družinski oče. Z družino je živel na farmi v Cape God, se tam zanimal za svoje otroke do vseh podrobnosti, brskal po farmi za strupenimi zelišči in uredil zelo popolno zbir-

ko. Od tod je vodil vsa ostala podjetja po telefonu, z brzojavkami in podobno.

Prepotoval je ves svet. Spoznal je ljudi, človeško slabost, pa tudi sposobnost, da se dvigne do lepega življenja. Neki novinar piše:

„Pravijo, da je Oursler popoln človek. Vse je bral, pozna ljudi in svet. Toda veliko bolj sta vredni njegova ljubezniva preprostost in ponižnost.“

Omeniti je treba njegove številne govore po radiu in televiziji ter sodelovanje pri najrazličnejših organizacijah.

Kot zadnjo oznako je treba dodati, da je imel Oursler Kristusa in vsa svetopisemska poročila za legendo.

„Po desetih letih dela,“ pripoveduje sam o sebi, „ko sem imel za sabo že toliko izdanih stvari, uredil toliko časopisov, napisal toliko člankov, novel, knjig; gledaliških del in filmskih scenarijev, sem bil na smrt utrujen in sem si zaželel malo počitka in sprostitve. Z ženo sva za tri mesece odpotovala v Italijo, Grčijo in Palestino. Iz Haife smo se v avtu odpeljali proti Nazaretu, nato pa v Jeruzalem in na Kalvarijo.

Kakšen vtis so naredili name ti častitljivi sveti kraji, katerih slava je po mojem mnenju temeljila zgolj na legendah? Sam sebi sem se čudil, ko sem začutil nepremagljivo zanimanje za vso stvar.

Po povratku sem se zaprl v kabino in v eni sapi napisal knjigo, ki sem ji dal naslov ‚Dvomljivec v Sveti deželi‘. Pri zadnjem poglavju nisem bil več dvomljivec.“

Knjiga je takoj izšla. A s tem ni pisatelj našel miru. Že ob začetku potovanja v Palestino je zaslíšal v duši Kristusov glas:

„Fulton, kaj misliš o meni?“

In ta glas mu ni dal miru. Tako pripoveduje sam.

V srcu se mu je porodila nova misel, nov načrt: napisati Jezusovo življenje, čeprav še ni bil pričran v njegovo resničnost.

Ta slavni detektiv, ki je znal v vsakdanjem življenju poiskati sled za zločincem, je z vso natančnostjo začel sedaj iskati sled za Kristusom. Sam prizna, da je prebral čez tisoč knjig o njem. Deset let je razmišljal, deset let študiral, deset let molil, dokler ni nekega dne izpovedal kakor apostol Peter:

„Ti si Kristus, sin živega Boga.“

Na cvetno nedeljo leta 1943 je newyorški škof krstil Fultona, njegovega najstarejšega sina in eno od hčera. Žena pa je že bila krščena in vzgojena v katoliški družini.

„Petdeset izgubljenih let je za menoj. Zdaj moram pridno delati, da nadomestim izgubljeni čas. Zato prosim vse dobre katoličane, naj molijo zame.“

Tako je zapisal sam.

Fulton je bil presrečen. Kakor hitro je spoznal Kristusa, je začel živeti samo zanj. Njegovo življenje je odslej sama molitev in apostolat.

Prvo področje njegovega apostolata je bilo pisateljevanje. Nadaljeval je knjigo o Kristusu in jo pisal deset let. Danes je znana po vsem svetu pod naslovom „Zgodovina o Kristusu — največje življenje, ki je bilo kdajkoli opisano“. To knjigo je kot podlistek objavilo okrog dvesto dnevnikov. Samo v angleškem jeziku je izšla v večmilijonski nakladi.

Poleg drugih številnih razprav sta poleg knjige o Kristusu najbolj pomembni knjiga o evangeliju z naslovom „Največja knjiga“ in knjiga o krščanstvu, ki nosi naslov „Največja vera“.

Vsak teden je govoril o Kristusu in krščanstvu po radiu. Njegove ure je prenašalo dvesto ra-

dijskih postaj in redno ga je poslušalo okrog dvajset milijonov ljudi. In tudi njegove govore so objavljali časopisi z milijonskimi nakladami.

Poleg pisateljevanja in govorov je sodeloval pri najrazličnejših katoliških organizacijah: verskih, prosvetnih in dobrodelnih. K njemu so se zatekali po pomoč in svet z najrazličnejših strani.

Ob vsem obilnem delu ni zamarjal ne službe ne družine.

Posebej se je zanimal za kriminalno mladino in iz svojih bogatih izkušenj je dajal navodila tistim, ki so se zavzemali za neuravnovešene mladostnike. Imel je predavanja za policiste in poudarjal predvsem vzgojo mladih, da ne zaidejo na zločinsko pot, ali moralno prevzgojo, če so že propadli.

Če kdo, potem je Oursler poznal nižine človeške narave, a je bil vendar glede bodočnosti človeštva optimist. Rad je poudarjal, kako ni moderna znanost več v službi brezboštva. V dokaz je navajal najbolj priznane znanstvenike. Npr.:

„Pred nekaj meseci je 83-letni znanstvenik dr. Robert Millican, Nobelov nagrajenec in ravnatelj tehnološkega zavoda v Kaliforniji, izjavil skupini odličnih fizikov: „Ko sem posvetil vse življenje raziskavam, sem se prepričal o bivanju božanstva, ki bedi nad usodo človeštva.“

Prav tako se je veselil številnih spreobrnjenj odličnih Američanov in napredka katolicizma v Ameriki.

Bolj kot s pisano in govorjeno besedo je k temu pripomogel s svojim življenjem. Ob obilnem delu je našel čas za molitev in premišljevanje.

Kdor je odhajal od njega, ni nesel s seboj samo pozdrava „Bog te blagoslovi!“, ampak predvsem zgled živega krščanstva.

Okoli svojih aparatov je imel že celo kopo listov, na katere je beležil svoje raziskave.

Nekega dne dobi novo služkinjo in ta se z željo, da napravi gospodu veselje, spravi takoj prvi dan na splošno čiščenje. Vse papirje okoli strojev spravi na kup in zmeče v peč.

Učenjak pride domov. Strašno! Dvajsetletni napori so uničeni! Hipno vzvalovi v njem, a takoj se zave in premaga. Mirno, kot da se ni nič posebnega zgodilo, reče služkinji:

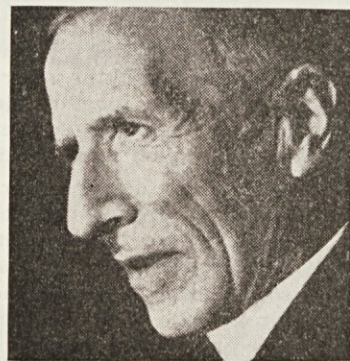
„Uničila si mi delo dvajsetih let. V bodoče se ničesar v sobi ne dotikaj!“

● TEILHARD DE CHARDIN (1881 — 1955) je preko svojega strokovnega področja paleontologije in antropologije postal eden najbolj ustvarjalnih mislecev 20. stoletja v utemeljitvi nove razvojne podobe sveta.

Umrli je v New Yorku. Po rodu je bil Francoz, po poklicu duhovnik, jezuit, profesor. Dolga desetletja je raziskoval kot geolog in panteolog po Evropi, Aziji, Afriki in Severni Ameriki življenje pračloveka.

Iz vsega, kar je spoznal, je sestavil teorijo vsesplošnega razvoja, kateremu na čelo je Bog postavil človeka, ki naj vse zedinjuje.

Njegovi spisi so danes po svetu silno upoštevanji.

Bog in današnji človek

Neki duhovnik je v določeni pokrajini severne Francije zastavil sto moškim in ženskam iz delavskih naseelij vprašanje: „Kdo je Bog za vas?“ Objavljamo nekaj odgovorov.

23 %: „Ne verujemo.“

„Trdo delam, da si zaslužim za življenje: to mi zadošča. Moja žena veruje. Svobodna je. Jaz sem tudi.“

„Mogoče je dobro verovati, a meni to ne uspe.“

„Kadar bom videl, da se vračajo tisti, ki so odšli v večnost, bom veroval.“

18 %: „Bog je vsemogočen in pomaga v življenjskih težavah.“

„Šest otrok imam in poleg tega bolnega moža. Ko bi Boga ne bilo, bi poslala vse...“

„Bog je pomočnik v bolezni, ko vse drugo odpove.“

„Varuje me pred nevarnostjo: vsako pot ga prosim, ko se spuščam v rudnik.“

10 %: „Zaradi trpljenja, smrti, krivice, vojne smo izgubili vero.“

„Verovala sem, sedaj ne verujem več. Le za eno stvar sem ga v življenju prosila in mi jo je odrekel: za življenje svoje hčerke. Na njen šesti rojstni dan so mi jo pripeljali mrtvo. Končano je.“

„Vzgaljal sem se v šoli, ki so jo

vodili duhovniki. Bilj so popolnoma na strani gospodarjev. Danes so bolj naklonjeni delavcem. So celo dobri. A zame se je končalo.“

„Če človek pomisli na vse nesreče na svetu, ne more verjeti, da bi Bog bival.“

8 %: „Bog je ustvaril svet.“

„Bog je stvarnik, ki je nad nami. Ne bojim se ljudi, bojim se pa Boga.“

8 %: „Bog vodi stvarstvo in se zanima za svoje stvari.“

„On nas vodi, kadar izgubimo smer. In v življenju jo izgubimo pogosto.“

„On je vse naredil in vse vodi. A pogosto se sprašujem, zakaj gre vse vedno slabše.“

6 %: „Verujemo, a obenem dvomimo.“

Holandci o nobeni stvari in tako na splošno ne razpravljajo kot o verskih vprašanjih. O njih govorijo povsod: na delovnih mestih, po gostilnah in zlasti v okrog 25.000 posebnih krožkih, dalje po revijah in časopisih, radiu in televiziji. Človek se ob tem izrednem pojavu vpraša, kako se je vse to začelo.

Odgovor je, da sta jih k temu privedla splošna demokratizacija javnega življenja in napredek znanosti. Tako so dobili večjo samozavest. Današnji človek hoče tudi soodločati. Demokratizacija je močno povezana z osamosvojitvijo delavcev, na Holandskem pa še posebej z osamosvojitvijo katoličanov, ki so bilj stoletja v kulturnem in socialnem pogledu nekje za evangeličani.

Demokratizacija nujno vodi tudi k spremembam struktur v Cerkvi. Nastaja novo pojmovanje Cerkve, novo pojmovanje verskega življenja in sploh duhovnosti.

K zavzetosti cele dežele za verske probleme je veliko pripomogel dialog, ki ga vodijo škofje in duhovniki z ostalimi verniki. Vsi škofje so zelo odprti za probleme Cerkve, prav tako pa za probleme svojih vernikov. Dobro poznajo svoje ljudi, pozorno jih po-

Holandci: „Cerkev ni otok miru!“

slušajo in prijateljsko jim svetujejo.

Pa še nekaj je za Holandce značilno: njihova iskrenost. Prikrivanja ne poznajo. Če je neka težava tukaj ali se bliža, se z njo odkrito in iskreno soočijo, priznajo nje težo in se je z resno voljo lotijo.

Največ škode so storili katoliškim Holandcem tisti njihovi duhovniki, ki so v preteklih letih z nekaterimi stvarmi pretiravali. Sami priznavajo, da so zaradi tega nastale ponekod praznine (tako v duhovniških poklicih kot v duhovnem življenju samem), ki jih bosta šele čas in njihova prizadevnost v bodočnosti spet napolnila.

Na holandskem koncilu so po svojih zastopnikih sodelovali vsi

katoličani: škofje, duhovniki in verniki. Skupno in javno so razmišljali o versko pastoralnih vprašanjih, da bi prišli skupno do ustreznih sklepov.

Plenum pastoralnega koncila je zasedal v treh letih šestkrat. Glavna snov razpravljanja je bila: avtoriteta, misijonska naloga Cerkve danes, zakon in družina, mladina, pomen in obnova verskega življenja v današnjem svetu, duhovništvo in njegove službe, redovniško življenje, oznanjevanje, ekumensko vprašanje.

Nadvse zanimivo je bilo razpravljanje o oznanjevanju. Oznanjevanje ni le pridiga, liturgija, kateheza, ampak je še posebno važno oznanjevanje v družini in verski pouk odraslih. Oznanilo je tudi krščansko življenje samo. Poslušavcu moramo dati priložnost, da sprašuje in razpravlja.

Nizozemski pastoralni koncil je hotel biti izraz vseh zavzetih katoličanov, ne le duhovnikov in škofov. Povezava z vatikanskim koncilom bi naj bila posebej vidna v odprtosti in dialogu. Ta je nujen ne le med člani tistih, ki imajo v Cerkvi oblast, in ne le med katoličani samimi, temveč tudi s člani drugih Cerkv.

„Zelo težko verujem, kadar vidim ljudi s silikozo, kot npr. svojega tasta ali otroke, ki trpe. Če Bog zares je, ne bi smel tega dopustiti.“

„V navalu jeze si pravim: ‚Ko bi Bog obstajal, ne bi ta in ta umrl tako mlad ali pa bi ne trpel toliko.‘ A potem pravim: ‚Bog že ve, kaj dela.‘“

„Verujem, a pridejo dnevi...“

3%: „Verovati je praktično.“

„Bog je nekaj velikega za ustraševanje otrok. Jaz jim pogosto pravim: ‚Boste videli, naš dobri Bog...‘“

„Triba je verovati, to more biti koristno.“

„Bog je neke vrste zatočišče. Ko sem si kupil avto, sem dal takoj vanj pritrditi podobo sv. Krištofa in sem dal avto blagosloviti.“

1%: „Mislite resno z vprašanjem?“

„Ali je to resno? Ni mogoče: o tem me ni še nihče vprašal. Res, o tem ne vem ničesar.“

„Bog bi moral stvari lepše narediti: preveč krivic je. To pravim, a obenem razumem, da je tako: Bog je tako zaposlen. Saj je tudi z nami tako, da ne naredimo vsega dobro.“

„On je stvarnik. Ali se za nas zanima? Ne. Kako hočete, da bi se zanimal za ves svet? Ali ne vidite koliko sveta je na zemlji?“

Ali je Bog po vsem tem Oče?

Nihče od vprašanih ni izgovoril besede Oče. Kot ni nihče izgovoril imena Jezus Kristus. Gotovo, Bog, ki pomaga, ki tolaži ki je neko zatočišče, je oče. Je pa čudno in žalostno, da te besede ni bilo.

En sam človek je govoril o večnosti:

„Bog je tisti, ki nas bo sprejel po smrti. Na srečo, da je to tako.“

Bogastvo ali revščina?

Kaj naj rečemo o teh odgovorih? Zdeli se nam bodo revni ali bogati, odvisno od tega, kako jih bomo ogledovali... Neverjetno revni na božjem razodetju, ki nam ga je prinesel Kristus in ki ga Cerkev ljudem posreduje. Bogati po veri v božjo moč in ljubezen.

Kakorkoli že, pričevanje je tu: omejeno po številu odgovarjajočih, a resnično. Ne more nas pustiti neprizadete, da tako mislijo tisti, ki jih vsak dan srečujemo.

Ne gre za to, da bi sodili te odgovore ali da bi rekli: „Pri nas ne bi tako odgovarjali,“ ampak bolj to, da se vprašamo, kaj bi mi odgovorili na isto vprašanje.

Nizozemci niso obstajali pri 2. vatikanskem koncilu. Probleme, ki jih je ta načel, so začeli reševati v skladu s potrebami lastnih holandskih razmer.

Kardinal Alfrink je ob koncu koncila izjavil: „Zavedamo se ve-

like odgovornosti, ko gradimo novo. Želja, da se osvobodimo prevelike institucionalne utesjenosti, more povzročati bolečino in nemir. Toda Cerkev ni arena, kjer bi se postavljali v nasprotujoče si skupine, pa tudi ni

otok miru, kjer bi se na vsak način hoteli držati preteklosti ter obsojali sedanost in se bali prihodnosti. Naša naloga je, da ohranimo Gospodovo izročilo, pa tudi, da to izročilo čim ustrezneje posredujemo ljudem našega časa.“

Frančiškanska sestra dr. Alix Alkemade govori na cerkvenem študijskem dnevu. — Na oltarju so trije kelihi in vsi verniki morejo prejeti obhajilo tudi pod podobo vina.

družinski kotiček

Človek na oddihu

O človeku na oddihu bi lahko rekli: človek v svojih željah.

Opazuješ rojenega sitneža in natančneža, ko se pripravlja na potovanje: v kovček dene vse potrebne in nepotrebne stvari, tudi kopito za čevlje in obešalnik za suknjo, čeprav ga navadno v vsakem hotelu najde, in če ga ne bi, bi menda vendar laže zdržal brez te malenkosti, kakor da ima težak kovček, da ga komaj prenaša. Toda on je tega vajen, „red mora biti“, obleka se ne sme kvariti in zato mora iti na potovanje s celo „garderobo“.

Taki ljudje bi zboleli, če ne bi vsak dan sproti uredili vsako malenkost. Tudi na počitnicah imajo

Na počitnicah

Rdeče je podčrtan na kalendarju dan, ko človek odpotuje na dopust, ko se spremeni iz resnega mestnega človeka v veselega počitničarja, raztrga vezi vsakdanjega dne in zaplava v jezero ali v morje.

Človek odpotuje v življenje, ki si ga je v brezkončni zimi tolikokrat naslikal. Z zemljevida, s prospektov ali iz izkušenj si je izbral kraj, vanj bo postavil šotor ali se vselil v hotelsko sobo. Dom bo ostal doma, človek bo postal tujec, turist, počitničar z vsemi pravicami, dolžnostmi in veseljem, ki ga prinese poletna sprememba stanovanja.

Čas naj ne bo človekov gospodar na počitnicah. Počitničar naj se veseli majhnih veselj: lepe školjke, dobre ribe, čaše mrzlega piva in senčnate piniije. Naj bo sam sebi všeč v pisanih počitniških originalnih oblekah, v tuniki čez kopalno obleko, v rutii, zavezani na nov način, v sandalah, ki ne poznajo nogavic, v živih barvah, ki bi jih v mestu nikoli ne sestavil. Uživa naj tja do večera v kopalni obleki, se veseli rjave kože, vendar naj bi bil pri garderobi kljub vsemu dovolj samokritičen in okusu naj bi nikdar ne spodrsnilo.

Ne vozi presit ali lačen!

Avtomobili so dandanes tehnično že tako izpopolnjeni, da so okvare že redek vzrok prometnih nesreč. V večini nesreč je človek tisti, ki odpove, in ne stroj. Na prvem mestu med vzroki je nepazljivost, pomanjkanje zbranosti, preutrujenost in prepočasni refleksi. Naša zbranost in počutje sta nedvomno odvisna

tudi od prehrane, zato moramo biti pri izbiri in času obedov zelo pazljivi.

Predvsem velja opozoriti, naj se voznik odpravi na daljšo pot le, če je spočit. Za odhod se mora mirno pripraviti in naj se ne priganja k volanu.

Kaj je bolj narobe kot hitrica, ko med mizo in vrati še zlijemo vase skodelico kave in se potem zapodimo na cesto!

Na daljša potovanja ne hodimo s prenapolnjenim, pa tudi ne s praznim želodcem. Pred odhodom je najbolje, če pojemo lahko prebavljivo in vitaminsko hrano, kot na primer zelenjavo, solato, sadje, sir — zraven pa popijemo skodelico mleka. Odpojevmo se mastnim in težko prebavljivim jedem! Pazimo pa tudi na redno prebavo!

Na poti poskušajmo obedovati ob običajnem času, vendar pa tudi tu velja: ne preveč in nobenih jedoč, ki naperjajo.

Med vožnjo se, ne da bi sami to opazili, zmanjšuje naša zbranost. Popušcanje zbranosti pa pomeni pretečo nesrečo. Izkušeni vozniki poznajo svoje slabe trenutke in jih lahko hitro premagajo. Ustavijo vozilo, izstopijo in si vzamejo deset minut časa za sprehod.

Pri dolgih vožnjah se splača, da se ustavite vsaki dve uri in obenem pojedete kako malenkost: sadje, kekse, čokolado ali kaj podobnega. Tudi kozarec mleka lahko hitro prežene trenutno utrujenost. V nobenem primeru pa se ne smete dotakniti alkohola, dokler ne pridete na cilj. Vedite, da boste po pivu še bolj utrujeni in zaspani!

Bolj priporočljivo je, da se po glavnem obedu nekoliko sprehodite, kot pa da takoj sedete za volan.

Nekateri vozniki rajši potlačijo lakoto in vozijo dalje. Tudi to

je napačno! Če je človek lačen, je manj zbran, postane utrujen, nervozen in refleksi so ohlapni. S tem pa se hitro poveča nevarnost, da pride do nesreče.

Za zdaj statistika ne pove, kolikšen odstotek nesreč zakrivi prav napačna prehrana. Lahko pa verjamemo, da ta odstotek ni majhen.

Bodite obzirni tudi na počitnicah!

Počitnice nastopijo takrat, ko si oblečemo kopalno obleko, zapremo oči in pozabimo na službo.

Takšen odrešujoč mir pa po-

navadi traja malo časa. Predvsem se marsikom zdi življenjsko važno, da svoj dopust preživi ob nenehni spremljavi glasbe, ki polni ušesa tudi vsem bližnjim kopavcem. Tranzistor je morda prav imenitna stvar, ampak prav gotovo je za marsikoga tudi huda nadlega, če je prisiljen poslušati glasbo, reklamo in predavanja takrat, ko bi hotel uživati nekaj tišine, ki si jo na dopustu sme privoščiti.

Živčni glasbeni intermezzo je tudi pogost jok tistih otrok, ki jim mamice in očetje hočejo kar takoj prvi dan privzgojiti silno ljubezen do morja. Otroci se bojijo vode, krčevito se oklepajo rok in nog ljubeznivih staršev, vmes pa nevzdržno jočejo. Takšen, od joka zaripel otrok, je se-

strog dnevni red kakor doma. Potovanje je do pičice za dva ali več mesecev naprej preračunano. Zato pa so tudi na oddihu prav tako živčni in nemirni kakor v vsakdanjem delu in življenju. To so ljudje, ki pravzaprav sploh ne morejo imeti pravega oddiha.

V drugi skrajnosti so ljudje, ki na počitnicah vse „odpade od njih“; ki si želijo tako korenitega počitka, da se jim zjutraj še umiti ne ljubi. Nekateri žaljivo dostavljajo, da se jim še jesti ne ljubi. Taki ljudje imajo najrajši „mir“, zato se radi umaknejo in uživajo v tem, da so zabrisali sled za seboj. Če gre tak človek na potovanje, ima le malo prtljage s seboj, vesel je, da je čimbolj nemoten. Hišnega reda, krtačenja, likanja in vsega tega ima čez glavo. Sit je železnega reda, natančnosti in točnosti.

Tudi med kmečkimi očanci najdemo tak tip človeka (čeprav tam o pravem odmoru ali počitnicah ne moremo govoriti), ko se oče ob nedeljah umaknejo v skriven kot in počivajo. „Mir hočem imeti,“ to je vzklík takega človeka.

Kdor ima z njim opravka, naj tega tudi pri vsakdanjem delu in življenju ne pozabi: to so ljudje, ki jim storiš uslugo, če jim ne delaš preveč družčine.

Tretjo skrajnost, ki nekako sklene ta trikotnik, predstavlja človek, ki je nemiren. Počitnice porabi tako, da „leta okrog“: po planinah, na morje, v tuje kraje in med tuje ljudi, kjer bi rad vsak dan kaj novega doživel.

Vtis imaš, da se je tak človek že celo leto dolgočasil, da se je čutil v vsakdanjem poklicu utenjenega, tlačilo ga je, prostosti mu je manjkalo, ubijala ga je enoličnost.

Takemu človeku moramo nuditi čim več možnosti za sprostitvev, gibanje, spremembo, zlasti pa občutek, da je svoboden, da je gospodar svojega časa. Tak človek težko prenaša odvisnost, najmanj pa odvisnost od žene in družine. To so nemirni duhovi, ki jim je družinski krog navadno preozek, jim omejuje svobodo gibanja in razpolaganja z lastnim časom.

Posebne vrste ljudje so tisti, ki spremene počitnice in sploh vsak odmor v igro. To so ljudje, ki razodevajo globoko potrebo po igri. Ni treba, da bi bili šaljivci, to je končno stvar zgovornosti in temperamenta. Ne, igrivost je nekaj globljega. V igri se človek sprosti. Tak človek čuti potrebo po sproščenosti. Gorje, če njegova družina nima smisla za vse to! Vendar niso slabi taki ljudje. Človek, ki ima veselje do igre (ne za denar seveda) in športa, navadno ni slab. To so večkrat ljudje, ki imajo prav zato tudi smisel za „lepoto“ življenja; da si moramo življenje tudi „olepšati“ in olajšati, da ne bo samo гарант, kajpada, če ne gre to na račun drugih, kar se pa večkrat zgodi. Čim več igre si kdo lahko privoščiti, tem bolj se morajo drugi zagristi v delo, če hočejo živeti.

Zanimiv, a ne ravno redke tip človeka pa je tisti, ki si odmor zamišlja samo kot spremembo v delu. Že komaj čaka, da bo prišel do prostega časa, da bo mogel narediti vse tisto, do česar med letom ni prišel; ali pa da si bo lahko „privoščil“ tisto delo, ki ga najbolj veseli, neke vrste „drugi poklic“, ki ga pa, žal, ne more izršeovati.

Tako kmet rad zamenja svoje delo z vlogo obrtnika: iz orača, poljedelca in vinogradnika je v

veda pozornost vzbujajoča oseba na vsaj kakih 200 metrov obale. Menda starši mislijo, da bi bili opeharjeni, če se otrok ne bi kar naprej namakal v vodi. In vendar se vode veselijo prav tisti otroci, katerih nihče ni silil vanjo, temveč jim je prostor za igranje izbral najprej v sencji in šele na otrokovo željo tudi ob vodi in v vodi.

Predno smo na dopustu, se nam zdi tako zelo imenitna misel, kako bomo podnevi lenarili, zvečer pa odšli na majhen sprehod. Seveda tudi otroci zato ne smejo biti prikrajšani. Zgodi pa se, da otrok postane utrujen, ker je sonce že prvi dan neusmiljeno pripekalo. Sicer živahno odcaplja na tisti sprehod pred večerjo ali po njej, potem pa vidi sladoled in ena sama merica mu ni dovolj. Čeprav je popolnoma razumljivo, da ni počitniški čas edina primerna priložnost za vzgojo, starši marsikdaj prav na počitnicah začnejo s svojimi vzgojnimi prijemi. Povzdignjeni vzgojiteljev glas in otrokov jok zopet pestrita počitniško razpoloženje miru potrebnih dopustnikov.

Prvi in štirinajsti dan v mesecu postajata ponavadi mejnik med eno in drugo skupino dopustnikov. Vsi pa le ne prihajajo in odhajajo ta dan. Vendar pa se zdi marsikomu potrebno, da svoj odhod primerno proslavi. Po enajsti uri naj bi bil sicer povsod mir in počitniška tišina, tisti, ki odhajajo z dopusta, pa menijo, da je to nesramno zgodnja ura za poslednjo noč njihovega dopusta. Vsi, ki bi radi spali, so torej prisiljeni poslušati „uglašeno“ petje tistih, katerim se je dopust iztekel.

V katero skupino spadate? Ali verjamete, da je obzirnost tudi delec kulture? Med opisanimi nesimpatičnimi zvoki jo v počitnicah težko srečamo.

Kaj naj bo v predsobi?

V še tako majhno predsobo lahko pritrđimo na najbolj osvetljeno steno ogledalo. To ne sme biti nameščeno ne previsoko ne

pre nizko. Včasih ga rahlo nagremo naprej, saj poveča tistega, ki se vanj gleda. Najlepša je gladka ploskev.

Mala odlagalna ploskev pod ogledalom, kamor odlagamo rokavice in razno drobnarijo, ki jo moramo drugo jutro spet vtakniti v žepe druge obleke, ter predal za krtačo in glavnik, ki nas uređita ob odhodu v mesto, sta skoraj nepogrešljiva v predsobi.

Čeprav je vse majhno, bo skupaj z lončkom rož vplivalo možno prijetno.

Česa njen mož ne mara

...KAR ZADEVA GOSPODINJSKA DELA:

...da njegova žena pretirava s čiščenjem stanovanja, posebno pred prazniki, in ko se praznični dnevi začnejo, vsa izčrpana obleži na kavču in od utrujenosti zaspi. Res je, da je opravila veliko delo, res pa je tudi, da se zamujeni prosti čas nikoli več ne vrne.

...da njegova žena neguje stanovanje kot svetinjo, kamor sam skoraj ne sme niti stopiti, saj nadzoruje vsako njegovo stopinjo in kretnjo in prav nič ne štedi z opozorili.

...da njegova žena nikoli gotova z gospodinjskim delom, kadar se vrne domov, in ga vselej sprejme s pozdravom: „Takoj bom gotova.“

...da njegova žena prehitro izgubi potrpljenje, če mu kakšno gospodinjsko delo ne gre tako od rok kot njej.

...da mu njegova žena pospravlja delovno mizo.

...da mu njegova žena dela red v skrinjici, kjer hrani orodje, in da celo po njenem mnenju nekoristne vijake in ploščice zmeče v posodo za smeti.

...KAR ZADEVA KUHINJSKA VPRAŠANJA:

...da mu njegova žena vselej pokvari tek, ko vedno znova pri vsakem kosilu začne: „Kaj pa naj jutri kuham?“

...da njegova žena izreže iz časopisov recepte, še preden je on prebral naslednjo stran.

...da mu njegova žena stalno predpisuje jedi, ki jih sme, in jedi, ki jih ne sme jesti.

...KAR ZADEVA OBLEKE:

...da je njegova žena urejena samo, če gre od doma, doma pa se oblači v stare ponošene obleke in ni nikoli počesana.

...da se njegova žena oblači doma v hlače nemogočih barv in prav nič ne misli na svoje kilograme.

...da njegova žena zajtrkuje v pomečkani pižami ali pa mu sedi nasproti v prozorni nylonski spalni srajci.

...da njegova žena nikoli ne ve, kaj naj obleče, čeprav je njena omara nabito polna.

...da njegova žena posnema vsak modni krik.

...da nosi njegova žena stalno visoke pete, čeprav jo bolijo noge.

...KAR ZADEVA KOZMETIKO:

...da njegova žena pretirava s svojim make-upom in da stalno menjava barvo las.

...da njegova žena razstavlja v kopalnici in spalnici vsa kozmetična sredstva, ki jih uporablja,

...da njegova žena vedno podarja svoje pomanjkljivosti, ki so včasih tako neznatne, da jih on niti opazil ne bi.

Ko kupujete posodo...

• Dno posode se mora prilegati površini kuhalne plošče, to pomeni, da izbiramo samo tiste kuhalne posode, katerih premer dna je enak ali za 1 do 2 cm večji od premera kuhalne plošče. V ta namen si pred nakupom doma izmerimo kuhalne plošče. Ne kupujemo posode, ki nam je zaradi svoje lepe oblike ali barve všeč, njihovo dno pa se ne sklada z našimi ploščami. Temperaturna porazdelitev pri takih posodah ne bo enakomerna, zlasti pa nastajajo izgube pri porabi električne energije.

• Dno posode naj bo ravno ter odporno proti spremembam temperature.

• Pri nakupu izbirajte kvalitetno, prvorazredno posodo, čeprav je dražja.

• Pri izbiri emajlirane posode pazite, da je lošč gladek, enakomerno debel, brez mehurčkov.

• Ročaji na loncu in pokrovu naj bodo skrbno zavarjeni in toplotno izolirani.

• Ročaj naj se dobro prilega roki.

• Pokrov se mora povsem prilegati posodi.

• Posoda naj bo zgoraj in spodaj enako široka, dno pa zaokroženo; rob mora biti dobro oblikovan.

Uganka

Gospa Mrzelova in gospa Mol-kova sta zvedeli od gospe Mačkove zanimivo novico. Z obljubo, da bosta molčali kot grob, sta se poslovili od gospe Mačkove točno opoldne na glavnem trgu Pasje vasi. V naslednji četrt ure je Mrzelova povedala novico dveh osebama in prav tako Mol-kova. Te osebe so potem prav tako v naslednji četrt ure novico povedale vsaka dvema novima. Tako je šla novica v tem ritmu naprej. Kdor je zanjo zvedel, jo

je v naslednji četrt ure povedal dvema človekoma, ki zanjo še nista vedela. Ob dveh popoldne je za novico vedela že ena petina vseh prebivalcev Pasje vasi. Koliko prebivalcev ima Pasja vas?

REŠITEV UGANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE: Od petih osumljencev je vlomivec prvi od desne, ker ima edini hlače spodaj zavihane, kot jih ima vlomivec ob vlamljanju.

prostem času (pozimi) mizar, sodar, sedlar ali celo čevljar. Profesor rad zamenja šolski razred z vrtom in je v počitnicah vrtnar. Izleti, šport in letovišča ga ne zanimajo.

To so predstavniki raznih delavnih ljudi, ki pravega počitka sploh ne poznajo. Zato vidimo večkrat izobraženca, da za počitnice niti dela ne menja, se ne loti nobenega vrta, ampak kar naprej tiči v knjigah; prej je delal to, kar je moral, sedaj pa se posveča tistim vprašanjem, ki njega „osebno“ zanimajo. V tem je pa tudi edini smisel njegovih počitnic, kakor jih on pojmuje.

Tako smo s tem delavnim tipom človeka na počitnicah sklenili krog in ga nekako zopet zapiramo s prvim: natančnežem, ki si tudi nikoli ne zna privoščiti počitnic.

Najmanj pa si je zmožna privoščiti počitnice družinska mati z otroki, posebno še kmečka. Zato pa zanjo še najbolj velja to, kar velja končno za vsakega človeka: smisel odmora je v tem, da človek nekako pride na svoj osebni račun.

Dr. A. Trstenjak

● 84 odstotkov mladih delavcev Böhlerwerke v KAPFENBERGU v Avstriji obiskuje letos verouk. Verouk ni obveza in zaradi obiskovanja verouka nimajo vajenci nikakih materialnih koristi. Anketa je med mladimi delavci pokazala veliko ver- sko nevednost.

● PAPEŽ je sprejel člane soci- alne in zdravstvene komisije ev- ropskega parlamenta. Opozoril jih je, da evropska skupnost po- zablja na delavce, da jih izrab- lja, da se malo briga, da bi de- lavec užival tisto spoštovanje, ki ga zasluži njegovo dostojanstvo, in da se malo trudi za to, da bi bil tuj delavec deležen vseh ti- stih socialnih pridobitev, ki jih uživajo domačini.

● FRANCOSKA VLADA je „iz političnih vzrokov“ zaprla 20 mladinskih domov v raznih me- stih države. Proti tej odredbi je škof Coupy protestiral. V pro- testnem pismu poudarja, da po- meni vladni odlok „napad na vzgojo in izobrazbo mladine“ in tudi socialno krivico do prebi- vavstva, ki je te domove gradilo z edinim namenom, da bi se nji- hova mladina v njih vzgajala in izobraževala na raznih mladins- kih srečanjih. Škofov protest je

cerkev se prenavlja cerkev hoče služiti cerkev hoče biti kvas sveta

Slovinci ob meji

GORIŠKA — V Gorici se je vršil tridnevni študijski tečaj za slo- venske profesorje in učitelje. — Slovensko gledališče iz Trsta je gostovalo z igro „Naša kri“. — Praznik pomladi je pripravilo slovensko katoliško društvo Hrast na Doberdolu. Maša, otvoritev nove župnijske dvorane in popo- danski nastop pevskih zborov ter dramskih in folklornih skupin — vse to je v navzočih vzbudilo pravo, veselo razpoloženje veli- konočnih praznikov. — Tradicio- nalno prvomajsko slavje „Med borovci“ je oskrbelo katoliško

prosvetno društvo F. B. Sedej v Števerjanu. Nastopili so pevski zbori in glasbene skupine iz Ko- roške, Benečije in Goriške.

TRŽAŠKA — Ob 20-letnici kino- dvorane v Bazovici so poročali, da je bilo v tem času v njej nad 200 iger, pevskih nastopov, šol- skih prireditev in zabavnih večer- rov. Predvajanih je bilo nad 1.150 filmov. Neumorno sta delovala župnik M. Živic in kaplan S. Zor- ko, Polna dvorana ob proslavi je bila dokaz, da vlada med rojaki vzajemnost. Mladina Slomškove- ga doma je nudila vaščanom pri- jeten večer. Igrala je Moliérovo veseloigro „Zdravnik po sili“. — Pevski zbor Gallus je imel v Kulturnem domu jubilejni kon- cert. — V Rojanu so razveselili navzoče šolski otroci z igrico „Mačeha in pastorka“ in s petjem narodnih pesmi. — Slomškov dom

vzbudil veliko pozornost med francoskim ljudstvom.

● AFRIŠKI LIST „LA CROIX“, ki izhaja v Dahomeju, poroča, da bodo oblasti odslej vsak splav, ki ga kdo namenoma povzroči, da ne bi bil spočeti otrok rojen, kaznovan s smrtjo ubijavca. Do- slej so dahomejski zakoni kazno- vali ubijanje nerojenih otrok z dosmrtnim zaporom. Izjema pri tem so primeri, kadar gre za re- ševanje življenja matere.

● Po katoliških cerkvah v RO- DEZIJI so brali pastirsko pismo, v katerem škofje odklanjajo za- kone, ki uvajajo rasno razloče- vanje. Nadškof iz Salisburija in ostali štirje rodezijski katoliški škofje pravijo, da so vsi prebi- vavci Rodezije enakopravni čla- ni človeške družbe. Naglašajo, da se Cerkev ne veže z nobeno ob- liko vlade, pa tudi ne z nobeno politično stranko. Cerkev hoče ohraniti svobodo nasproti vsem Rodezijcem, kateremu kolj ple- menu pripadajo. Zato odklanja zakone, ki jo hočejo prisiliti k rasnemu razlikovanju. Zadržanje katoliških škofov so podprle tudi druge veroizpovedi.

● V PARAGUAYU so se odno- si med Cerkvijo in režimom za-

v Bazovici je povabil na prvo- majsko proslavo z veselim popo- danskim sporedom mladih an- samblov: Miramar — Slomšek — Finžgar.

KOROŠKA — Zveza slovenskih izseljencev je imela v Celovcu 25. občni zbor. — V St. Jakobu v Rožu so gostovali Tržačani s kon- certom. — V Kolpingovi dvorani v Celovcu je predaval g. Vinko Zaletel o drugem delu svojega potovanja po Afriki. — Razstavo z zaključno prireditvijo so pri- pravile gojenke gospodinjske šole v St. Jakobu. — Tudi v St. Rupertu pri Velikovcu so gojen- ke kmetijsko-gospodinjske šole pokazale svoje kuharske in šival- ne sposobnosti. Obenem so nasto- pile na odru. — Ljubezen in hvaležnost materam je v materin- skih proslavah prikazala mladi- na v Železni Kapli in Bilčovsu.

ostrili. Škofje so v posebni izjavi obtožili vlado, da hudo ovira poslanstvo Cerkve v tej državi. Izjava trdi, da hoče dobiti država oblast, popolno kontrolo nad Cerkvijo in ustanoviti neke vrste narodno Cerkev. Spor med Cerkvijo in državo traja v tej deželi že več mesecev. Škofje so protestirali zoper teptanje človečanskih pravic, zoper izključitev vsake demokracije in zoper zapiranje duhovnikov, redovnikov in katoliških laikov v Paragvayu.

Slovenci po svetu

ARGENTINA — Bajeslovno igro Zlatorog so igrali otroci v Slovenskem domu v Carapachaju. — O lepota Slovenije z barvnimi posnetki sta govorila g. F. Lobnik v domu v San Martinu in g. Markež v San Justu. — „Rožni venec“ je naslov drame, ki sta jo uprizorila v Slovenski vasi dekliska in fantovska organizacija. — Slovensko katoliško akademsko društvo je imelo v Škofjevem zavodu v Adrogue študijski dan in občni zbor. — V Slovenski hiši so gojenci Baragovega misijonišča gostovali z igro „Mi

fantje iz deškega mesta“. — V Slovenskem domu v Berazategui se je vršil prvi mladinski dan. — V Carapachaju so s celodnevno prireditvijo proslavili 10-letnico doma. — Družinsko nedeljo so pripravili na Pristavi v Moronu. — V Ramos Mejia so se zbrali v Slomškovem domu pri družabni prireditvi s tombolo.

KANADA — V cerkvi Brezmadežne v Novem Torontu je imel novo mašo g. Jože Božnar. Služboval bo v Clevelandu na slovenski fari sv. Vida.

AVSTRALIJA — Pirhovanje s srečolovom so pripravili v Paddingtonu. — Cerkveno praznovanje 200-letnice odkritja Avstralije je bilo v katedrali v Sydneyu. K somaševanju in proslavi so povabili tudi novonaseljence. — Vso skrb so pokazali otroci v pri-

vroča vprašanja :

Moderna Cerkev

Danes je mnogo govorjenja o moderni Cerkvi, o moderni liturgiji. Res je, liturgijo so prevedli v domače jezike, nekatere dele spremenili, druge odpravili. Tudi v zunanjih stvareh je čutiti modernost — že najmanjša vaška cerkev ima moderne električne naprave. A kaj se je poleg tega še spremenilo? Ali so te spremembe res tako izredne?

Neka študentka pripoveduje, kako se je v Severni Ameriki dve leti udeleževala maše katoliških študentov minnesotske univerze. Kaj je bilo tisto, kar jo je tako zelo pritegnilo in v čemer je videla res pravo spremembo?

Med navzočimi, ki so bili po večini akademiki, torej stari od 19 do 30 let, je bila silna zavest skupnosti.

Ta se je kazala že v tem, da so pred vsako mašo ponovili

pesmi, ki so jih kasneje med mašo peli: in sicer jih je ponovila skupina mladih ljudi, ki so jih sami napisali, z vsemi navzočimi.

Prošnje niso bile napisane po nekem vzorcu, ampak vsak od vernikov je smel dodati svoje osebne prošnje. In vsi navzoči so ob teh prošnjah skupaj prosili za uslišanje.

Pridigo so skupaj z duhovnikom predebatirali vsi.

Prijatelji in tuji so si pri pozdravu miru dali roko.

Posebno še so se čutili kot družina, ko je vselej 95 % navzočih prejelo obhajilo, marsikdaj celo pod obema podobama.

Vse to so znaki neke povezanosti, nekega občestva. Res je, da ni mogoče čisto vsake navade presaditi iz ene dežele v drugo. Marsikaj se pa le da.

Zakaj ne bi vsak, ki mu je do Cerkve res kaj, premislil in sporočil župniku, kaj bi on predlagal, da postane župnija bolj živa, bolj povezana, bolj krščanska?

pravi na materinsko proslavo. — V Adelaide (Victoria) so se Slovinci odločili, da zgrade prosvetni dom.

VENEZUELA — V Caracas je prišel g. Milan Hlebeš, da bo pomagal pri dušnopastirskem delu za Slovence.

ZDA — Pevski zbor Slovan v Clevelandu je povabil na pomladanski koncert. — Slovenska telovadna zveza je priredila telovadno akademijo. — Slovenska folklorna skupina Kres je nastopila v Narodnem domu z narodnimi in umetnimi plesi. — Mladi harmonikarji so pripravili koncert v šolskem avditoriju pri Mariji Vnebovzeti. — S pomladanskim koncertom se je predstavil pevski zbor Planina. — Slovenska šola pri sv. Vidu je povabila na materinski dan.

novice novice novice novice novi
ce novice novice novice novice no
vice novice novice novice novice
novice novice novice novice novi
ce novice novice novice novice no
vice **od doma** novice novice
novice novice novice novice novi
ce novice novice novice novice no
vice novice novice novice novice

FALA — Edina prometna zveza med Rušami in Sv. Lovrencem je cesta preko Fale in Jodla. Zima je cesto povsem uničila; tako da je ves promet izredno težaven. Občani se sprašujejo, kako naj bi bila junija v Sv. Lovrencu velika mladinska proslava, ko pa po takšni cesti sploh ne bo hotel voziti nobeden. Na vprašanja bo slej ko prej moralo najti odgovor mirbarsko cestno podjetje.

GORNJA RADGONA — Državna kmetijska zadruga v Gornji Radgoni je bila v velikih denarnih težavah. Z izvajanjem sanacijskega programa in s pomočjo posojila v višini 8,4 milijona dinarjev je zadruga premostila največje težave. Vendar pa je zadruga spet imela 630.000 dinarjev nepredvidene poslovne izgube. Prisilna uprava zadruga pravi, da so izgubo povzročile objektivne težave.

HOLMEC — Delavci podjetja Slovenija ceste te dni končujejo z deli na novi asfaltirani cesti od mejnega prehoda Holmec proti Prevaljam.

HRASTNIK — Hrastniška steklarna je v prvem četrtletju iztržila v tujini okrog 600.000 dolarjev. Izvozila je svoje blago predvsem v ZR Nemčijo in Italijo. Začela je izvažati tudi v skandinavske države. Težave ji povzročata le neredna dobava nekaterih surovin in drugega materiala.

JESENICE — Konec aprila je potekla pogodba med jeseniško železarno in koksarno Lukavac. Ker je koks trenutno zelo iskan na svetovnem trgu, je ob obnovitvi pogodbe koksarna postavila železarni težke pogoje. Poleg normalne letne pogodbe je morala podpisati dodatno pogodbo o dolgoroč-

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! — Op. ured.

kaj pravijo doma in po svetu

Kakšna je verska svoboda v Sloveniji?

Drugi vatikanski koncil je v Izjavi o verski svobodi postavil tudi naslednje ugotovitve: „K verski svobodi spada še to, da verskim skupnostim ni zabranjeno svobodno opozarjati na posebno učinkovitost svojega nauka za urejanje družbe in za oživljanje celotne človeške dejavnosti. Končno pa iz človekove družbene narave in iz samega značaja vernosti izhaja pravica, da se morejo ljudje po nagibih svojega verskega čuta svobodno shajati in ustanavljati vzgojna, kulturna, dobrodelna in socialna združenja“ (Dignitatis humanae št. 4).

To, kar je koncil izjavil za vsa verstva, velja pač tudi za katoličane, tudi ti imajo pravico ustanavljati vzgojna, kulturna, dobrodelna in socialna združenja. To pravico jim priznavajo povsod tam, kjer uživajo resnično svobodo. Tako imamo npr. pri nas v Italiji Slovenci svoje katoliške vzgojne zavode, kulturna društva in pevske zборе, dobrodelne in socialne organizacije, v katerih se nemoteno zbiramo in s tem utrjujemo poleg verske tudi narodno zavest.

Kaj pa v Sloveniji, kjer tudi trdijo, da verske skupnosti uživajo svobodo? Kakšna je ta svoboda, nam priča odgovor, ki ga je dal Lev Modic, rektor ljubljanske univerze, v Delu dne 27. marca. Tam nekdo vprašuje, ali je prav, da režira igro župnik, ko tega nočejo delati učitelji, mladina pa bi rada igrala.

Na to vprašanje odgovarja omenjeni partijski voditelj med drugim takole: „Področje delovanja cerkvene organizacije je pri nas določeno z zakonom, ne zajema pa kulturne, športne in podobne dejavnosti. Ne sme jih torej opravljati. Posameznik pa mora za vsak primer takega delovanja dobiti dovoljenje po presoji njegove sposobnosti in moralnopolitičnih kvalifikacij.“

Iz tega sledi: 1. Z zakonom je v Jugoslaviji kršena tista verska svoboda, ki jo koncil priznava vsem verskim skupnostim, saj v Jugoslaviji cerkvene organizacije ne morejo segati na polje kulture, športa in podobnih dejavnosti. 2. Izjemo lahko tvorijo tisti zastopniki cerkvene organizacije, ki imajo potrebne moralnopolitične kvalifikacije, to se pravi, ki uživajo zaupanje partije.

Potem nadaljuje isti avtor: „Necerkvena dejavnost duhovščine na Slovenskem se množi in posega na vsa področja: kulturno, športno, socialno itd... V njej ne vidimo religiozne, marveč politično voljo.“

Torej slovenska Cerkev, ki sledi nauku koncila o verski svobodi, uganja politiko. Tako vsaj menijo slovenski partijci.

Zato zaključuje Lev Modic svoje modrovanje: „Pri oceni te izven-cerkvene dejavnosti nasploh ne moremo mimo nekaterih dejstev, kot so: oficialna Cerkev na Slovenskem še ni obsodila belogardističnega izdajstva in duhovnikov, ki so ga zagrešili, marveč vzdržuje zvezo z njimi in jim daje celo visoke položaje. V laičnih apostolatih se marsikje združujejo ljudje, pri katerih zapažamo manj verske in več politične zavzetosti. Za verski tisk na Slovenskem bi težko rekli, da je resnično časopi, vse bolj poskuša izražati svoja posebna stališča

mimo in proti humanističnim težnjam naše družbe v domači in mednarodni politiki.“

Slovenska Cerkev naj torej obsodi „belogardizem“! Toda ali bi ne bilo to vmešavanje v politiko? In kje naj bi začeli? Mar pri Jožetu Javoršku in raznih partizanskih komisarjih, ki so jih obsodili v Sloveniji v dobi stalinizma? Ali pri Kocbeku in tovariših, ki so padli v partijsko nemilost? Ali pri nadškofu Vovku, ki so ga komunisti v Novem mestu hoteli zažagati? Mar pri nadškofu Pogačniku in njegovem pomožnem škofu Leniču, ki sta oba presedela več let na prisilnem delu? Ali pri tistih desetih tisočih neoboroženih domobrancev, ki so jih v juniju 1945 brez vsake sodne obravnave pobili širom po Sloveniji?

Ali bi ne bilo za slovenske komuniste najbolje, da se v to dobo ne vračajo?

Slovenski verski tisk je „proti humanističnim težnjam naše družbe“. Morda takrat, ko obsoja kontracepcijo in splave, kar vse ogroža sam biološki obstoj slovenskega naroda? Saj danes pišejo o tem bolj strogo kot Družina komunisti sami. Ali mar zato, ker svari mladino pred razvratnostjo, samomori, literarno plažo? Saj so o tem razpravljali v samem slovenskem parlamentu, da ne omenjamo slovenske televizije in raznih člankov v revijah.

Človek ima vtis, da slični očitki zoper slovensko Cerkev skrivajo le nemoč slovenskih komunistov spričo težkih mladinskih in moralnih problemov, ki so se zgnili na sedanjo slovensko družbo in ki jim komunisti niso več kos. Na deželi zamira nekoč tako cvetoče kulturno življenje, mladina postaja zmeraj bolj nihilistična, družinsko življenje se drobi in krha. Moralna podoba Slovenije je iz leta v leto bolj temna. Vse se peha le za življenjski standard in za oblast. Tisti idealisti, ki bi radi kot kaplan Čedermac kaj naredili za slovensko mladino in za slovensko kulturo na deželi, ne smejo, ker nimajo „moralnopolitičnih kvalifikacij“.

Ali bo zato kaplan Čedermac moral še enkrat na kvesturo, toda ne v Videm, ampak v Ljubljano?

Kaplan Miklavž Božič

Katoliški glas, Gorica—Trst, 16. aprila 1970, str. 1.

Rehabilitacija okupatorjev

Januarja letos so v Italiji, Nemčiji in na Japonskem, treh poglavitnih napadalnih državah druge svetovne vojne, začeli s kazanjem do sedaj najdražjega jugoslovanskega filma „Bitka na Neretvi“. Film je bil izdelan v jugoslovansko-nemško-italijanski koprodukciji. Zanj so finančniki iz bivših okupatorskih dežel dali 90 % sredstev. Seveda so zaradi tega lahko tudi vplivali na vsebinsko usmerjenost filma.

Značilno je, da so tako partizanski junaki kot nacifašistični zavojalci prežeti z osnovno človečnostjo, ne čisto beli, a tudi ne povsem črni nasprotniki v boju, plemeniti v spopadu in velikodušni v zmagi ali porazu. Ni več herojev na pravi (tj. komunistični) strani, a tudi ne več „fašističnih zveri“ na krivi strani. Saj so se vsi borili za ideale: samo zmagali so pač močnejši in malce bolj pravi...

Edini neljudje v filmu, nevredni kakršnega koli človeškega, zgodovinskega, idejnega ali političnega razumevanja, kaj šele opravičenja in odpuščanja, kakršnega so deležni Nemci in Italijani, so Titovi domači nasprotniki, srbski četniki in drugi. Za te ni ne objektivnosti in ne milosti. So izdajalci, krvoloki, živalsko nemoralna bitja.

Spričo vsega tega je „Bitka na Neretvi“ hote ali nehote postala rehabilitacija okupatorjev Jugoslavije. Tako film očitno razume kritika v Nemčiji in Italiji. Rimski desničarsko usmerjeni list „Il Messaggero“ pravi: „Plemenitost režiserja Bulajića do sovražnikov je simbol zgo-

nem sodelovanju, po katerem bo morala železarna prispevati sredstva za nove gradnje v koksarni. Kljub sklenjeni pogodbi železarna še vseeno ne bo imela v celoti zagotovljenih potrebnih količin koksna niti za letos niti za naslednji dve leti. Za redni obrat plavžev bi bilo treba koks uvoziti, za kar pa ni denarja.

JESENICE — Lanski sanacijski program jeseniške železarne predvideva, da bodo zaprli nerentabilne obrate in s tem nerentabilno proizvodnjo. Obe stari valjarni tenke in fine pločevine na Javorniku poslužeta z izgubo. Zato bodo ukinili eno izmenno in počasi premestili 600 delavcev v rentabilne obrate.

KANAL OB SOČI — Cestno podjetje v Novi Gorici je preklicalo dovoljenje za vožnjo avtobusov po cesti med Ročinjem in Kambreškim, češ da zaradi slabega stanja cestišča promet ni več varen. S tem so najbolj prizadeti delavci anhovske cementarne in pa šolarji, skupaj čez 200 oseb. Popravila za odpravo najhujših nevarnosti bi stala okrog 400.000 dinarjev, ki jih pa ne vedo kje vzeti.

KRŠKO — V tovarni papirja, ki se je zadnje čase morala boriti z velikimi težavami, so odstavili direktorja, ker ni znal voditi. Novo vodstvo hoče vzpostaviti redno proizvodnjo in je že sklenilo ustrezne dogovore za nabavo lesa. 150.000 kubikov lesa bodo uvozili iz Sovjetske zveze, od katerega jih je 9.000 že prišlo, 350.000 kubikov ga bodo kupili doma. Uvoženi les

Novo mesto

je za 100 dinarjev dražji kot domači, katerega kubik stane 170 dinarjev.

LAŠKO — V rudniku Huda jama pri Laškem je zaposlenih 540 ljudi, ki izkopljejo 120.000 ton rjavega premoga. Ker je pa pridobivanje premoga tam zelo težko, zato bodo v prihodnjih letih rudnik zaprli. Rudarji že sedaj mislijo na preusmeritev in se pogajajo s papirnico v Radečah, da bi v Laškem zgradili tovarno za valovito lepenko. Izdelali so že vse potrebne načrte in proračune ter zaprosili Ljubljansko kreditno banko za posojilo. Banka se je pa odločila, da bo kreditirala papirnico v Logatcu in je zavrnila predlog radeške papirnice. Ta odločitev je v Laškem povzročila veliko nevoljo in kritiko.

LENDAVA — Tovarna kovinske opreme Primat iz Maribora, je maja slovesno odprla v Lendavi novozgrajene prostore industrijskega obrata. Tovarna je vložila vanj že okoli štiri milijone dinarjev. Polovico tega zneska so porabili za nove prostore, ki pomenijo za to gospodarsko manj razvito področje lepo pridobitev.

LENDAVA — Lendavska šola za kovinsko stroko in srednja tehnična šola imata praktični pouk v zelo neprimernih delavnicah, v poslopju, ki razpada. Šola pa ima zelo dober in nov strojni park. Če do leta 1972 ne bodo zgradili nove delavnice, šole ne bodo verificali. Občinska skupščina si je zastavila nalogo, da morajo do takrat zgraditi nove delavnice.

LJUBLJANA — Od 89 tisoč km cest v Jugoslaviji jih je v Sloveniji 12 tisoč km; od teh je le 3.000 km asfaltiranih ali betonskih.

LJUBLJANA — V lanski dohodek federacije so tri republike prispevale levji delež — 85%: Srbija 37,6; Hrvatska 27,1 in Slovenija 20,2%. Ker pa imata Srbija (8,3 milijona prebivalcev) in Hrvatska (4,4 milijonov) veliko več prebivalcev kot Slovenija (1,7 milijonov), prispeva Slovenija na enega zaposlenega v proračunsko

dovinske presoje ter posledica umetniške dozorelosti.“ Zahodnonemški dnevnik „Abendpost“ pa dodaja s svoje strani: „Film se ogne črnogledemu prikazovanju značajev ter rajši podaja njihove plemenite odtenke.“

Vse prav! Toda da so vsi sovražniki jugoslovanskih narodov imeli plemenite odtenke, le nasprotniki partizanov med domačim ljudstvom ne, ni to mar nov dokaz, da ima jugoslovanski komunizem človeški obraz za vsakega tujca, le za pripadnike lastnih narodov ne, če so med revolucijo stali na drugem bregu?! Očividno sedanjim vodnikom v Jugoslaviji še vedno ni za narodno spravo. Pa bi bil po 25 letih zmage nad okupatorjem že čas tudi za to.

Katoliški glas, Gorica—Trst, 9. aprila 1970, str. 2.

Razlikovanje

družina

«DRUŽINA» izhaja dvakrat na mesec. Izvod stane 50 par letna naročnina 12 Ndin za inozemstvo.

Prebral sem v Komunistu z dne 13. marca na 3. str. Šetinčev članek, Zakaj proti politizaciji Cerkve in nato v naslednji številki, z dne 20. marca na 3. in 4. strani odmeve na ta komentar. Dovolite mi, spoštovani urednik, še moj komentar.

V teh prispevkih se naglašajo kot velika pridobitev, da RTV ne dela razlike med vernimi in nevernimi. Praksa, žal, kaže drugače. Tudi v zadnjem času smo na RTV slišali samo mnenja ateistov o verskih vprašanjih (prim. Ogledalo našega časa z dne 27. februarja). Dolej o istem vprašanju še ni spregovoril zastopnik vernih, npr. profesor teološke fakultete.

Ateisti imajo lahko svoje mnenje o verskih vprašanjih kakor verni o ateizmu. Če ga lahko ateisti povedo po RTV, zakaj bi ga ne smeli verni?! To bi bila prava enakopravnost. Če pa samo ateisti smejo govoriti, verni pa ne, imajo prvi očividno prednost pred drugimi. Nihče me ne more prepričati, da RTV v praksi ne dela razlike med vernimi in nevernimi, vsaj kadar je govora o verskih in cerkvenih vprašanjih.

PETER OGRIS

Družina, Ljubljana, 12. aprila 1970, str. 15.

Kdo nas umetno deli?

V zvezi z mojim pismom v „Družini“ dne 8. II. o verskih oddajah na naši RTV je napisal Franc Šetinc v „Komunistu“ dne 13. III. daljši članek z naslovom: Zakaj proti politizaciji Cerkve?

Omejil se bom le na njegov prvi odstavek, ker se le ta tiče mojega pisma. Šetinc pravi, da zahteva po tem, naj se RTV odpre Cerkvi, umetno deli ljudi na verujoče in neverujoče.

Nisem zapisal, naj se RTV odpre Cerkvi, ampak verujočim. To je razlika. Nihče nas ni umetno razdelil na verujoče in neverujoče, ampak smo oboji preprosto tu. To je pač dejstvo. Kakor tudi nihče umetno ne deli ljudi na čebelarje, kmetovalce, turiste itd., ampak je to življenjska danost. Vsakdo izmed nas je najprej človek, potem državljan, nato pa ima še svoj poklic, svoje zanimanje in svoje prepričanje in morda tudi svojega konjička. Verni smo ljudje kot vsi drugi, smo državljani kot vsi drugi, opravljamo svoje poklice kot vsi drugi, obenem smo pa tudi verni. In kolikor smo verni, imamo do tega pravico, zato pa imamo pravico tudi na RTV slišati kaj verskega. Prav tako, kakor ima vsakdo pravico biti športnik in slišati športna poro-

čila. Ni prav, če nam kdo samo zato, ker smo verni, očita klerikalizem in politične ambicije.

Že nekaj let sem so pri nas v prodaji božične in velikonočne plošče. Po tehnični in umetniški izvedbi se lahko kosajo z drugimi ploščami. RTV dobro ve, da mnogi njeni poslušalci slavijo božič (lahko rečemo mirne duše, da več kot 68 odstotkov) in veliko noč. Ali bi bila politizacija in klerikalizem, če bi RTV v teh dneh dala na spored katero teh plošč? In če bi napovedovalka zaželela vsem, ki praznike obhajajo, veselje in srečo, ali bi bili s tem tisti, ki jih ne slavijo, za kaj prikrajšani? Ali bi bili s tem Slovenci umetno podeljeni na verne in neverne? Mislim, da bi nas to ravno povezovalo, ker bi čutili, da imamo drug za drugega razumevanje.

Drug primer. Lani v oktobru je bila v Rimu sinoda škofov vsega sveta. Predstavniki jugoslovanskih škofov je bil ljubljanski nadškof dr. Pogačnik. Vsi naši časopisi so o tem pisali. Ali ne bi RTV samo pridobila na ugledu, če bi ob Pogačnikovi vrnitvi priredila z njim recimo dvajsetminutni intervju? S tem bi ustregla vernim in nevernim, ker bi jim posredovala dogodek velikega pomena iz prvega vira. To nas ne bi umetno delilo, ampak povezovalo. In nihče, ki hoče biti dobronameren, bi v tem ne videl politike ali klerikalizma.

Še en primer. Pred kratkim je slavila Teološka fakulteta v Ljubljani svojo petdesetletnico. RTV je šla molče mimo tega dogodka, ki za naš narod ni le verskega, ampak tudi kulturnega pomena, medtem ko je našla časa in prostora za razne enodnevnne in malopomembne stvari. Ali se je bala, da tudi v tej proslavi tiči verska propaganda ali klerikalizem ali politizacija ali umetna delitev ljudi?

Sodelavci RTV bi našli, če bi hoteli, še mnogo primerov z verskega področja, ki bi zanimali verne in neverne ter jih objektivno informirali. To bi ne bila nobena umetna delitev, kakor npr. ni nobena umetna delitev, če RTV poroča o seji CK ZKS. Ene in druge oddaje bi bile namenjene verujočim in neverujočim. Vsakdo pa bi jih lahko spremljal ali ne in si ob njih ustvarjal svoje mnenje. Če predpostavlja RTV zrelost svojih poslušalcev v drugih zadevah, zakaj je ne bi tukaj? S tem bi spolnila svojo dolžnost, ne le kolikor bi nas obveščala o stvareh in dogodkih, ampak bi nam tudi pravično rezala kruh. Doselej tega ni delala. Zato nam vernim vsi Šetinčevi in drugi članki ne morejo ovreči prepričanja, da je naša RTV odprta vsakomur, edino verske reči prikazuje ali negativno in nestrokovno ali osmešujoče ali pa sploh ne.

Zato bom ponovno zapisal, da ima 67,8 odstotka vernih Slovencev pravico, da jih RTV upošteva ne le kot državljane, ampak tudi kot vernike. Dokler jim to pravico odreka, jih ona umetno deli.

Politizatorjem in klerikalcem vseh vrst pa naj zapre vrata. Za to sem tudi jaz.

FRANC CERAR, MARIBOR

Družina, Ljubljana, 26. aprila 1970, str. 15.

Prošnja iz zamejstva

Velikonočni prazniki so za nami in z njimi vse lepe cerkvene slovesnosti, ki spremljajo ta veliki dogodek krščanskega življenja. Oglašam se prav zato, ker bi rada poudarila eno stran teh slovesnosti.

Uvedba narodnega jezika v vse obrede krščanske liturgije mnogo pomeni za nas Slovence, ki živimo v zamejstvu, kjer je naš obstoj vezan na vsakdanji boj. Povzdignila je našo zavest in izpopolnila našo osebnost.

Vendar pa mnogi Slovenci, raztreseni po oddaljenih vaseh in hribih,

blagajno federacije največ, to je 2.228 dinarjev. Hrvatska daje po 1684 in Srbija po 1512 dinarjev.

LJUBLJANA — V Jugoslaviji izhaja 24 dnevnikov. Od teh jih izhaja 14 v srbohrvaščini, dva v makedonščini, po eden v albanskem, madžarskem in italijanskem jeziku in trije v slovenščini: Delo, Ljubljanski dnevnik in Večer v Mariboru. Delo ima naklado 95.000 izvodov.

LJUBLJANA — Zveza komunistov Jugoslavije je imela v začetku minulega leta poldrug milijon članov, od tega pol milijona v Srbiji, v Sloveniji pa okrog 70.000, kar ni niti 5 % prebivalstva republike Slovenije.

LJUBLJANA — V letih po drugi svetovni vojni je bilo v Jugoslaviji zgrajenih 1051 km novih železniških prog. Od tega v Bosni in Hercegovini 735 km, 260 km v Srbiji in 56 km v Črni gori. V Sloveniji so zgradili le progno iz Hrpelej v Koper, pa še to je zgradila slovenska industrija. Pač pa so v Sloveniji veliko prog v tem času ukinili.

LJUBLJANA — V triinosemdesetem letu starosti je zaključil življenjsko pot dr. Andrej Gosar, univerzitetni profesor v pokoju. Pokojni je bil doma v Logatcu. Študiral je na Dunaju pravo in je leta 1918 delal pri slovenski narodni vladi kot poverjenik za socialno skrbstvo. Bil je poslanec slovenske katoliške stranke v Beogradu in nekaj časa tudi minister za socialno politiko v Beogradu. Postal je profesor sociologije na ljubljanski univerzi, ko se je umaknil iz politike. Bil je vzo-

Sv. Ema

ren katoličan. Imel je številno družino (osem otrok), od katerih je eden duhovnik, eden je umrl kot jezuitski bogoslovec, ena od hčera pa je redovnica na Dunaju. Pokopal ga je v Ljubljani metropolit dr. Pogačnik.

LJUBLJANA — Iz Ljubljane je v maju odpotovalo 56 invalidov na Dunaj. Tam so se priključili „sončnem vlaku“, ki ga vsako leto organizirajo avstrijske kršćanske dobrodelne organizacije. Z vlakom so se potem vozili skozi Avstrijo, Švico in Slovenijo spet nazaj na Dunaj. Za „sončni vlak“ se je prijavilo kar 300 invalidov. Tistim, ki letos niso prišli na vrsto, ostaja upanje, da bodo v prihodnjih letih. Lepo je, da so se avstrijske organizacije spomnile slovenskih sotrpinov in jih vzele seboj.

LJUBLJANA — Slovenci, ki imajo veljaven jugoslovanski potni list, lahko potujejo brez vize v 32 držav. Te države so: Avstrija, Italija, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Turčija, Ciper, Velika Britanija, Francija, Islandija, Češkoslovaška, Poljska, San Marino, Kuba, Japonska, Švica, Nizozemska, Belgija, Luksemburg, ZR Nemčija, Danska, Norveška, Švedska, Finska, Tunizija, Alžirija, Maroko, Indija, Iran, Pakistan. S Sovjetsko zvezo in Mongolijo je Jugoslavija ukinila diplomatske in službene vizume ter vizume za skupinska potovanja.

LJUBLJANA — Tik pred prvo-majskimi prazniki je oblast presenetila prebivavstvo z novim zakonom o spremembah zveznega davka za promet, ki je že dva dni po sprejetju začel veljati. Zakon je bil sprejet po tako imenovanem hitrem postopku.

LJUBLJANA — Zaradi novega zakona o zveznem prometnem davku so se s 26. aprilom podražile cigarete za povprečno 24%. Podražili so se tudi avtomobili, zlasti boljši, pri katerih je prometni davek zvišan tudi preko 50%. Za 11% so se podražili kozmetični proizvodi, uvožene

pa tudi tisti, ki so bolni, ne morejo prisostvovati velikonočnim obredom v cerkvi in so tako prikrajšani pri tej soudeležbi velikonočnega veselja. Mnogi Slovenci po mestih pa se morajo udeleževati božje službe v tujem jeziku.

Italijanska radiotelevizija spremlja življenje Cerkve z določenim številom oddaj. Na ta način ustrezajo zahtevi mnogih vernih italijanskih državljanov. Tako dela tudi slovenska radijska postaja v Trstu za slovensko občestvo. Vsako nedeljo oddaja iz rojanske cerkve slovensko mašo.

Kot gotovo veste, slovenska manjšina nima nitj urice oddaje na italijanski televiziji. Obračam se prek vas na odgovorne v matičnem narodu, da bi bili oni bolj uvidevni do vernih rojakov v zamejstvu. Eno uro televizijskega sporeda, v kateri bi prenašali mašo v slovenskem jeziku po vsem ozemlju, kjer prebivajo Slovenci, bi pomenilo ustvarjati tisti enotni kulturni prostor, ki si ga vsi želimo. Kako ponosni bi na primer bili naši zapušćeni Slovenci v Beneški Sloveniji in Kanaški dolini, ko bi po televiziji lahko sledili maši v svojem narodnem jeziku! In potem bi se tudi drugače privadili na slovenske sporede. To, mislim, bi koristilo vsemu slovenskemu narodu. Slovenska manjšina v Italiji in na Koroškem je precej verna, zato bi z navdušenjem sledila liturgičnim slovesnostim v domačem jeziku. To nalogo ima prav rep. Slovenija, da skrbi prek svojih radijskih in televizijskih sporedov za duhovno in kulturno življenje vseh članov lastnega naroda, tudi katoličanov, ki jih je veliko v zamejstvu in nimajo nikakršne povezanosti s svojo domovino.

Naprašam slovensko RTV v Ljubljani, da upošteva vse te momente ter skuša ugoditi želji zavednih Slovencev in vernih kristjanov. Ponos na svojo narodno pripadnost namreč lahko dvignemo tudi s takimi oddajami. Tega bi se morali zavedati vsi tisti, ki so odgovorni za usodo slovenskega naroda, slovenski škofje, duhovniki in verniki pa to vztrajno zahtevati. Moj je le en glas.

Rezi Rosic, Trst

Družina, Ljubljana, 10. maja 1970, str. 15.

Kaj pomeni padanje rodnosti v Sloveniji?

NOVI LIST

Priloga listu "Dnevnik" iz Ljubljane. Izdaja se vsak dan. Cena 100 denarjev. Objavlja se tudi v tujini. Kontakt: Dnevnik, Ljubljana, 10. maja 1970.

Iz statističnih podatkov za lansko leto, ki jih je objavil slovenski tisk, je razbrati, da rodnost v Sloveniji pada, smrtnost pa se večja. Število živorojenih otrok na tisoč prebivavcev je znašalo lani v Sloveniji 16,9 (v Jugoslaviji povprečno 18,8). Padanje števila rojstev v Sloveniji kažejo naslednji podatki: leta 1965 je znašala rodnost še 18,6 na tisoč prebivavcev, leta 1966 enako, leta 1967 je padla na 17,99, leta 1968 na 17,4 in lani je znašala, kot rečeno, samo še 16,9. Verjetno se bo letos še bolj znižala.

Padanje rodnosti ima več vzrokov. Glavni je verjetno izredno visok odstotek zaposlenih žena, ki znaša v Sloveniji 40% vse zaposlene delovne sile in predstavlja skoraj svetovni rekord. Zaposlene žene pa nimajo časa za otroke.

Drugi vzroki so: odhajanje moških na delo na tuje (po določenih podatkih dela zdaj v tujini okrog 65.000 do 70.000 ljudi iz Slovenije), močna propaganda vsega tiska za zmanjšanje števila otrok in propaganda za tablete proti spočetju oziroma za splav.

Splavljanje smatrajo mnoge Slovenke za čisto normalen in majhen kirurški poseg in ne vidijo v tem nobenega moralnega problema, kaj šele, da bi si delale skrbi o tem, kaj bo z narodom, ki ima pre malo

mladine. V tem se odraža miselnost, ki nima več spoštovanja do življenja in ki meri vse samo še po rentabilnosti in udobnosti. Nosečnost ovira žene v gonu za zaslužkom. Zato se je skušajo čimprej znebiti, če le pride do nje.

Cilj mnogih mladih zakoncev je danes avto, ne otrok, in za avtom morajo priti na vrsto vsi gospodinjiski stroji. Šele potem morda otrok. Kvečjemu dva. Tistim, ki imajo več otrok, se mnogi posmehujejo in jih imajo za neumneže, ki si po nepotrebnem prtijo bremena in ne znajo uživati življenja. Mnogi mladi zakonci se uklonejo tudi temu nevidnemu pritisku konformizma.

Posledica premajhne rodnosti je povečana smrtnost v Sloveniji. Kdor prebira statistike o smrtnosti v Jugoslaviji, si v prvem hipu ne zna razložiti dejstva, kako da je smrtnost v gospodarsko in kulturno razviti Sloveniji mnogo večja kot v nerazviti Črni gori in na Kosmetu, ker smo bili vajeni, da je smrtnost najnižja tam, kjer sta zdravstvo in higiena na najvišji stopnji. Slovenija ima že zelo visok odstotek starega prebivalstva, ker je prirast mladega prebivalstva šibak. Najnižjo smrtnost imajo v tistih jugoslovanskih republikah in avtonomnih deželah, kjer se rodi največ otrok.

Smrtnost v Sloveniji se je dvignila od leta 1965 do leta 1969 od 9,7 na 11,2 na tisoč prebivalcev, to je za 1,5 tisočinke, medtem ko je rodnost v istem razdobju padla za 1,7 tisočinke.

Za primerjavo naj navedemo, kolikšna je bila lani rodnost v drugih jugoslovanskih republikah in avtonomnih deželah: v Srbiji 15,6, v Hrvaški 14,6, v Bosni in Hercegovini 22,3, v Črni gori 20,3, v Makedoniji 25,4, na Kosmetu 37,9 in v Vojvodini 13,1.

V Sloveniji se začenja dogajati isto kot v vseh državah, kjer je rodnost nizka: da mora mlajši del prebivalstva, ki je sposoben za delo, in ki se manjša, nositi vedno večja socialna bremena (davki, socialno zavarovanje, pokojnine, infrastrukture), kar ima za posledico vedno počasnejši dvig življenjske ravni. In ko bo smrtnost prevagala rodnost, bo prej ali slej nastopil trenutek, ko bodo postala socialna bremena pretežka kljub vsemu tehničnemu napredku in proizvodnji.

V celotnem jugoslovanskem prostoru pa ima dejstvo, da imajo nerazvite republike in Kosmet mnogo večji naravni prirastek kot razviti republiki Slovenija in Hrvaška, za posledico to, da bo postajala zavora za gospodarski in socialni napredek razvitejših republik vedno težja. Medtem ko je znašal lani naravni prirastek v Sloveniji, Hrvaški in Vojvodini, ki spadajo med razvite dežele in ki nosijo glavno breme za gospodarski napredek vse države, skupno le 33.027 ljudi, se jih je rodilo v nerazvitih ali slabo razvitih deželah v državi 162.073, torej skoraj petkrat več. Teoretično to pomeni, da bo moralo tistih 33.027 ljudi, ko bodo čez kakih 25 let nastopili službo, skrbeti za gospodarski in socialni napredek (v obliki davkov, investicij, prispevkov k socialnemu zavarovanju) petkrat večjega števila ljudi v slabše razvitih krajih, poleg tega, da bodo skušali ohraniti svojo še vedno nekoliko višjo življenjsko raven. Toda pod gospodarskim in socialnim bremenom, ki ga bodo morali nositi, je absolutno nemogoče, da bi za dolgo časa ohranili svojo višjo življenjsko raven.

Poleg tega se nam obujajo še misli, kaj bo s politično bodočnostjo slovenskega naroda, če bo število rojstev v Sloveniji tako nazadovalo. Kako bo mogel prenašati številčni pritisk svojih mnogo številnejših sosedov? Kako bo z njegovim političnim in kulturnim uveljavljanjem ne le v Evropi, ampak v sami Jugoslaviji, kjer bo čez nekaj desetletij predstavljal le še neznačajno manjšino? S številom prebivalstva pada tudi sorazmerna gospodarska in kulturna kapaciteta (manj talentov, manj znanstvenikov, pisateljev itd.) in s tem tudi njegov politični vpliv, da o vojaški obrambni moči sploh ne govorimo.

Novi list, Gorica, 8. maja 1970, str. 1 in 3.

ure za 13 %, gorilno olje pa od 0,58 na 0,69 dinarjev. Ljudje se bojé, da bo novi zakon potegnil za seboj navzgor tudi druge cene in da bo prišlo do splošne podražitve.

LJUBLJANA — Program za gradnjo osnovnošolskega prostora v obdobju 1969 do 1974 predvideva gradnjo 100 novih šol in delno predelavo v 270 osnovnih šolah. S tem bi v Sloveniji pridobili 440 tisoč kvadratnih metrov novega oziroma prenovljene šolskega prostora. Za to bo potrebnih 500 milijonov dinarjev. Občinske skupnosti morajo preskrbeti 65 %, 35 % pa SR Slovenija v obliki posojil.

LJUBLJANA — V primerjavi z lanskim letom je bil izvoz iz Slovenije v februarju za 31 % večji kot lani, v marcu pa za 20 %. Celotni izvoz iz Slovenije je v prvem četrtletju dosegel 852 milijonov dinarjev in je presegal lanski izvoz v tem četrtletju za 19 %.

LJUBLJANA — Zavod za statistiko je sporočil, da so se aprila zvišale cene za povprečno 1,6 % ali za 8,4 % v primeri z lanskim aprilom. Najbolj so poskočile cene v primerjavi z lanskim lepri živilih: za povprečno 10,2 %, zelenjava celo za 30 %, sveže meso za 14,2 %, mesni izdelki za 24,2 %. Najbolj so se pa dvignile občinske storitve: kar za 36,4 %.

LJUBLJANA — V veljavo je stopil zakon o 42-urnem delovnem tednu. Zakon velja za državne delodajalce in tudi za zasebne. Morajo pa delavci dela-

Sv. Duh v Puščavi pod Pohorjem

ti najmanj pet dni v tednu. Vendar se prosta sobota pri dopustu šteje kot delovni dan. Delavec ima pravico do 14 delovnih dni dopusta, mladoletniki pa do 21 delovnih dni.

LJUBLJANA — V marcu je bil promet na cestnih mejnih prehodih v Sloveniji izredno živahen, zlasti ob velikonočnih praznikih. Čez meje je prišlo 645 tisoč vozil z 1.858.000 potnikov; od teh je bilo 186 tisoč vozil jugoslovanskih s 575.600 potniki. V primerjavi s predlanskim marcem so se potovanja Jugoslovancev v tujino skoraj podvojila.

LJUBLJANA — Republiška gošpodarska zbornica je sestavila seznam najpomembnejših artiklov, ki jih Slovenija izvažata v tujino. Na prvem mestu je surovi aluminij, nato lesno pohištvo, obutev, hmelj, živo srebro, žagan les iz iglavcev, goveje meso, prikolice za avtomobile in zdravila. Izvozna vrednost naštetih predmetov se giblje med 123 in 50 milijoni dinarjev.

LJUBLJANA — Občina Ljubljana-Center ima najmanjši odstotek kmečkega prebivalstva v Sloveniji. Le štiri kmetije šteje in še te gojijo predvsem le živinorejo. Dva kmeta živita na Poljanski cesti (št. 50 in 52), eden na Karlovški cesti št. 17, četrti pa na Hradeckega 30.

LJUBLJANA — Akademija za likovno umetnost, Društvo slovenskih likovnih umetnikov in Moderna galerija podele vsako leto Jakopičevo nagrado. Letos so nagrado prisodili akademskemu slikarju prof. Gabrijelu Stupici. Slovesnost je bila v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani.

LJUBLJANA — Ljubljanska Družina poroča, da so na šoli Vlado Vitjuk v Beogradu banjaluški učenci sežgali petdeset izvodov Družine. Težko si je predstavljati, da so otroci sami prišli na to misel. Bolj verjetno je zadaj kak nestrpnost, ki mu slovenski katoliški list ni bil po volji.

LJUBLJANA — V ljubljanski bolnici sta zdravnik dr. Košak in dr. Rakovec presadila ledvico. Operacija je trajala štiri ure in je uspela. Žal je bolnik po 18 dnevih umrl, čeprav se je zdelo, da se mu zdravstveno stanje izboljšuje.

LJUTOMER — Pred dnevi so se predstavniki ljutomerske skupščine dogovorili s predstavniki republiškega cestnega sklada in cestnega podjetja Maribor za popravilo zaprte ceste Ljutomer — Kamenščak — Radoslavci — Bučkovi. Zdaj vozijo gramoz na najbolj uničene dele te 20 kilometrov dolge cestne povezave.

MARIBOR — Prebivavci Žitečke vasi pri Mariboru so dobili vodovod. Vaščani so otvoritev povezali s povzročeno delavskega praznika. Vodovod v vasi so zgradili pretežno s samoprispevkom. V letu dni so opravili 13.900 prostovoljnih delovnih ur. Zgradili so tri vodohrame in skoraj pet kilometrov vodovodnega omrežja. Vrednost celotne investicije je 350.000 dinarjev, od te vsote je občina Maribor prispevala 50.000 dinarjev.

MARIBOR — V mariborski opekarni v Košakih so končali z obnovo podjetja. Staro peč za žganje opeke so predelali, zgradili umetno sušilnico in namestili nov generator. Opeko izdelujejo s suhim materialom, ki ga stiskajo pod pritiskom 100 atmosfer. Opeka se potem suši le 8 do 12 ur namesto 48 ur. Trdnost te opeke je dvakrat večja od prejšnje. Stroj za stiskanje opeke je bil izdelan v Nemčiji, stroj za rezanje pa v Ameriki in je to prvi tak stroj na evropski celini. Število zaposlenih so znižali od 125 na 75, produkcijo pa dvignili od 20 na 25 milijonov kosov opeke. Stroški za obnovo so znašali 10 milijonov dinarjev. Od tega so 7 milijonov vložili iz lastnih sredstev.

MARIBOR — Mariborska policija je na svojem ozemlju obravnavala lani 2293 prometnih nesreč, v katerih je 47 oseb izgu-

bilo življenje. Huje in laže je bilo poškodovanih 681 oseb, škode je bilo pa za čez tri milijone dinarjev. Zaradi pijanosti je odvezla 313 voznških dovoljenj, zaradi prekrškov pa prijavila sodniku 2419 oseb. Ker vozila niso več odgovarjala predpisom, so vzeli 455 registrskih tablic. Pri nadzorovanju so zalotili 1352 oseb, ki so vozile brez voznškega dovoljenja, 415 je bilo od teh poruže še pijanih. Na manjše prekrške so opozorili 26.131 oseb.

MARIBOR — Maja so slovesno izročili prometu železobetonski most čez Dravo pri Varaždinu. Most bo služil posebno letoviščarjem, ki bodo prihajali iz vzhodnih držav k Jadranskemu morju. Zgradilo ga je mariborsko podjetje Tehnogradnja v letu dni. Stal je okoli 10 milijonov dinarjev.

MARIBOR — V Melju pri Mariboru so odprli prodajno skladišče trgovskega podjetja Metalka iz Ljubljane. V njem so kupcem na voljo izdelki barvaste in črne metalurgije, vodovodno inštalaterski material in različni gospodinjski predmeti.

MARIBOR — Leta 1971 bodo Avstrijci dokončali elektrifikacijo južne železnice (odsek Gradec—Št. Ilj). Neelektificiran bo torej le še odsek Št. Ilj—Zidani most. Zato v Mariboru zahtevajo, da začne železniška uprava čimprej z elektrifikacijo tega dela proge, ki je za tranzit mednarodnega pomena. Zaradi obrablenosti proge vozijo sedaj vlaki približno 20 km počasneje, kot so pred sto leti, ko je bila železnica izročena prometu.

MARIBOR — V Mariboru so začele veljati nove cene za sveže goveje in telečje meso. Goveja pljučna pečenka stane 35 dinarjev, stegno po kvaliteti od 21 do 25 dinarjev, teletina (stegno) brez kosti 42 dinarjev, telečje pleče (brez kosti) pa 35 dinarjev.

MARIBOR — Na posebni seji so odgovorni za otroško varstvo ugotovili, da v Mariboru vedno

bolj primanjkuje otroških igrišč. Ostro so kritizirali mestni ureditveni načrt, gradbena podjetja in organ za prodajo zemljišč, ki pri gradnji velikih blokov in celih naselij v mestu niso predvideli otroških igrišč, na katerih bi se mladina mogla igrati in bi jo tako potegnili s cest.

MURSKA SOBOTA — Soboška tovarna oblačil in perila, ki zaposluje okrog 2.000 ljudi, je proslavila 45-letnico obstoja. Ob tej priložnosti so odprli nove proizvodne prostore obrata za oblačila, kjer bodo zaposlili 350 delavcev. Položili so tudi temeljni kamen za novi oddelek ženske konfekcije.

ORMOŽ — Za Ptujem je prišel končno na vrsto tudi Ormož. PTT delavci iz Maribora pripravljajo priključitev Ormoža v slovensko avtomatsko telefonsko omrežje. Občina je prispevala denar za ureditev prostorov. Vse druge stroške je pa krila poštna uprava.

PETIŠOVCI — V teh toplicah pri Lendavi so odprli sodobno restavracijo in zgradili še en bazen v velikosti 25 × 10 metrov. Upajo, da bodo s tem privabili domače in tuje goste. Zgradili bodo še več vikend hišic.

PREDDVOR — Kranjsko gostinško podjetje Central je odprlo nov hotel B kategorije v Preddvoru. Hotel Bor ima 78 ležišč, v restavraciji pa je 170 sedežev. Preddvor je že od nekdaj veljal kot tujskoprometni kraj. Novi hotel bo gotovo dobro zaseden.

PREVALJE — V trgovini Tekstil, ki je last trgovskega podjetja Koloniale Maribor, je napravil velik požar hudo škodo. Pri izžiganju saj ter dimniške smole so se dimniška vrata tako segrela, da so postala žareča in so se ob njih vžgali bližnji vnetljivi predmeti. Ogenj se je razširil na ostale tekstilne izdelke in drugo blago v poslovalnici.

PTUJ — Pred kratkim so pričeli z deli na cesti Macelj—Ptuj. Ta

odsek je del magistrale med Zagrebom in Mariborom. Do slovenske meje je cesta že zgrajena, asfaltirati morajo le še nekaj kilometrov pred Maceljem.

RADENCI — Ob stoletnici obstoja so napolnili lani v Radencih 114 milijonov steklenic radenske vode. Letos so odprli novo polnilnico v Boračevi, kjer napolnijo kar osemnajst tisoč litrov slatine na uro. Do konca marca so spravili na trg že 36,4 milijonov steklenic. Do konca leta hočejo napolniti 160 milijonov litrov.

SV. MARIJA V PUŠČAVI — Večino notranjih del v novi tovarni Marlesovih montažnih hiš so končali pozimi. Delavci gradbenega podjetja Konstruktor že zaključujejo zunanja dela na fasadi tovarne. Predvidevajo, da bodo tovarno odprli ob prireditvi Svobodno Pohorje 1970.

SEŽANA — Iskra parnega železniškega stroja je pri vasi Lukovec, med Novo Gorico in Sežano, zanetila velik gozdni požar. Zgorelo je okrog 15 ha gozda, poraslega z listavci in borovci. Ogenj je povzročil okrog 35.000 dinarjev škode.

SLOVENJ GRADEC — Po podatkih zavoda za zaposlovanje v Velenju je v občini Slovenj Gradec 328 nezaposlenih. Poseben problem so invalidi, ker v delovnih organizacijah zanje ni ustreznih delovnih mest.

ŠT. ILJ — Na mednarodnem obmejnem prehodu v Šentilju so mariborski cariniki zaplenili 27 kg hašiša. Mamilo so tihotapili trije perzijski državljani in so v vozilu zato napravili poseben bunker, ki pa ni ušel pazljivemu očesu carinika. Tihotapce so priprli.

ŠT. JERNEJ na DOLENJSKEM — V tukajšnji Iskri je dobilo zaposlitev 167 novih delavcev, od tega 17 strokovnjakov. Obrat uropov se je zadnja leta lepo razvil. Izdelke prodaja predvsem v Anglijo, Italijo in Združene države Amerike.

SREDNJA in ZGORNJA BISTRICA — V obeh krajih so dobili v maju nov vodovod. Vaščani so ga zgradili z lastnimi močmi. Z delom in v gotovini so vložili vanj okrog 360 tisoč dinarjev. Več sto domačij bo s tem preskrbljenih z vodo.

TRBOVLJE — Tričlanska komisija je po poldrugem mesecu dela naredila poročilo o poteku izgraditve termoelektrarne Trbovlje II. Komisija je ugotovila, da investitor ni bil nalogi kos, da je bila cela vrsta napak že pri sklepanju pogodb s poljskim dobaviteljem agregatov, da tudi domači dobavitelji niso izpolnili pogodb in so zakasnili z dobavo od 13 do 15 mesecev. Prvotna cena je bila predvidena na 109 milijonov, pa je narastla na 200 milijonov. Škoda, ki je zaradi neresnosti in nesposobnosti nastala, znaša 10 % vrednosti ali 20 milijonov dinarjev.

VRHNIKA — Maja so se začela dela na prvem odseku avtomobilske ceste Št. Ilj—Nova Gorica, od Vrhnike do Postojne. Začeli so najprej z gradnjo viadukta pri Vrhniki. Cesto bodo gradili z najsodobnejšimi gradbenimi stroji, pri gradnji bo delalo 1.200 delavcev. Skrajni rok za zgraditev je 1. oktober 1972.

ŽELEZNIKI — Iskrina tovarna elektromotorjev v Železnikih se usmerja predvsem v izdelavo manjših gospodarskih aparatov, kavnih mlinčkov, mešalnikov in podobno. Povezali so se z italijansko firmo Girmi, z nemško firmo Brown in sedaj še z angleško firmo Hoover.

Tinsko blizu Šmarja pri Jelšah

Ijudje pod bičem

Učitelj Viktor Žalar in učiteljica Silva Milavc sta med vojno pomagala z denarjem OF, ker sta mislila, da gre pri tem gibanju res predvsem za narodno osvoboditev. Po koncu vojne sta spoznala pravi obraz novih oblastnikov.

Silvo so zaprli, ker je hotela odkriti resnico o dogajanju med vojno. Obsojena je bila na dve leti težkega prisilnega dela v taborišču v Teharjih. Viktor pa se je odpovedal učiteljski službi, ker je bil preiskren, da bi učil misli novih oblastnikov, v katere sam ni verjel.

Silva skupaj z drugimi jetnicami dela na polju.

V DOLGIH vrstah so se vlekla drobna, sočna stebelca koruze. Trudno in zbito je dvigala motiko in z drugimi jetnicami okopavala ozka, suličasta zelena peresa. Žulji od gladkega držaja na rokah so jo pekli, v predrto kožo je polzel znoj in žgal. Ni bila vajena tega dela, čeprav ga ni sovražila. Vendar se je mučila, za enakomernimi zamahi skušala ujeti takt s svojo sosedo in se obenem umikala prsti, ki ji je z vrha letela v čevlje. Sonce je žgalo v zatilje, lotevala se je je omotica, jezik se je lepil na ustnice. S trudnimi očmi je ujela postave stražarjev, ki so ležali v sencji, in brez misli sledila drobnim curkom dima, ki se je vijugal od njih cigaret in se naglo razgubljal v migljajoči vročini.

Ze v ječi si je prisilno taborišče naslikala tako, da ni bila razočarana, ko ga je zdaj spoznala bolj natančno: navadne barake z velikimi špranjami v stenah in s strehami, ki so skoraj vse puščale. Žica okrog in okrog je objemala nizke stavbe, ki so nekam onemoglo čepеле na bregu. Stražni stolpi na vogalih so bili na vrhu podobni štorcklinemu gnezdu in v njem je stal stražar s strojnico. Z mrakom so se na visokih drogovich prižgale močne luči in s

svojo svetlobo ogradile taborišče od sveta. Stranišča so bila na drugi strani, latrine — dolgi jarki, iz katerih je v vročini zaudarjalo in polnilo taborišče z obupnim, gnilim vonjem.

Po hrano so hodile v kuhinjo s škafo. Za vsak dan sta bili določeni dve jetnici. Postavili sta se v vrsto in čakali, da jima je kuhar z zajemalko odmeril obroke. Kolikor jetnic v baraki, toliko zajemalk. Hrana vedno ista — v vodi razkuhan krompir, včasih vmes razkuhani koščki makaronov.

Prvič so se ji usule solze, ko je šla na delo. Šle so v pletev in takoj, ko so prišle skoz vrata, se je stražar zadril nad dvema mladima jetnicama v prvi vrsti:

„Pojta!“

Silva se je na mah domislila dolge vrste Nemcev, korakajočih po ljubljanskem tlaku, puhtečem od vročine.

„Ein Lied!“ se je glasilo povelje.

In so peli. Trde, tuje besede so padale v vroče ozračje cest in vmes je visoko pel tenor, kakor da se želi izvijugati iz zelene gmote uniform.

„Pojta, prasici beli!“

Silvo je stisnilo pri srcu, ko sta pričeli. Sopran in alt se je s čudno otožnostjo in bolečim odporom zll skupaj in se zagnal v modrino, v rosno grmičje ob kolovozu:

„Mreža gosta, močna je tako,
da ne morem zlesti skozi njo...“

Peli sta, in ko so Silvi pričele vreti solze v oči, se je domislila, da jo pojeta po napevu neke domobranske pesmi, ki jo je včasih slišala. Ni se je mogla spomniti. Spremljalo jo je tiho udarjanje vojaških čevljev po kolovozu in v njen ritem so se ujele tudi njene stopinje.

Kako strašno lahko nekdo ponižuje brezpravnega človeka!

Nenadoma se je domislila pravega besedila napava: „Oče, mati, bratje in sestre...“

Gledala je v stražnikov obraz, v njegova surova, napeta usta, ki so uživala nad nemočjo ubogih pevk in nad ranjenimi čustvi te gmote ženskega mesa, ki se je vlekla po kolovozu. In se je spomnila partizanskih popevk, v katerih so ponaredili Gregorčiča in narodno pesem, jo oblekli v rusko melodijo, da se ti je zdelo, kakor da jo slišiš iz ruske stepe, ko sredji prostrane noči nekdo udarja na balalajko, ki ji odgovarjajo glasovi iz teme. Kako bedasto in opičje posnemanje!

Z udarci je rahljala debelo kepo prsti, ki se ni hotela razleteti.

„Ti še nikoli nisi delala na polju,“ je rekla sosedu, suha, zgarana ženska.

„Res nisem,“ je rekla nasmehljano.

„Kaj pa si delala?“

„Učiteljica sem bila,“ je rekla sramežljivo.

„O,“ se je začudila. „Kje pa?“

„V Dobrepoljah.“

Suha jetnica se je s prsti oprla na držaj.

„V Dobrepoljah? Kaj mi poveste! Jaz sem pa iz Velikih Lašč. Dobro sem poznala tisto Razpetovo

svinjto. Pri nas je bil, ko so pobijali tiste s Turjaka.“ Psovka je Silvi težko padla na srce.

„Ni me treba vikati,“ je rekla tiho. „Tu smo vsi enaki. Toda kar zadeva Razpeta... preden je umrl, je marsikaj drugače gledal.“

Ženski je bilo nerodno. Udarila je z motiko in šele čez čas rekla:

„Da je umrl, praviš?“

„Ustrelil se je,“ je rekla Silva.

Ženska ni nič odgovorila. Nekam trmasto in jezno je zasajala motiko v prst. Nizka, zelena peresa koruze so v ravni črti kakor dolge puščice izginjale šele daleč pri travni, nad katero so švigali pisani metulji.

Viktor je prišel po štirinajstih dneh. Mlad stražar je prišel ponjo in ji povedal, da jo čaka neki moški; prinesel da je tudi paket. Dobila ga bo, ko ga bodo pregledali. Pričela se je tresti, bala se je, da bo pred njim planila v jok.

„Je tvoj mož?“ je vprašal, ko sta šla po tabo-rišču navzdol.

„Nisem še poročena,“ je rekla prijazno. Bil je najboljši stražar in nikdar jih ni psoval s svinjami kakor drugi.

„Ne bom poslušal,“ je rekel in mrtvo gledal predse. „Toda zraven moram biti. Dovoljenje imata za deset minut.“

„Hvala!“ je rekla prisrčno.

Ko je prišla do ograje, so jo vendar polile solze. Saj se je mučila, da jo je bolelo v prsih, toda ko ga je zagledala, ko ji je pomolil roko skoz mrežo, se ni mogla več premagovati. V teh cunjah, v prevelikih vojaških čevljih, ki so zijali, z odprtimi žulji na rokah je stala pred njim; in čeprav si ni nikoli mogla misliti, da bi to storila, se je vendar sklonila k mreži tako tesno, da jo je lahko poljubil na usta.

„Strašno si revna, draga,“ je rekel s spremenjenim glasom. Kakor brž je začutila, da se mu nabira jok v grlu, se je nasmehnila in brž obrisala solze.

„Saj sem le bolj smešna, Viktor,“ je rekla. „Take nerodne čevlje imam.“

„Bil sem pri Jerovšku. Oba te lepo pozdravljata. Anica mi je dala nekaj perila zate. Upam, da boš paket dobila. Tudi Ožbovka je nekaj priložila in vsi te pozdravljajo. Tudi Anda.“

„Ti je Nataša pisala?“

„Je, in zdi se mi, da ji je zelo težko.“

„Tako zelo se bojim, da se bo nekoč ob Blažu razočarala,“ je rekla. „Povej mi kaj o sebi, Viktor! O vsem drugem govoriva.“

„Službo bom pustil,“ je rekel hitro.

Gledala ga je z velikimi očmi in ni mogla razumeti.

„Ne morem vsega povedati,“ je rekel nervozno.

Stražar ki je slonel ob kolu s tablo, se je za spoznanje zasukal.

„Ne poslušam,“ je rekel mirno. „Toda ne pozabita, da čas teče!“

Malomarno je pričel postopati okoli.

„Zavoljo tebe, Silva. Ne morem učiti tega, kar ne verujem. Razumi! To, kar učim, je krivo, da si ti tukaj. Ne morem biti sebe po ustih. Samo enkrat sem bil sodnik. Takrat sem bil nor.“

„Oh, Viktor!“ je dahnila.

„Bil sem pri spovedi,“ je rekel tiho: „Tista moralna načela, o katerih je govoril stari prijatelj, so edino, kar še drži. Vse drugo je zlagano. Veš, da sem novega župnika napačno sodil? Drugačen je, kakor sem mislil.“

„Tolikokrat se v življenju zmotimo, dragi,“ je rekla toplo. „Tudi Kačurji, Viktor!“

Zdaj sta se samo gledala.

„Kam boš šel, ko ne boš več učil? Kako boš živel?“

„Z Ožbovcem sem že domenjen. Spal bom v sobici kakor takrat ti. Lahko bom mislil nate.“

„Ko bom delala na polju, bom vedno mislila, da se nekako dotikava,“ je rekla ljubko. „Zemlja naju bo vezala.“

Zdaj šele sta pričela govoriti o njenem delu, o razmerah, o hrani. Čas je tako strašno bežal, nista ga mogla ustaviti. Ko sta videla, da se stražar spet obrača k njima, sta hlastala za besedami, vrelo je skoz mrežo — pozdravi, naročila, drobci srca, ki sta jih želela ohraniti.

„Čas je pretekel,“ je rekel stražar.

Zdaj se je Viktor pritisnil k mreži, se je je tiščal s prsmi in oklepjal z rokami. Z roko mu je zabredla v lase, in ko ga je poljubila, je tiho rekla:

„Strašno sem srečna, dragi. Tako težko sem te čakala. Zdaj mi je čisto dobro.“

Ko je razklenila roke, je čutila, da ji je med prste porinil denar. Stisnila ga je v pest.

„Piši!“ je rekel.

„Ti tudi, Viktor!“

Krim

Njegova velika, temna roka je zamahovala, dokler ni prišla do prve barake.

„To je tvoj fant?“ je radovedno vprašal stražar. Prikimala je.

„Ali je bil pri belih?“

„Prav do osvoboditve je bil v Dachau,“ je rekla s trdim glasom.

Siknil je nekaj predse, toda ni ga mogla razumeti, kaj. Ko sta prišla že blizu barake, je nenadoma rekel: „Veliko stvari ni prav, toda človek ne sme preveč misliti. Kdor veliko misli, pride za mrežo.“ Zasmejala se je.

„Ko bodo paket pregledali, ti ga prinesem.“ Obrnil se je že in tiho dodal:

„Gorenjca sta, kajne?“

„Da,“ je rekla.

„Jaz tudi. Samo še brata imam doma. V Naklem.“

„In jaz sem bila učiteljica v Podbrezjah,“ je rekla prisrčno.

Videla je, da gleda po taborišču in da se ne upa več muditi.

„Hvala vam! Zelo ste bili dobri.“

Gledala je za njim, ko je malomarno koračil nazaj čez taborišče. Zdaj šele se je domislila denarja, ki ga ji je dal Viktor. Porinila ga je v nedrje in bila vesela misli, da bo lahko pisala. Morda bi ji ta stražar kdaj odnesel pismo v Celje, ki bi ga nihče ne bral.

Ta misel jo je osrečila.

Silva je poslala Viktorju na skrivnem pismo. Zaveš, da bo dobil pismo, v katerem mu lahko vse pove, kot misli, jo je napolnila z novim pogumom.

UČITELJ Žalar se je poslavljaj od poklica, ki ga je ljubil, in v zadnjih tednih porabil vsako priložnost, da je otrokom odgrinjal lepoto kmečkega življenja in življenja na grudi. Sicer je tudi pri tem čutil, da je novi red razkopal najlepši del tega življenja, vendar je dobršen del starega utripanja ostal nedotaknjen. Prisilne oddaje so tudi tiste kmete, ki

Na Jadranu

so spočetka kazali navdušenje za novo ureditev, poglance nazaj na stari tir.

Vedel je, da ga bodo zaslišali, in ko je premišljal vsa bedasta vprašanja, ki jih bodo stavili, ga je imelo, da bi izbruhal iz sebe vse, kar ga je že tako dolgo davilo. Kaj je sploh še bil? Do nespoznanja zverženi državni uradnik, ki je moral gledati na vsak korak! Politični eksponent, ki naj bi vodil vso vas, človek, ki naj bi s svojim življenjem kazal, da je bilo vse preteklo ničvredno, pokvarjeno in prisiljeno. Samo še računstvo je ostalo isto, vse drugo je spremenjeno.

Vendar odgovora ni bilo do zadnjega tedna. Stvar mu je pričela presedati in začel je misliti, da bi pisal na urad še posebno pismo. Anda ga je prepričala, naj počaka. Če ne bo nič, bo morda v počitnicah lahko uredil osebno.

Tik pred koncem šole je vendar prišel človek njegovih let. Anda je imela obisk, njen poštni uradnik je imel svoj dopust in Žalar mu je razkazoval vrt. Bili so v prijetnem pogovoru, zakaj Žalar je hitro otipal, da Andin ženin ni samo resen, ampak tudi pameten človek, z bistrimi, čeprav previdnimi očmi je precenjal nove pridobitve, njih dobre in slabe strani.

„Vama bi šlo skupaj,“ se je nasmihala Anda.

„Prepričan sem, da bo šlo tudi vama,“ je rekel Žalar.

Nato so ga vsi trije hkrati zagledali, ko je malomarno koračil od Pavlinovega znamenja. Anda je ošinila Viktorja, ki je našobil usta.

„Viktor, če je ta, ne bodi preoster! Še tako te bodo nadzirali; sam veš.“

„Dostojen bom,“ je rekel hladno.

Stopil je skoz vrtna vrata, Viktor se je oprostil in mu šel naproti.

„Tovariš Žalar?“ je uprl tujec svoje oči vanj. Bile so sive, jeklene oči, brezbrizne, brez občutja.

„Da,“ je mirno rekel Žalar.

„Lamšek moje ime. Prihajam zavoljo vaše prošnje, v kateri ste prosili za odpust.“

Segla sta si v roko, in ko sta se obrnila, je Žalar videl, da je Anda dvignila roke in jih sklenila k prošnji.

Zdaj sta sedela v Viktorjevi sobi in tovariš Lamšek je previdno švigal z očmi po prostoru. Viktor je lovil trdnost in čeprav je sklenil, da mu med besedami pove tudi drobce resnice, se je vendar odločil, da ne bo oster.

„Zelo nam je žal, da ste se odločili za ta korak, tovariš Žalar,“ je rekel Lamšek. „Dobro veste, da nam zmožnih učiteljev zelo primanjkuje. Moči, ki smo jih izšolali na kratkih tečajih, so še vedno samo zasilni pripomoček, brez prave prakse; kar je dobrega pri njih, je samo politična zgrajenost.“

„Vem,“ je rekel trdno. „Toda odločil sem se.“

„Morda bi prošnjo vendarle umaknili, tovariš. Mnogo starejših učiteljev smo morali upokojiti, ker jih ni bilo mogoče prevzgojiti, toda z zami nikoli ni bilo težav. Pomislite, da vsa ta leta vržete proč. Pri vaših letih je to vendar velika škoda.“

„Koliko let sem moral proti svoji volji zagnati

proč, tovariš! Če pomislim samo na leta v koncentracijskim taborišču — šla so! Leta v teh časih tako malo pomenijo.“

„Tega ne morete trditi, tovariš Žalar. Mnogo se je napravilo. Ne bom trdil, da je bilo vse suho zlato,“ — sive oči so na gosto utripale — „delale so se napake, včasih je bilo malo preveč zapostavljanja, preveč gledanja samo na zgrajenost — toda naredilo se je veliko. To morate priznati.“

„Zgubil sem voljo,“ je dejal prepričano. „Po naravi sem kmet, človek ki se najbolje počuti ob zemlji. Morda je tudi taborišče prispevalo svoje. Živci niso več, kakor so bili.“

„Damo vam bolniški dopust,“ je hlastnil. „Pol leta, eno leto.“

„Preveč sem se že zamislil v novo življenje,“ je rekel mrzlo. „Morda bom poskusil dobiti kakšno mesto v zadrugi, nekaj pač, kar me bo naravnost vezalo na zemljo.“

Zataknilo se jima je. Žalar je čutil, da se oba trudita, uganiti misli, ki jih nobeden ne izgovori.

„Če vam je prav, nalijem vsakemu kozarec hladnega malinovca,“ je rekel.

„Prosim.“

Bilo je zagatno vroče in Žalar si je želel, da bi tovariš Lamšek prvi odkrito vrgel kopje. Dovolj dolgo so čakali z odgovorom, lahko je vedel, da so zadevo preiskali iz vseh kotov.

„Občutek imam, da za vašo odločitvijo tiči še nekaj drugega,“ je rekel Lamšek nenadoma in se s sivimi očmi pripel na Žalarjev obraz. Viktor se ni zmedel.

„Ne vem, kaj naj bi bilo drugega,“ je dejal malomarno.

„Poizvedovanja kažejo, da je bila nekoč pri vas učiteljica Silva Miklavc, ki je bila zavoljo skrivanja protidržavne literature obsojena na prisilno delo.“

„Kakšno zvezo naj ima to z mojo odpovedjo?“ je Žalar vprašal ostro.

Lamšek še vedno ni umaknil oči in v ustnih kotičkih je Viktor bral mrzlo porogljivost.

„Bila sta si v ljubezenskem razmerju in obiskali ste jo v taborišču. Tega ne boste tajili, kajne? Je precejšnja razdalja iz Podbrezjaj do Teharij in človek bi je za navadnega prijatelja verjetno ne preptoval.“

Zdaj je bil strupen in to je Viktorju pognalo kri v lica.

„V moje osebne zadeve se nimate pravice vtikati ne vi ne prosvetno ministrstvo, ker me do zdaj nihče od vas tudi ni vprašal, zakaj sem crkaval v Dachau, ko ste drugi sedeli doma!“

„Tri leta sem bil v gmajni,“ je trdo rekel Lamšek.

„Mogoče,“ je rekel togotno Žalar. „Koliko pa jih je bilo, ki so učili na osvobojenem ozemlju nekje v Beli krajini in jim danes požete hvalo? Kaj so ti napravili?“

„Brez razburjenja, tovariš, nisem vas mislil žaliti, niti malo ne! Poizvedovanja so se vendarle ustavila ob tem predmetu, ker vaša odpoved in obdoba vaše nekdanje učiteljice tako zelo sovpadata.“

Dišeče poletje

„Pač sovpadata,“ je pribil. „Moje osebne stvari bom reševal sam. O tem ste lahko prepričani.“

„Jasno, tovariš! O tem ni debate! V socialistični družbi ni nobenega pritiska. Človek si izbere poklic, v katerem more družbi največ koristiti. Če neko v trenutnem poklicu ni srečen, če ga ne opravlja z zadovoljstvom in s prepričanjem, potem je na škodi samo družba. Zakaj bi ne poiskal takega, v katerem bo zadovoljstvo našel? Razumljivo, popolnoma evidentno. Toda nekateri mislijo, da ste oddali to svojo prošnjo — naj se jasneje izrazim — v znamenje protesta, v tiho, moralno podporo svoji nekdanji učiteljici. Če bi bilo to res, potem, seveda, družba ne more ostati brezbrizna, ker bi vaša prošnja pomenila akt prikritega sovražstva in podpiranje človeka, ki je izdal načela socialistične družbe. Saj razumete, kajne? Vedno bi ostala skrb, da boste izrabljali položaj med preprostimi ljudmi.“

Žalar je videl, da mora igrati na novo karto. Zasmejal se je, da ga je Lamšek začudeno pogledal.

„Veste, dragi moj, če bi hotel izrabljati svoj položaj, bi ga najlaže zdaj. Nisem v stranki, to je res in tega mi še niste zagnali v obraz. Morda še ni na vrsti. Toda povem vam eno: svoje osebne stvari bom rešil sam, kar pa zadeva druge nevarnosti — imate policijo in agente; ti bodo pač skrbeli, da se gnida, kot sem jaz, ne zaje v preprosto družbo!“

Zdaj ga je spravil v zadrego. Zardel je, bilo mu je neprijetno.

„Popolnoma napačno ste me razumeli, tovariš Žalar. Rečem vam, docela napačno. Ne želimo odbijati ljudi. Nasprotno. Splošno mnenje vseh je bilo, da bo vaš odhod izguba, velika izguba. Radi bi videli, da bi ostali na svojem mestu, in če so malenkostne razlike v vašem in našem gledanju — vse se da urediti. Glede prestopka vaše nekdanje učiteljice: neroden spodrsrlaj pač, ki se potem pozabi. Prestana kazen vpelje človeka nazaj v družbo. Toliko je že bilo teh stvari! Niti na misel nikomur ni hodilo, da bi kdo vohal po vajinih razmerah. Bile so navadne poizvedbe, ki jih pač opravljamo, da rešimo primere kar se da korektno.“

(Dalje prihodnjič)

slovinci

po evropi

anglija

ROCHDALE

10. januarja je umrl v tem mestu naš rojak Mihael Bratušek, star 64 let. Pokojni je bil doma blizu Pleterij na Dolenjskem. V Anglijo je prišel leta 1947. Bil je na tem, da se opokoji, a ga je Bog po kratki boleznj poklical k večnemu pokoju.

Žalujemo izrekamo sožalje, pokojnemu Mihaelu pa želimo večni mir!

Skupina Slovencev iz Rochdale in okolice se je zbrala v kapeli frančiškanskih sester za velično obredo.

JUŽNI WALES

V družini Stanka in Marije Dernelc so krstili sina Stanka, Malemu Stanku želimo mnogo zdravja, družini pa iskreno čestitamo!

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Že sedaj sporočamo vsem Slovincem, da nas bo septembra obiskal g. škof dr. Stanko Lenič. On je bil od slovenskih škofov izbran kot odgovorni za izseljenska vprašanja pri slovenski škofovski konferenci. Škofov obisk bomo združili z romanjem k Žalostni Materi božji na Pöstlingberg, kjer bo imel g. škof sv. mašo v nedeljo, 20. septembra, ob 11,15. Pred mašo bo priložnost za spoved, saj ni pravega romanja brez prejema zakramentov.

Kdaj in kako bomo g. škofa sprejeli, bo vsem rojakom pravočasno povedano.

Vaš duhovnik pričakuje, da se boste romanja udeležili res v velikem številu in da boste pripravljeni tudi na žrtve, ki so s takim romanjem povezane.

V Traunu se je poročil g. Janez Tkalec. Ker je nevesta po rodu Hrvatica, doma iz djakovske škofije, je poročal hrvatski izseljenski duhovnik g. Mrakovčič. Pri poročni maši je prepeval slovenski kvartet. Obema mladima zakoncema želimo vso srečo na njuni življenjski poti, pa tako vernost, kakršni imajo ženinovi starši.

HÖRSCHING — Po zimskem premoru smo spet začeli s slovensko službo božjo, ki bo vsako prvo nedeljo v mesecu ob enajstih v župnijski cerkvi. Prvič je bila maša v maju. Mnogo je bilo znanih obrazov, nekaj novih, nekaterih, ki so več let prihajali na delo k firmi STUAG, pa ni bilo. Mlajši so šli v Nemčijo na delo, starejši so pa ostali doma pri družinah.

SALZBURŠKA

SALZBURG — 3. junija bo obhajal dr. Rupnik, profesor in rektor Azila Riedenburg, 25-letnico mašništva. Posvetil ga je tedanji salzburški nadškof dr. Rohrer. Srebrnomašniku želimo tudi vsi salzburški Slovenci božji blagoslov in plodno delovanje v božjem vinogradu!

Tudi salzburške Slovence bo obiskal g. škof dr. Stanko Lenič. Za to priložnost se bomo zbrali vsi rojaki iz vse Salzburške v nedeljo, 20. septembra. Sv. maša bo v cerkvi Azila Riedenburg, kakor navadno, le eno uro kasneje.

Že sedaj opozarjamo vse rojake in rojakinje, ki so sicer ob nedeljah zaposleni, da si takrat izprosijo prosto popoldne. Po sv. maši bomo v dvorani pozdravili slovenskega škofa.

G. Kazimir Gaberc, izseljenski duhovnik v Zapadni Belgiji, skupaj z g. Jožetom Bizjakom in njegovo ženo go. Roziko, ki tudi že 10 let požrtvovalno pomagata pri verskem in kulturnem delu.

Upamo, da bodo takrat prišli tudi rojaki, ki se sicer bolj ob strani drže.

HALLEIN — Slovenska skupina v Halleinu je kar živahna. Nekateri sicer odhajajo naprej po svetu, predvsem v Kanado, pa pridejo na njih mesto spet novi, tako da je število približno enako. Po maši se še vedno zbiramo v televizijski sobi v gostilni Röck, ker pač nimamo pripravnejšega lokala. Pa je včasih kar premalo prostora. V cerkvi je lepo petje, še lepše pa je potem v gostilni, ko so grla malo namazana.

TENNECK — Pomlad je tudi tenneško skupino pomnožila. Prišli so spet novi delavci, pa še rojaki iz Werfena, ki delajo na železnici. Iz meseca v mesec je naša skupnost večja. Pač pa se manjša število Slovencev v Schwarzbachu, čeprav bi jih sestre v bolnici rade imele več.

Naši pevovodkinji gdč. Mariji Jug je težko zbolela mati. Naj bolnici Bog povrne zdravje!

Pri zadnji maši so bili tudi možje iz Mühlbacha pod Hochkö-nigom in so povedali, da jih je tudi gori dosti. Pozimi so bili tako zasneženi, da niso mogli prihajati v Tenneck. Še sedaj je pri rudniku en meter snega.

belgija

LIEGE—LIMBURG

Društvo „Slomšek“ v Eisdenu je imelo v aprilu redni letni občni zbor. Najprej smo pogledali na delo nazaj. V pretekli poslovni dobi je društvo več akcij odlično izpeljalo. Prireditve so bile tudi kulturno na zgledni višini.

Občni zbor je iskreno iskal novih potov za svoje delovanje. Poslanstvo društva je predvsem služiti ljudem, biti blizu ljudi, biti z njimi solidaren v žalosti in veselju. Zato se bomo skušali bolj zanimati za naše bolnike in osamljene. Skušali bomo biti blizu tudi naši mladini. Skupnost bo odslej še več skrbi posvetila slovenski šoli. Naše društvo bo ved-

no močnejše, če bodo vsi člani zvesti sodelavci odbora in bodo imeli pred očmi misel, ki jo je John Kennedy ponavljal Amerikancem: „Ne sprašujte, kakšne koristi vam mora nuditi naša skupnost, mislite rajši na to, kaj boste vi sami napravili za to skupnost!“

G. Stanko Revušek, bivši predsednik, in g. Ivan Lipovšek, bivši tajnik, za to poslovno dobo nista kandidirala. Zelela sta, da vsaj začasno drugi prevzamejo odgovorna mesta v odboru. Občni zbor je obema z živim ploskanjem izrekel priznanje in zahvalo za večletno delo na čelu društva.

V novi odbor so bile izvoljene sledeče osebe: g. Jurij Jakelj, predsednik; g. Milan Globokar, podpredsednik; gospa Marta Rogelj, tajnica; g. Heini Virant, podtajnik; g. Jože Mrakič, blagajnik; g. Viktor Janič, drugi blagajnik; g. Stanko Revušek in g. Ivan Lipovšek sta nadzornika; zastavonoše: g. Ivan Mrak, Eisdén, g. Berto Virant in g. Ivan Mrak, Mechelen; ga. Jožefa Globčevnik je poverjenica za bolnike; g. Polde Cvrle, poverjenik za mladino; ga. Dragica Mrak, zastopnica staršev pri slovenski šoli; gdč. Majda Globokar, poverjenica za petje v odsotnosti pevovodje g. Vilija Roglja; g. Berto Virant je vodja obveščevalne službe; njegovi sodelavci so: g. Jožko Gorjan za Dilsen, g. Stanko Revušek ml. za Eisdén-Vucht, ga. Pepca Simončič za Eisdén-Cité.

Novemu odboru toplo čestitamo in želimo obilo uspeha v naporih za slovensko skupnost v Eisdenu in okolici!

V Bruslju se je g. Milan Roex, ki trenutno končuje zdravniške študije, zaročil z gdč. Imeldo Limbourg. Toplo čestitamo!

V Mechelenu je g. Vilko Lipovšek sklenil zakonsko zvezo z gdč. Nado Stivan. Toplo čestitamo in želimo vso srečo!

CHARLEROI—MONS—BRUXELLES

SLOVENSKA PRIREDITEV 1970

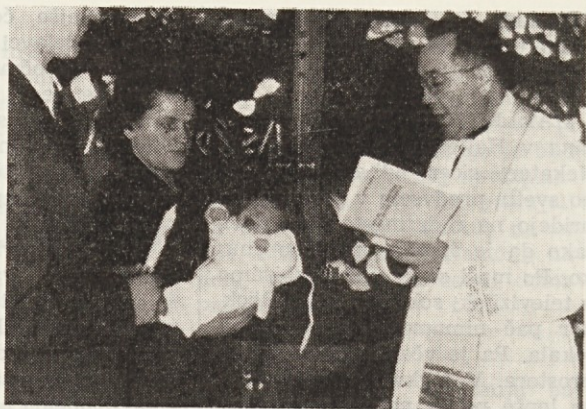
Nad 350 Slovencev in Slovenk se je udeležilo 17. Slovenske pri-

reditve v dvorani Familia v Gilly-Haies (Charleroi) 1. maja. Največ jih je bilo seveda iz okolice Charleroi, a tudi Borinaža ni zaostajala, saj so prišli kar v dveh avtobusih. Večje skupine so prispele iz Bruslja in celo iz Antwerpna, pa tudi iz daljnega Limburga. Dvorana je bila slavnostno okrašena z velikimi slikami slovenskih pesnikov in pisateljev in drugih narodnih buditeljev. Vmes so visele slovenske zastave. Oder je krasila nova kulisa — Blejsko jezero.

Po pozdravnih besedah predsednika Ivana Kodeha je sledil nastop naših najmlajših: Ema Brgoč, Ivan Gantar, Drago Černe, Zlatka Kosec in mala Martina Alif so pokazali, kaj znajo. Trio: Erika Bizjak, Rose-Marie Kotnik in Mirica Kodeh so, oblečene v slovenske narodne noše, zapele „Slovenka sem!“

Pevci in pevke slovenskega pevskega zbora Jadran iz Charleroi, prvič vsi v slovenskih narodnih nošah, so uprizorili pet narodnih običajev ob slovenski kmečki ohceti: vasovanje, sprejem v fantovsko družino, snubljenje, šranga in ohceta. Mešanji pevski zbor je v začetku zapel pesmi: Otok bleški, Triglav in Nocoj pa, oh, nocoj!, med prizori pa moški zbor Od Celja do Zalca, Dekle moje, prinesi mi vodé, Moja ljubca m' je pošto poslala, Ob košnji, Jaz pa moj gvažek. Letošnji nastop pevcev je bil gotovo eden najlepših, saj so res prepevali kot fantje na vasi. Ob ohceti je zapel mešani zbor še pesem Rožmarin. Vsi prizori so bili zelo izvirni, saj se je pri šranganju celo konj prikazal na odru. (Nekateri so sprva mislili, da je konj živ, pa je bil le tako živo naslikan!). Vendar je bil najlepši prizor zadnji, ko so svatje z ženinom in nevesto sedeli, oblečeni v narodne noše, okoli bogato obložene mize. Nepozaben prizor je bil, ko je starešina izročil novoporočencema umetniško okrašeno slovensko zibelko.

Zatem je nastopil naš kulturno-zabavni ansambel Veseli bratci iz Charleroi pod vodstvom Viktorja Janežiča. Žel je res lep uspeh. To

„Zaznamujem te z znamenjem svetega križa.“

Krst Boruta Šabca v Parizu.

je bil njegov prvi nastop pred slovensko publiko.

Sledila je veseloigra v dveh dejanjih „Župan“, ki jo je uprizoril dramatski krožek „F. S. Finžgar“ iz Charleroi v režiji Ivana Kodeha. Novi glavni igralec g. Jaka Gorjanec iz Roselies se je izvrstno odrezal. Tudi ostali igralci in igravke so lepo odigrali svoje vloge. V dvorani je vladala zgledna tišina, znak, da so ljudje z zanimanjem sledili igri.

Po končanem prosvetnem programu je ansambel Janez Mahkovič iz Zagorja ob Savi sodeloval pri domači zabavi. Večer je potekal v zelo prijetnem razpoloženju ter se zaključil ob dveh jutraj.

Iskrena zahvala vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu! Letošnja prireditve je bila verjetno najlepša od vseh, kar smo jih do sedaj imeli.

10-LETNICA DELA MED IZSE-LJENCI. — Leta 1960 — meseca aprila — je prišel med nas iz Španije izseljenski duhovnik g. Kazimir Gaberc, ki že 10 let deluje na verskem in kulturnem področju v Zapadni Belgiji. Na slovenski prireditvi v Gilly-Haies mu je g. Ivan Kodeh v imenu vseh Slovencev in Hrvatov čestital ter mu izrekel zahvalo in priznanje. Dve Slovenki, oblečeni v narodno nošo, sta mu izročili šopek nagelj-

nov in še lep dar. Moški zbor mu je zapel pozdravno pesem. Izseljenski duhovnik se je zahvalil vsem pevkam in pevcem in še vsem ostalim Slovincem in Hrvatom za prejeti dar. Poudaril je, da ga je še pokojni škof dr. Gregorij Rožman poslal v Belgijo, „ker bi Vas v Belgiji slovenski izseljenci prav zelo potrebovali“. Tudi v bodoče bo pomagal, kolikor bo mogoče iz ljubezni do naših ljudi v tujini, da ne bo zamrla slovenska molitev, beseda in pesem v tej „črni deželi“ (Pays Noir). G. Kazimiru Gabercu iskreno čestitamo in želimo, da ostane med nami še dolgo vrsto let.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne (v juliju in avgustu ob šestih) v kapei sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro: Vanneau.

Slovenska pisarna (7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93) je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa telefonirati g. Čretniku, 636-80-68 (v juliju in avgustu telefonirati direktno na rue Gutenberg).

Po krstu je postal član božjega ljudstva Branko Šenkinc, sin Ivana in Terezije, roj. Balžic.

Prireditve, ki jo je pripravilo Društvo Slovencev v nedeljo, 26.

Ob krstu Roberta Bedeka v Melunu (Francija).

aprila, je nadvse lepo uspela. Igravci so pod vodstvom g. Puhana dovršeno podali veseloigro Trojčki. Vsak se je potrudil, da je kar najboljšje odigral svojo vlogo. Številna udeležba je pokazala, da je njihov trud našel odmev pri ljudeh, ki so jim z dolgotrajnim ploskanjem poskušali izreči svojo zahvalo. Pri zabavi, ki je sledila igri, pa smo se vsi razživelili v domačem razpoloženju, ki nam je v tujini tako potrebno.

MELUN (Seine-et-Marne)

Krščen je bil Robert Bedek, sin Martina in Ane, roj. Simonič.

Sveta maša za rojake bo v nedeljo, 21. julija, ob devetih popoldne v poljski cerkvi v Damarie (81 rue Adrien Chatelain). Vsi prijazno vabljeni!

LA MACHINE (Nièvre)

20. marca je umrl Edvard Gajšek. Pokojni je bil star 59 let. Zapušča brata Stanislava in sestre Frančiško, Ivanko, Rozalijo in Ljudmilo, katerim izrekamo sožalje!

Prihodnja maša v La Machine bo v nedeljo, 14. junija, ob tričetrt na devet. (Ker ni bilo mogoče dobiti druge nedelje, da bi imeli mašo ob običajni uri, se bo tokrat treba malo bolj zgodaj potruditi ...)

Novoporočenca Jean Claude Kološa in Magda Pal (Loiret).

Ob poroki Borisa Ferjančiča in Amalije González (Pariz).

Skupno

SLOVENSKO ROMANJE V LURD

bo od 6. do 11. julija pod vodstvom ljubljanskega nadškofa.

7. julija bo ob devetih dopoldne pri votlini slovesen začetek romanja z mašo.

PAS-DE-CALAIS

Majnik nas je zbral okrog Marijinih oltarjev. V lepem številu so rojaki večer za večerom prihajali k šmarnicam.

10. maja je uprizorila *igralska skupina* iz Pariza *veseloigro „Trojčki“*, pri kateri smo se do solz nasmejali. Hvala našim prijateljem in njih režiserju za res lepe ure!

Obenem smo proslavili *matevski dan* in *40-letnico* Bratovščine živega rožnega venca. Pred 40 leti jo je ustanovil naš nepozabni mons. Zupančič. Koliko dobrega so naredile njene članice!

Zaradi romanj *ne bo nedeljske službe božje* 21. junija, 5. julija in 12. julija. Zaradi počitnic pa 23. in 30. avgusta in 6. in 13. septembra.

Krščen je bil v Méricourt-Mines Fabricij Kotar.

Naši umrli. — 4. aprila je v Drobnem dolu umrla 89-letna Amalija Knafelc, mati ge. Julke Jazbinšek, babica, prababica in

celo praprababica. Bila je mati 8 otrok. Trije še žive. Mož ji je padel v prvi svetovni vojni. Ogromno je pretrpela, da je lepo vzgojila družino. Pokopana je bila v St. Rupertu nad Laškem. Naj se v Gospodu odpočije!

18. aprila je odšla po večno plačilo ga. Ana Gradišnik, roj. Buršnar, v 74. letu življenja. Poleg soproga zapušča še 4 sinove. Pokopana je bila v Sains-en-Gohelle. Velika udeležba zlasti domačinov pri pogrebu je pričala, kako je bila pokojna priljubljena. Naj se odpočije od svojega truda!

29. aprila je v bolnici Noyelles-s-Lens preminul g. Jožef Gričar, v 78. letu starosti. Prišel je iz Zagorja v Francijo pred 40 leti. Otrokom je bil dober oče. Pokopan je bil v Noyelles-s-Lens. Naj počiva v miru!

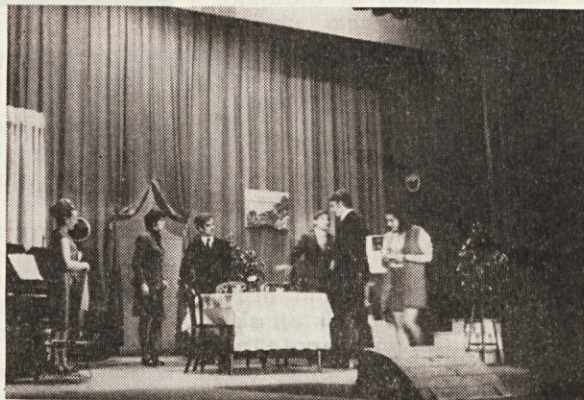
27. aprila je v Lensu v Gospodu zaspal Franc Saje, v 51. letu starosti. Umrli je za rudar-

sko boleznijo silikozo po hudem trpljenju. Zapušča 4 otroke, ženo in starše. Bil je zgleden sin in soprog, otrokom pa najboljši oče. Pokopan je bil v Lensu v cerkvi sv. Petra, ob zelo veliki udeležbi rojakov in domačinov. Naj bo Gospod njegov plačnik!

Vsem žalujočim naših umrlih krščansko sožalje!

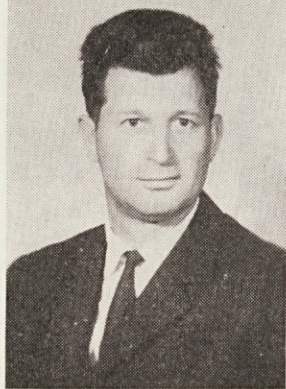
OB LUKSEMBURGU

Po daljšem zdravljenju v bolnišnici v Metz je 14. aprila umrl na domu v Boulange Anton Plahuta, star 63 let. Doma je bil na Štajerskem. V Francijo je prišel leta 1930. Do leta 1945 je delal na rudniku v Tucquegnieux, potem pa v Boulange. Od 1960 je užival zasluženi pokoj.

Prizor iz veseloigre „Trojčki“ (Pariz).

Pok.
Franc
Saje

Pogreba, ki je bil z mašo, se je udeležilo veliko njegovih delovnih tovarišev in prijateljev, civilne oblasti, zastopniki raznih krajevnih združenj kakor tudi zastopstvo delavskega društva iz Aumetza.

Soprog in otrokom izrekamo iskreno sožalje!

25. aprila smo v Aumetzu pokopali vdovo Marijo Bevčar, rojeno Perše, v starosti 77 let. Počiva na grinskem pokopališču. Otrokom naše iskreno sožalje!

italija

RIM — Zadnjo nedeljo v aprilu smo imeli lepo slavje. V naši cerkvi je ponovil *ново mašo* g. Lojze Krotec, salezijanec, rojen v Beli krajini blizu Vinice leta 1942. Tam je tudi študiral srednjo šolo, zadnja 4 leta pa je v Rimu ter skrbi za Ukrajince. Maševal je vzhodnem, ukrajinskem obredu, le slava, vera, očenaš, berilo in evangelij so bili slovenski. Pel je ukrajinski mladinski zbor (25 fantov), ki ga vodi novomašnik sam. K obhajilu pod obema podobama je pristopila vrsta vernikov, ki so tudi ob koncu prišli po novomašni blagoslov.

Po maši so v dvorani priredili zelo lep koncert ukrajinskih verskih in narodnih pesmi. Tudi zaplesali so vrsto svojih lepih plesov. Navzoči so jih zares iz

srca nagradili s ploskanjem. Vsi smo vedeli, da so bili istega dne že pri svoji velikonočni liturgiji — takrat so namreč praznovali Veliko noč — ki je trajala več ur, zato smo jim še bolj hvaležni za nepozabni večer.

7. maja je bil posvečen v ruskem zavodu prvi slovenski diacon, ki ne bo postal duhovnik. Je to br. Karel Podgornik SJ. Cestitamo!

MILAN — V nedeljo, 3. maja, smo se spet zbrali v cerkvi blizu bazilike sv. Ambroža v Milanu. Kot uvod smo peli litanije Mater božje, na harmoniju nas je spremljal g. Mugerli. Tudi med mašo smo peli, da so radovedno prisluhli tudi tisti, ki petja niso razumeli.

V juniju bo prav tako maša na prvo nedeljo (t. j. 7. junija) ob petih popoldan po legalnem času. Tu namreč konec maja potisnemo kazalce za eno uro naprej.

Slovence v Milanu in okolici opozarjamo, da je vedno na razpolago za spoved in druge zakramente g. arhimandrit M. Klinec, ki drugače skrbi za Romune vzhodnega obreda, pomaga pa tudi nam pri maši. Najdete ga v Casa del Clero, Via S. Tomaso 2, v Milanu.

Krščen je bil Matija Blažič, sin Oskarja in Tatjane, roj. Šuligov. Cestitamo!

nemčija

PRAVNI NASVETI

● V primeru, da delavec iz Jugoslavije, zaposlen v Nemčiji, ki je šel domov na dopust, zbolí, naj predloži doma v bolnici bolniški list, ki ga mora seveda pred odhodom na dopust v Nemčiji dobiti. S tem ima pravico do vse bolniške oskrbe doma, stroške pa poračunata zavarovalna zavoda med seboj.

● Če pride kdo iz Jugoslavije v Nemčijo na obisk, pa tu zbo-

li, naj si preskrbi od Zavoda za socialno zavarovanje v Sloveniji formular Yu 6. Tega predloži v Nemčiji krajevni bolniški blagajni (AOK — Allgemeine Ortskrankenkasse), pa bosta oba ta zavoda stroške med seboj poračunala.

BERLIN

Ali je edinstveni poskus v Nemčiji slovensko-nemške maše 19. aprila uspel? Naši nemški prijatelji bi tako skupno mašo želeli vsake tri mesece. Torej je imel vsaj deloma pomen. Dva naroda sta se zbrala okoli istega Gospoda Jezusa Kristusa.

Priznati moramo naše napake pri tem sodelovanju: mnogi so prišli prepozno, pevci niso bili skupaj, mnogi, posebno moški, so ostali pasivni opazovalci, namesto da bi postali aktivni sodelavci.

V juliju se bomo potrudili, da bomo pokazali našo vernost.

Družabna prireditelj — zahvaljujemo se posebno glavnim sodelavcem — ni bila več skupna, slovensko-nemška, ampak sama naša. Premalo smo bili po-

Sorodniki pok. Amalije Knafelc: ga, Julka Jazbinšek s hčerjo, vnukinjo in pravnukinjo.

zorni na naše nemške prijatelje. Posebno slovensko izražanje veselja ni prijalo Nemcem. Bilo je slišati drugi dan opazke: „Das sind Jugoslawen!“ Na žalost ne v dobrem smislu! Ali ni to možno drugič brez posebnega truda popraviti?

Veseli smo in vnaprej hvaležni, da je za stalno prišla med nas *socialna delavka* Angela, ki bo zaenkrat stanovala na Wundstraße 40—44, ulici, ki jo poznajo že vsi, ki so bili pri božičnici ali pri predavanju o Hongkongu ali v aprilu pri družabnem popoldnevu. Ona bo desna župnikova roka, vsem Slovencem v Berlinu pripravljena pomagati v duhovnih, duševnih in drugih skrbeh. Pristrčno jo pozdravljamo!

IVAN IFKO — PETDESETLETNIK

Slovenski izseljenski duhovnik Ivan Ifko je že letos marca srečal Abrahama — praznoval je 50-letnico rojstva. Spominjamo se ga z zamudo, čemur je tudi sam nekaj kriv...

Rodil se je 27. marca 1920 v Prekmurju, v Gornji Bistrici. Za duhovnika je bil posvečen 29. junija 1948, nato pa bil kaplan v Slivnici pri Mariboru, v Vitanju pri Celju in v Mariboru.

Leta 1957 je odšel v tujino in sprejel mesto kaplana v Pressbaumu pri Dunaju, od koder je v septembru 1961 odšel za slovenskega izseljenskega duhovnika v

*Skupina rojakov po maši
v Krefeldu.*

Nemčijo. Prišel je med Slovence v škofijo Essen.

G. Ifko zelo ljubi osebni stik z verniki. Ni dneva, da ne bi obiskal tega alj onega Slovenca. Z razumevanjem in prizadevnostjo služi svojim ljudem.

Želimo mu predvsem zdravja, da bi še naprej z enako zavzetostjo pomagal slovenskim rojakom v tujini! In hvala mu za vse, kar je doslej dobrega storil! Bog ga živi še dolgo let!

WESTFALIJA

OBERHAUSEN — STERKRADDE — Ob zadnji prvomajski veselici v Oberhausen-Sterkrade se je ponovno pokazalo, kako radi Slovenci zahajamo v veselo družbo svojih rojakov. To pot bi bila dvorana hotela Kaiserhof skoraj premajhna, saj je število navzočih presegllo vsa pričakovanja. Da je veselica uspela, so lepo dokazovali veselo razpoloženi obrazi navzočih. „Danes je pa res lepo!“ je bilo slišati iz marsikaterih ust.

Vse priznanje našim muzikantom in vsem tistim, ki so, ne da bi za to pričakovali kakšno povračilo, prispevali k dobremu izidu te prireditve!

V Oberhausen-Sterkrade bo še veselo!

KREFELD — V Krefeldu ob Renu se že nekaj let zbiramo pri slovenski službi božji. Odkar pa je tu večja skupina predvsem naših prekmurskih rojakov na delu, se snidemo bolj pogosto. Mašo imamo v cerkvi sv. Martina. Naši delavci, ki so v veliki večini

zaposleni v tovarni Deutsche Edeltahlwerke, tudi v tujini — kljub prepogostemu nagovarjanju od strani jugoslovanskih oblasti — niso zanikali svojega verskega prepričanja in se radi udeležijo slovenske maše, kadar pač morejo. Delo v železarni jim namreč tega vselej ne dopušča. Po maši se snidemo navadno še v mladinskem domu poleg cerkve, kjer je dovolj priložnosti za domač pogovor, slovensko pesem ali pa še kaj drugega, če prilika nanese. Predno se poslovimo, je vedno slišati vprašanje: „Kdaj se pa spet vidimo?“ Odgovor je vedno: „Ko bo to mogoče.“ Kajti takih skupin kot v Krefeldu je v Westfaliji še veliko in za to ogromno področje, posejano s številnimi mesti, sta samo dva duhovnika. Upajmo, da bo domovina začutila svojo dolžnost in bo poslala nekaj „korajžnih fantov“ — duhovnikov — ki bodo priskočili na pomoč tem, ki že dolga leta delujejo med rojaki v tujini.

BADEN

V Buchenu v Odenwaldu je bil sprejet v Cerkev Ladislav Škraban, prvorojenec Ladislava in Olge, roj. Horvat.

Teden dni kasneje pa je bil v Freiburgu krščen Bojan Prša. Njegovi starši Štefan Prša in Irena, roj. Car, so ob tej priložnosti potrdili pred Bogom in Cerkvijo svojo zakonsko zvezo. V

Te „ročce“ pa v Krefeldu cveto.

S prvomajske prireditve v Wernauu v Nemčiji.

Moški zbor Domači zvon je pel 1. maja v Wernauu v cerkvi in v dvorani.

tujini je pač težko pravočasno zvedeti za slovenskega duhovnika, ki bi jim svetoval, da se lahko vse uredi tudi v materinem jeziku.

HESSEN

Za člana katoliške Cerkve je bil sprejet v Darmstadtu Rudolf Čapl, sin Rudolfa in Matilde, roj. Ankovič.

Vsem novokrščencem in starejšim naše čestitke z željo, da jih spremlja božji blagoslov!

WÜRTTEMBERG

700 rojakov na prvomajski proslavi

Prvi maj je posvečen sv. Jožefu, zavetniku delavcev. Zato se spodobi, da ga tudi krščanski delavci proslavijo. Na Württembergem smo se za ta dan zbrali v Wernauu.

Slavnost smo pričeli s šmarnicami v cerkvi sv. Erazma, h kateri je prišel celo zastopnik občine, ker slovensko petje zelo cenijo. Med šmarnično pobožnostjo je pel pete litanije naš moški zbor Domači zvon. Zborovska pesem na čast Materi božji je gajala vse navzoče.

Po šmarnicah smo nadaljevali proslavo v moderni mestni dvorani. Pevski zbor, ki ga vodi gospod Milan Eder, je presenetil nabito polno dvorano s tremi pesmimi. Kvintet Slavček je skr-

bel do poznih večernih ur za domače in moderne melodije. Vmes je bilo veliko skupnega petja, štafeta z balončki, pri kateri so zmagala naša brhka dekleta, ter ples s pomarančami.

Lepa dvorana, zmerne cene in vesela družabnost je udeležence zelo zadovoljila in jim bo ta slavnost ostala v lepem spominu.

Na prireditvi v Wernauu smo se spomnili tudi naših mater, ki so naslednjo nedeljo praznovala materinski dan. Poslali smo jim duhovni pozdrav s skupno pesmijo „Ko sem še majhen bil“. Pesmi smo pridali še tretjo kitico, ki se glasi: „Al' eno upanje ostane le, da mamico svojo bom videl še. Tam, kjer je lepo in sreča je doma, tam gor' nad zvezdami se snideva...“

Menda še ni noben mesec zabeležil med rojaki na Württembergem toliko *krstov in porok* kot letošnji april. Dolga zima, kot jo v teh krajih ne pomnijo, je zavirala rast v naravi, ni pa ovirala poti h krstnemu kamnu in k oltarju.

Najprej bomo našli *novorojenčke*, ki so bili sprejeti v Cerkvi: v Aalenu Jožica Remih, hčerkica Alojza in Ivanke; v Esslingenu Igor Hlebec, sinko Viljema in Terezije; sem sta prinesla krstiti sina Andrejčka tudi Franc Polajžer in Terezija; v Ravensburgu Robert Hernec, sinko Henrika in Katarine; v Göppingenu Branko Bizjak, prvorojenec Maksa in Terezije; v Wasseralfingenu Katarina Mortal, hčerkica Martina in Roma-

ne; v Freudenstadtu Brigita Vesel, hčerkica Alojza in Alojzije in Janko Vesel, sinko Jožeta in Marije — očeta obeh otrok sta brata; v Calmbachu pri Wildbadu Željka Hribernik, hčerkica Rudolfa in Marijane. — Čestitamo!

Poročili pa so se: v Reutlingenu Jožef Mihelič iz Partinj z Marijo Kristl od Sv. Ruperta v Slov. goricah; Karel Mrgole iz Rogačic z Ljudmilo Škoberne iz Marijine vasi; v Wendlingenu Drago Rožič iz Naklega pri Črnomlju s Katarino Črnič iz Drenovice; v Plochingenu Karel Saraka iz Dolič v Prekmurju z Ireno Fujs, doma v Čepincih; v Merklingu Franc Raduha, rojen v Žižki pri Črensovcih, z Ano Štof iz Gornje Bistrice; v Stuttgartu pa Janez Zajc iz Sodražice z Elizabeto Zmazek iz Bukovcev pri Ptujju. — Tople čestitke!

To pot smo na žalost imeli tudi dve *nesrečni smrti*.

15. aprila smo v Leonbergu pokopali Janeza Cesarja, ki je 9. aprila nekje pri Rutesheimu na ovinku tresčil z avtom in bil na mestu mrtev.

Še bolj strahotna pa je bila druga nesreča, ki se je pripetila v Böblingenu malo čez polnoči 2. maja. Avto s tremi Jugoslovani je na nekem križišču prelazil prednost prečne ceste. Zajel

ga je z desne strani tovornjak, ga pehal 16 metrov pred seboj in ga končno povozil. Edino vozač je ostal živ, a so ga morali težko poškodovanega prepeljati v krajevno bolnico, druga dva pa sta bila na mestu mrtva. Eden od teh dveh je bil Slovenec Ignacij Čepin iz Celja, star 27 let. Kolika žalost za mater, ki je ob sporočilu o smrti prihitela v Nemčijo in poskrbela, da so prepeljali sina domov!

Boj daj ponesrečencem večni pokoj!

BAVARSKA

Debatna ura v aprilu je obravnavala vprašanje „Če pa Kristus ni vstal...“ Lepa udeležba in zanimiva téma sta dali uri tisto živahnost, ki bi naj jo ti razgovorj vselej imeli.

Dekliški razgovor se je dotaknil nekaterih perečih vprašanj, s katerimi se deklice v življenju srečuje. Ni manjkalo petja, smeha in domačnosti.

V Münchnu je bil krščen Peter Sever, prvorojenec Petra in Jožice Metke, roj. Krašovec. Sedaj je bil fantek že tudi pri maši (čeprav je ves čas spal). Staršem čestitamo, fantku pa želimo vse dobro v življenju!

Poročili so se: v Münchnu Erich F. Hertlein iz Münchna in Marjetka Marinič iz Ptuja; Bogomir Bohinc iz Medvod in Viktorija Žulič iz Kostanjevice na Krki; v Neutraublingu pa Primož Fink iz Celja in Elizabeta Magdič iz Male Nedelje. Čestitamo!

nizozemska

Gospod Anton Kozole in njegova žena gospa Terezija, roj. Krošelj, sta v začetku majnika praznovala 40-letnico poroke. Slovesnost sta nameravala omejiti samo na družino. A je Zvon želel ob tej priložnosti javno pokazati svojo hvaležnost temu zglednemu slovenskemu paru.

V župnijski cerkvi na Heksenbergu je bila zato slovesna za-

Kvintet Slavček je nastopil z domačimi in modernimi melodijami.

hvalna maša ob sodelovanju Zvona. Nato je bila večerja, kamor sta bila povabljeni slavljenca, najbližji sorodniki in člani Zvona z družinami. V imenu Zvona je slavljenca nagovoril prof. Willems, v imenu slovenske skupnosti pa slovenski duhovnik.

Slavljenca sta zaslužila to posebno pozornost. Zvon se mora namreč v veliki meri Kozoletovim zahvaliti, da še vedno obstaja. Njihove hčere ga. Fini, ga. Mija in ga. Rezi so s svojimi možmi g. Pepijem Drenovcem, g. Rudijem Garajem in g. Francem Jančičem že vsa povojna leta med najbolj zvestimi sodelavci pri Zvonu in v slovenski skupnosti sploh. Prečesto opažamo, da se nam mladina oddalji, četudi so bili starši dobri člani slovenske skupnosti. Kozoletovi pa so nam poleg svojega zvestega sodelovanja dali tudi svoje otroke. S TEM SO NAŠI SKUPNOSTI NAPRAVILI NAJVEČJO USLUGO. ZATO ZASLUŽIJO PRIZNANJE IN ZAHVALO NAS VSEH! Kako drugačno sliko bi nudila naša skupnost, ko bi jih večina staršev posnemala z vsaj približno tako lepim uspehom!

Draga gospod in gospa Kozole, s ponosom smeta poslušati našo pesem, saj jo poje VAŠ ZVON. Hvala Vama! „Na mnoga leta!“ Vama kličejo vsi Slovenci!

V-ko.

V Geleenu je gdč. Jožica Muha sklenila zakonsko zvezo z g. Jožetom Bonekamp. Toplo čestitamo in želimo vso srečo!

švedska

MALMÖ — 25. aprila je slovenski klub Triglav iz Landskrona ponovil v dvorani katoliške cerkve v Malmö kulturni večer, ki ga je prvič priredil v Landskroni 4. aprila. Upamo in želimo, da nam bi še večkrat kaj takega pripravili. Posebno petje mešanega zbora in izvajanje tria Budjevih sester, je bilo dovršeno. To so priznali tudi ljudje

Gornikova družina v Tuttingenu ob prvem obhajilu sinka Branka.

drugih narodnosti, ki so bili navzoči. Poskrbeli so tudi za smeh z nekaterimi komičnimi prizori. Vmes smo slišali tudi prelepo deklamacijo Prešernove pesmi „Neiztrohnjeno srce“. Res moramo vsem brez izjeme k uspehu čestitati! Po prireditvi je bila prosta zabava, ki je, jasno, uspešla, kot vedno take reči uspejo.

2. maja je bila spet *veselica* v Malmö, pa v drugi dvorani. Verjetno je bilo dovolj obiska, ker so bili kar trije prazniki skupaj. Več o tem bomo poročali drugič.

LANDSKRONA — Ker smo že pri veselica, objavimo tudi vabilo in *spored veselic*, ki jih prireja g. Fric Prevolnik iz Landskrona. Takole pravi:

Naznanjam, da prirejam že šest let slovenske veselice v Folketshus v Asmondstorpu pri Landskroni. Igra trio Tomo Vitanc, doma v Celju. Sporočam vsem, ki se želijo udeležiti: Lepo vabljeni! Veselica je vsak mesec enkrat, Jedača in pijača je pripravljena po želji. Sporočam spored za to leto: 6. junija, 29. avgusta, 19. septembra, 17. oktobra, 14. novembra, 5. decembra in silvestrovanje 31. decembra. Začetek je vsakokrat ob 19. uri. Torej, dragi rojaki in rojakinje, lepo vabljeni in ne pozabite! Pojasnila dobite lahko tudi po telefonu: 0418/20319. Na veselo svindenje! Prireditelj

Fric Prevolnik

Preteklo leto v novembru je bil ustanovljen v Landskroni *slovenski klub Triglav*. Klub se je začel z 11 člani in to največ po zaslugi sedanjega predsednika Janeza Budja. Članov kluba je sedaj na desetine. A aktivna je ostala začetna enajstorica. Že v novembru lani so začeli le-ti pod vodstvom Avgusta Budja s pevskimi vajami. Osnoval se je pevski zbor: dva soprana (Angela Budja, Jelka Karlin), pet altov (Nevenka Ušaj, Katja Ušaj, Štefka Budja, Olga Kostanjevec in Avgustina Prevolnik), dva tenorja (Jože Kragelj in Avgust Budja) ter dva basa (Drago Kostanjevec in Janez Budja).

Vse zimske mesece, vsako ne-

deljo, včasih tudi ob torkih, je imel zbor pevske vaje s trdnim namenom, da priredi kulturno zabavni večer. To mu je nedolgo tega tudi uspelo. 4. aprila je bil v Landskroni prvi koncert slovenskih narodnih pesmi. Spored je bil popestren še z zabavnimi skeči, desetletna Dolničarjeva hčerka je zaigrala na harmoniko dve švedski pesmi, sestre Jelka, Olga in Gustika so zapele šest slovenskih narodnih pesmi. „Neiztrohnjeno srce“ Franceta Prešerna je deklamirala Avguština Prevolnik. Napovedovala je ga. Majda Ivič.

Gledavci so bili s predstavo na moč zadovoljni. Po prvem delu programa, ki je trajal približno dve uri in pol, nas je zabaval trio Toneta Bitenca. Pri tem so tudi pivci, plesavci in jedci prišli na svoj račun.

Klub Triglav vabi v svojo sredo vse ljubitelje petja. V bodoče namerava zasnovati dramsko sekcijo, ki jo bo vadal klubski tajnik Jože Kragelj.

Vsem sedanjim kakor tudi bodočim aktivnim članom želimo mnogo uspeha pri nadaljnjem delu.

Zavedajmo se, da smo Slovenci, čeprav v mrzli tujini, kremenit narod, ki lahko veliko ustvari, če hoče!

A. P.

GÖTEBORG — V katoliški cerkvi v Göteborgu je bila krščena Zdenka Roškarič, hči Franca iz Sr. Gasteraja pri Mariboru, in Kristine, roj. Rajter, iz Sp. Žerjavec pri Mariboru. Iskreno čestitamo in želimo mnogo božje milosti!

Švica

Da bi se čim več Slovencev v lepi Švici na *velikonočne praznike* lepo pripravilo, je naš dušni pastir za te dni poklical na pomoč še enega patra in organiziral službo božjo na več krajih.

21. marca je bila služba božja v Winterthuru. Tukaj je redna služba božja vsako četrto soboto,

zato je marsikdo nehote pozabil na izjemo v tem mesecu in žal ni bila udeležba taka, kot je navadno. Ker je bila tudi med mašo priložnost za spoved, je prejelo lepo število vernikov sv. zakramente. Po maši smo se zbrali v dvorani, zapeli nekaj pesmi in si zaželeli mir in vse dobro za praznike.

V Meilenu se je na cvetno nedeljo zbralo prav lepo število ljudi. Prišli so iz bližnje in daljne okolice. Najprej je bil blagoslov in razdeljevanje vejic, nato pa maša. Med prvim in drugim delom liturgičnega opravila so donele naše lepe postne pesmi. Po maši se je slovensko petje nadaljevalo pri družabnem srečanju.

Po cvetni nedelji je večina „slovenskih Švicarjev“ odpotovala v domače kraje. V Appenzellu je dobra polovica deklet, ki so tam v službi, menila, da je za tako dolgo pot čas prekratek in so rajši ostale tamkaj. Z veseljem so pozdravile vest, da bo na veliki četrtek tam slovenska služba božja. Ker je bil ta dan še delavnik, je bila maša v poznih večernih urah, Majhna kripta je bila otožno razsvetljena in je dajala videz dvorane zadnje večerje. Ta vtis je postal še močnejši, ko so skoraj vsi navzoči pristopili h Gospodovi mizi.

V soboto popoldne je bil v Zürichu blagoslov jedi. Prišlo je lepo število rojakov ne samo iz mesta in okolice, marveč tudi od daleč iz Meilena, Winterthura, Wila itd., celo iz Basla. Slovenski duhovnik je najprej prebral berilo in evangelij, nato pa blagoslovil jedi. Po blagoslovu smo zapeli nekaj velikonočnih pesmi.

Velikonočni dan je bil hladen. Veter se je poigraval s snežinkami. Kljub temu so se že eno uro pred popoldansko mašo, ki je bila v župnijski cerkvi Guthirt, začeli zbirati ljudje od bližu in daleč. Drugi so že čakali pred spovednico. Kripta, ki ni ravno majhna, je bila polna. Že pred mašo so navzoči začeli navdušeno prepevati velikonočne pesmi in s tem ustvarili pravo velikonočno vzdušje, ki se je med

mašo še stopnjevalo. Večina navzočih je pristopila h Gospodovi mizi. Po končani maši se množica kar ni mogla podatj iz cerkve in je prepevala še naprej.

Po maši smo se podali v veliko in lepo župnijsko dvorano, kjer smo se v velikonočnem vzdušju, v prijaznem pogovoru, ob petju in plesu zadržali še precej časa.

med nami povedano

ZAKAJ SAMO EN DUŠNI PASTIR?

Letos nas je v Bernu že drugič obiskal naš dušni pastir. Konec januarja se je v kripti Miklavževe cerkve pri Burgernzielu brala prva slovenska maša v švicarski metropoli. V marcu pa smo imeli prav tam v soboto zvečer pred Tiho nedeljo mašo, ki je bila hkrati priprava na velikonočne praznike.

Kot običajno je po maši stekla beseda o novicah in težavah, ki spremljajo delo in življenje v tujini. V domovini malokdo pomisli, pred kakšne probleme je postavljen naš človek, pa najsi bo to fant ali dekle ali pa celo družine, ki gredo v tujino s trebuhom za kruhom. Je že tako, da se bolj nagibamo k pomilovanju zgodovine kakor k odkritemu pogledu v sedanost. To je pač lažje. Zelo razširjeno je celo mnenje, da reši dober zaslužek vse težave in da je edina skrb delavca na tujem, kam vtakniti o bilni denar. Redko kdo se zaveda, da je človek na tujem izpostavljen težavam, ki jim ni vsakdo kos. Marsikakšna tragedija se odigra prav na tihem in niso ravno redki tisti, ki jih težave stro.

Pri vsem tem je najboljši, često pa tudi edini svetovavec v težavah še vedno dušni pastir. A tu je druga težava: Rokaji, raztreseni po vseh švicarskih kantonih, so le težko dosegljivi le enemu slovenskemu duhovniku,

ki je z delom že tako preobremenjen. Kljub dobrim prometnim zvezam, po katerih Švica slovi, je po tej gorati deželi težko potovati sem in tja, zlasti še v zimskem času, ko je treba delati velike ovinke zaradi neprehodnih prelazov.

Slovenski izobraženec

KNJIGI, KI ODPIRATA OČI

Z velikim zanimanjem sem prebral knjigi Ljudje pod bičem in V Rogu ležimo pobiti. Po mojem mnenju ti dve knjigi odpirata oči slepim in zapeljanim. Vsakemu Slovencu svetujem, da ti dve knjigi prebere, da bo znal presoditi zgodovino zadnjih trideset let naše domovine.

V šoli so marsikaj napačno učili, o tem sem sedaj čisto prepričan. Nam so vedno govorili, da so bili samo drugi krivi. Veliko so pisali o nacističnih zločinih. Kaj se je pa pri nas dogajalo po koncu vojne? Zakaj se o tem doma nič ne piše?

Jaz sem vedno mislil, da je bil moj stric na napačni poti. Zdaj pa vidim, da je imel v marsičem prav. Če bi Američani tako delali s svojimi nasprotniki, kot se je to pri nas dogajalo po vojni, potem Nemčija danes ne bi nudila kruha 300.000 Jugoslovanom.

J. P., Nemčija

SVOJEGA DUHOVNIKA MORAMO PODPRETI

Naš edini slovenski dušni pastir na Švedskem ima mesečno plačo, kakor smo zvedeli, 300 švedskih kron. Vsi vemo, da s tem denarjem ne moreš živeti. To je sramota.

Ne vem, če bo vesel, ko bo bral te vrstice, a mnenja sem, da bi mu morali mi, slovenski katoliki, pomagati.

Švedski duhovniki imajo mesečno plačo, ki se suče okrog 3.500 kron in navzgor. Poleg tega imajo zastoj stanovanje in vsako delo zunaj fare posebej plačano.

Naš dušni pastir mora mnogo potovati. S tem je združenih

NAŠA LUČ

v juliju
in avgustu
ne izide.

mного stroškov (hrana, prenočišče, voznje...).

Ko bi dal vsakdo od nas, ki zaslužimo, mesečno po 10 kron, bi bilo s tem našemu dušnemu pastirju pomagano.

Če bi nas moral on zaradi pomanjkanja nekoč zapustiti, bi bila pač to sramota za nas poleg velike škode.

U. F., Švedska

slovenske radio oddaje

KÖLN — Ob torkih, četrkih in sobotah od 15,40 do 16,10 (na kratkih valovih 41 in 31 m) ter ob nedeljah od 9,00 do 9,40 (na kratkih valovih 41 m in 49 m). — Na sporedu so dnevne svetovne novice, politične razlage, razgovori, zanimivosti iz kulturnega in gospodarskega življenja. Poleg tega imajo Slovenci v Nemčiji možnost, da preko kölnskega radia pošljajo domačim voščila, pozdrave in glasbo po želji. Dopise pošljite na naslov: DEUTSCHE WELLE, 5 Köln, Brüderstr. 1 (Südosteuropa-Redaktion).

VATIKAN — Vsak dan ob 19,00 (na kratkih valovih 48,47, 41,38 in 31,10 m ter na srednjem valu 196 m).

Radio LONDON BBC — oddaja vsak dan ob 12. uri (novice in pregled tiska) na valovih 25 in 19 m. Ob 19. uri na valovih 49, 31 m; ob nedeljah ob 16,30 na valovih 31, 25, 19 m.

naša lučka

a kmetu, ki je hotel vreme urejati

Nekoč je živel kmet, ki ni bil nikoli z vremenom zadovoljen.

„Ah,“ se je pritoževal, „enkrat tako dežuje, da vse vode prestopajo bregove in preplavljajo travnike in njive, drugič spet tedne in tedne žge sonce, da suši vso travo in pridelek. Včasih je že januarja tako kopno, da začelnja poganjati, potem pa maja sneži in pritisne mraz...“

Tako se je pritoževal in govoril vsakomur, ki ga je hotel poslušati.

„Ja,“ je pravil, „če bi lahko jaz urejal vreme, bi bilo na svetu vse drugače!“

Pa se je zgodilo, da je prišel dol na zemljo svetj Peter, ki bojda tam gori na nebu vreme ureja, in se je pomešal med ljudi, da bi slišal njih pritožbe in želje. Tako je zvedel tudi za kmetovo negotovanje. In ker je imel že tako dosti drugih skrbi, je stopil k tistemu kmetu in mu rekel:

„Če meniš, da bi znal bolje urejati vreme, ti rad prepuščam to opravilo. Zmeniva se za eno leto in poskusi!“

Kmet si je zadovoljno pomel roke in si mislil:

„Le počakaj, Peter, boš že videl!“

In zares je bilo tisto leto imenitno: pozimi je ravno toliko snežilo, da je sneg pokrtil polja in travnike, marca je pa že pošteno grelo sonce, tako da so poganjale trave in cvetice, potlej pa ni bilo nobene zmrzali več. Deževalo je samo še ponoči, navse-

zgodaj pa je že sijalo sonce. Vse poletje ni bilo ne nevihte ne toče. Bilo je skratka leto, kakršnega svet še ni doživel. Kmet se je bil z dlanmi po kolenih in razglašal:

„Je mar sploh kakšna umetnost vreme urejati?“

Jeseni pa so se začeli vrstiti na njegovem pragu ljudje in drug za drugim so se pritoževali: klasje je resda visoko, ampak brez zrnja; drevje je cvetelo, pa ne obrodilo; in tako naprej.

„Tako slabe letine še ni bilo,“ so ponavljali.

Sprva kmet ni verjel. Ko pa je bilo pritožb zmeraj več in se je tudi sam prepričal, da imajo nezadovoljniji prav, je stekel k Petru in ga vprašal:

„Mar nisem delal in urejal s pametjo? Zakaj ni prave letine?“

Peter pa se je zasmejal:

„Ja,“ je rekel, „na vse si mislil, samo na veter si pozabil. Veter prenaša pelod od cveta do cveta, čebele same tega ne zmorejo. Prej bi moral pomisliti, od kod jeseni zrnje in sadje!“

Zdaj se je počil kmet z dlanjo po čelu:

Pri zadnji večerji je vzel Jezus v roke kruh, ga blagoslovil in izrekel nad njim besede:

„To je moje telo, ki se daje za vas.“

Tako je ostal na poseben način med nami.

Sedaj hoče, da ga obiskujemo in da jemo od tega kruha. Tako nam on sam daje luč in moč za lepo življenje.

Na Telovo pa nese duhovnik monštranco s hostijo med hiše in polja, da bo vse blagoslovljeno.

Kako lepo je, ko vihrajo velika rdeča bandera v vetru, ko zvonovi pojo na ves glas in ko se zasliši pesem: „Praznika svetega“.

Kako lepo je, kadar je Gospod čisto med nami.

medvedja šola

V medvedji šoli sedijo medvedi in vrtijo debelo oči in se potijo pri abecedi in vsi se mučijo s piko na i.

Sklanjajo: „Medved, medveda, medvedu.“

Štejejo urno od ene do sto, brundajo v zboru pesem o medu, malo narobe, a vendar lepo.

Na zemljevidu medvedje dežele iščejo lego medvedjih planin in se učijo, kje bodo cvetele prve trobentice, teloh in brin.

Šola je dolga osem razredov, ure in leta pa hitro beže in v spričevala malih medvedov same debele enojke lete.

Kajetan Kovič

„Kakšen bedak sem!“ je kričal in se jezil nase. Tekal je za Petrom in ga prosil:

„Ljubi Peter, prevzemi urejanje vremena spet v svoje roke! Zmotil sem se, ko sem mislil, da je to tako preprosto. Odslej se ne bom več pritoževal in bom zadovoljen, kakorkoli boš urejal vreme!“

In od takrat naprej urejajo vreme spet naravne sile spod neba.

E. Moser-Rath

mali ti-ta

Nekoč je živela družina samih ur in ta družina se je pisala Ti-Ta. Oče se je pisal Ti-Ta, tudi mama je bila Ti-Ta, obe hčerki sta bili Ti-Ta in kajpak je bil Ti-

Ta tudi najmlajši otrok, ki je bil deček. Družina je bila srečna in ves ljubi dan ni počela drugega, kot da se je oglašala tik-tak, tik-tak.

Nekega dne je pa mama Ti-Ta opazila, da se mali Ti-Ta ne oglašava več. Čisto tiho je bil in zelo žalosten. Mama je vzkliknila:

„Moj fantek je bolan!“

Zajokala je. In ko sta hčerki Ti-Ta videli, da mama joče, sta začeli še sami jokati. Oče pa je bil hud in je vpil:

„Nikar ne jočite, saj boste še zarjavele!“

Vendar ni nič pomagalo. Še bolj so jokale.

Potem je rekel oče:

„Jokanje nič ne pomaga, treba bo k zdravniku.“

Zdravnik, ki je zdravil ure, je pretrkal malega Ti-Taja in rekel:

„Vaš mali Ti-Ta sploh ni bolan! Samo naviti ste ga pozabili.“

Sam je navil malega Ti-Taja in ta je začel takoj tiktakati.

Mama Ti-Ta in hčerki Ti-Ta so pri priči nehale jokati in tudi oče se je pomiril in vsa družina se je spet ves ljubi božji dan pridno oglašala tik-tak, tik-tak in tiktak, tik-tak, pa še tik-tak, tiktak in tik-tak, tik-tak...

o

OPICA OSTANE OPICA, PA
NAJ IMA ŠE TAKO LEPO
OBLEKO.

igrajmo se!

● Prvi tekmovavec leže s trebuhom na tla, drugi leže nanj, a tako, da ima glavo na nasprotni strani. Nato spodnji prekriža noge okoli križa vrhnjega, ki se upre na roke in noge. Zatem prime spodnji vrhnjega za pete, medtem pa vtakne glavo med njegove noge.

Vrhnji hodi počasi z majhnimi koraki in se tako premika naprej in nazaj. Pri tem je važno, da so noge ves čas dobro prekrižane. Ko vrhnji hodi, mora hoditi z majhnimi koraki in nekoliko skrciti noge v kolenu, da ga lahko spodnji trdneje drži za gležnje.

„Z možmi je pa res samo de-
lo. Človek bi naj jim ves dan
samo stregel!“

„Točno! Pomislite, da moram
svojemu še iglo vdeti, kadar si
hoče gumb prišiti.“

„To pa imam: samo pogledam
človeka v oči, pa že vem, kaj si
misli o meni.“

„Pa ti ni nič nerodno?“

„Kako lep otrok! Je fantek?“

„Ne, ni.“

„Potem je pa punčka!“

„Kako ste pa mogli uganiti?“

„Ali bi malo prigriznili?“ hiti
gospodinja pripravljati mizo.
„Kaj pa bi: salamo, šunko, sir,
maslo, ribe, pivo, vino, čaj?“

„Ne delajte si skrbi! Dajte mi
od vsakega nekaj!“

„Poslušaj, stari! Če me boš v
cerkvi pri besedah ‚Reši nas vse-
ga hudega!‘ še enkrat pogledal,
bova doma zäropotala!“

Sodnik: „Kako daleč od kraja
umora ste stali?“

Priča: „Osem metrov in de-
vet centimetrov.“

Sodnik: „Kako to, da tako na-
tančno veste?“

Priča: „Izmeril sem, ker sem
vedel, da me bo kak bedak vpra-
šal.“

Uradnik je prišel prepozno v
službo, pa se gre opravičiti še-
fu, češ da je zaspal.

„Kako?“ se začudi šef, „kaj tu-
di doma spite?“

Oče sinu:

„Sram te bodi! Denar ti dajem
za cigarete in vino, ti ga pa za-
pravljaš za mamila!“

„Kaj bi rad za rojstni dan?“ je
vprašala žena moža.

„Revolver,“ je ta boječe odgo-
voril.

„Kaj, si znorel?“

smejete se (če se vam zdi)

„Tako rad bi ga imel.“

„Ne, pa amen. Ali si ti gospo-
dar ali jaz?“

„Ti, a če bi imel revolver...“

Učitelj: „Naštej mi pet stvari,
ki vsebujejo mleko!“

Učenec: „Sir, maslo, ena krava
in dve kozi.“

Mlada gospodinja peku:

„Ali imate kaj zažganih piško-
tov? Veste, rada bi, da bi mož
mislil, da sem jih sama spekla!“

Carinik potniku:

„Tako pošten videz vzbujate,
gospod, da vas moram prositi, da
odprete kovčke.“

Škot je našel na cesti zavoj ob-
ližev za kurja očesa. Takoj si je
šel kupit premajhne čevlje.

„Oprostite, malo sem se zamu-
dil,“ se je jel opravičevati vodni

inštalater, ko je vstopil v stano-
vanje, kamor so ga klicali. „Upam,
da niste preveč hudi.“

„Niti ne,“ je odgovoril gospo-
dar, „saj sta se otroka medtem
naučila v stanovanju plavati.“

„Ko vidim, kakšne obraze de-
laš, bi rajši videla, da bi mene
bolel zob namesto tebe.“

„Jaz tudi.“

On bere časopis, ona pa poleg
njega plete jopico in pripoveduje,
kako je preživela dan. Od časa
do časa on vzkligne: „Res?“, „Kaj
poveš!“, „Kdo bi si mislil!“

Čez čas ona reče:

„Molči že, saj sem že pred pol
ure nehala pripovedovati.“

„Ali si ga vzela zaradi denar-
ja?“

„Tako bogat pa ni bil.“

„Torej si ga samo iz ljubezni?“

„Tako reven pa spet ni bil.“

„Pravijo, da gre osel le enkrat
na led. Jaz sem ovdovel, pa sem
se spet oženil. Zdaj pa res ne
vem: ali pravilo ne drži, ali pa
jaz nisem osel.“

„Če ne morem zaspati, spijem
kozarček žganja. Če še ne morem
zaspati, spijem še enega. In če
še ne morem, spijem še enega.“

„In če še potem ne moreš?“

„No, potem mi je pa že vse-
eno, ali zaspim ali ne.“

Fant in dekle sta sedela na
klopici v parku.

„Vi imate nekaj južnaškega v
sebi,“ je dejala ona.

„Res je,“ je on odgovoril, „zju-
traj sem pojedel dve banani in
eno pomarančo.“

Filmski režiser pri snemanju
filma z divjega zahoda:

„Vsi tisti, ki so že mrtvi, naj
se spravijo z odra, da bo več pro-
stora!“

Kljub temu, da imamo toliko funkcionarjev, ne funkcionira pri nas vse tako, kot bi moralo.

Po mojem mnenju bi bili povolilni sestanki veliko bolj koristni kakor predvolilni.

Ministri bi morali nositi obleke brez žepov.

Domovina je bila njegova prva ljubezen, toda poročil se je z drugo.

Naši politiki so amaterji s profesionalnimi plačami.

Tudi jaz sem za kulturno revolucijo, če je njen namen kultivirati revolucionarje.

Žarko Petan

„Če imaš milijon dinarjev izgube, si slab gospodar. Če imaš izgube 2734 milijonov, si pa federacija.“

Subjektivno mnenje se spremeni v objektivno, če je subjekt dovolj visoko.

Ko je v zdravstvenem zavarovanju kmetov začelo škripati, so kmetom najprej izločili popravljanje zob. Naj si jih dajo izdreti, da ne bodo mogli — ugrizniti.

Knjiga je človekova prijateljica. Da, da, prijatelji so dandanes dragi.

TOŽIMO NAD CENAMI, NAD STANDARDOM IN NAD VSEM MOGOČIM. ALI NE VIDIMO, DA RASEJO HIŠE KO GOBE PO DEŽJU, DA SO CESTE POLNE DRAGIH AVTOMOBILOV IN DA JE VSE VEČ LUKSUSA?

● Vidimo, vidimo, a kaj, ko od gledanja ni bil še nihče sit!

● Res je, le kako morejo naši delavci bežati pred tem visokim

čemu se smejejo (včasih) doma?

standardom in luksusom v tujino?

● Saj ravno zato tožimo, ker vidimo, pa nimamo!

„Prosim, koliko stane tona premoga?“

„Sto din, novih seveda.“

„Koliko pa je popusta, ker sem ga naročil pred koncem marca?“

„Dvesto dinarjev, starih seveda...“

Izgovarjamo na sestankih in se hladimo pri delu.

Človek je vse drugo laže kot pa človek.

Za odstranitev slepiča mora dati človek privoljenje. Kadar pa gre za glavo, ga sploh nihče nič ne vpraša.

ZA KAKŠEN POKLIC OZIROMA ZA KAKŠNO ŠOLO NAJ SE

ODLOČIM, DA BOM DRUŽBENO KORISTEN?

● Diplomiraj, zaposli se v tujini, svoje prihranke pa vlagaj pri naši banki!

● Postani izdelovavec govorniških odrov!

● Najbolj družbeno koristni so tisti, ki se poslovijo v svojih najboljših letih!

Pri nas nimamo bogatinov in siromakov. Imamo samo razvite in nerazvite.

Srečna je družba, v kateri se ljudje tresejo samo zaradi mraza.

Dovolj mi je tez in antitez. Potrebujem pretezo!

Ne verjemite mi vsega, kar vam lažem!

PO ČEM BI SLOVENCISPOZNALI SVOJEGA NOVEGA GENIJA, ČE BI SE V KRATKEM POJAVIL MED NAMI?

● Po tem, da bi se mu morda posrečilo narediti kaj tudi brez samoprispevka občanov!

● Po tem, da bi bil mlad, z diplomom, upal bi si povedati, da pri nas nekaj ni v redu, a bi vseeno imel službo doma!

● Moj Bog, samo novih genijev ne! Saj nas že sedanji in njihovi uspehi dovolj stanejo!

„Tovariši in tovarišice! Za praznik dela so določili 1. maj. Ker v času samoupravljanja ne trpimo diktatov, bo naš kolektiv sam določil dan delavskega praznika. Predlagam 1. maj!“

Najbolj perspektivni so mladi kadri s starimi idejami.

Direktor delavcu, ki se je vrgel pred njim na obraz:

„Dajte no, pred menoj vam ni treba ležati. Lahko tudi klečite!“

Po Pavlihi

mali oglasi · mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece. Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 30 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1 avstrijski šiling (2 bfr, 0,20 NF, 0,15 DM ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v znamkah pristojbino za dvoje pisem v tujino. Če tega ne stori, ne dobi odgovora. Pisem uredništvo oglaševalcem ne posreduje.

**SLOVENSKI IN SRBOHRVATSKI EKSPRES-
PREVODI**, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač Milena GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajška postaja linij 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Höcherstr.) ali 75 (Eversbuscherstr.).

PREVAJALSKA PISARNA V NEMČIJI. Slovenske in srbohrvaške dokumente prevaja, jih overovlja, piše prošnje in poučuje nemščino dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 54 13 702.

Sodnijsko pooblaščen **PREVAJAVEC** za slovenski in srbo-hrvatski jezik MILAN ZAGORC prevaja vse vrste dokumentov in listin. 4000 Düsseldorf-Gerresheim, Nymphenburgstraße 27, tel. 69 31 43 (28 31 43).

PREVAJAM vse listine in dokumente v nemščino iz slovenskega, srbohrvaškega in madžarskega jezika. Napišem tudi prošnje itd. Naslov: Dipl.-Ing. VIKTOR NEGRO, 5 Köln-Holweide, Gerh.-Hauptmann-Str. 31, II. Sodno zapriseženi tolmač!

SODNI PREVAJAVEC Lucian BRUMNJAK, 1 Berlin 30, Tauentzienstr. 13 a/III, tel. (0311) 2114006, se priporoča za vse prevode, prošnje in informacije. Pošlje brezplačne prospekte, kako lahko dobite hranilno premijo od 20 do 42 % od nemške vlade. Zastopa tudi švicarske banke in mednarodne fonde. Javite se mu!

JANKOVIČ, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprisežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

Jeruc Dimitrij, sodnijsko pooblaščen **PREVAJAVEC** za slovenski in hrvaški jezik, prevaja v FRAN-COSKI JEZIK vse vrste dokumentov in listin. Naslov: Rue Berckmans 32, 1060 Bruxelles, Belgija.

Katero pošteno dekle, do 28 let staro, se hoče spoznati s poštenim SLOVENCEM, starim 28 let, biva-jočim v Franciji? Naslov v upravi Naše luči. (Številka 19)

VEZANE LETNIKE NAŠE LUČI od 1952 do 1967 (razen letnikov 1954, 1955, 1958) dobite v Mohorjevi po 95 šilingov letnik.

NEZNANEC je plačal v pismu Našo luč na upravo v Celovcu (20 franc. frankov). Z žiga je mogoče razbrati le: 77 B..., 25. 2. 1970, Seine et Marne, Francija. Naj sporoči svoje ime, da lahko naročnino vknjižimo!

VIPAVC JOŽE, 7 Stuttgart-S., Nemčija, Export-Import podjetje, Böblingerstraße 164 (tel. 60-43-62), vam solidno postreže in vam nudi kmetijske stroje, kosilnice, traktorje od najlažjih do najtežjih, škropilnice znamk „Irus“, „Schanzlin“ in drugih, gasilne brizgalne, radijske in televizijske aparate, magnetofone, kino- in fotografske aparate, pralne stroje, hladilnike in gospodinjske stroje vseh vrst, šivalne stroje vseh znamk in pletilne stroje svetovno priznane znamke „Kayser“ (netto DM 490.—), elektr. strojčke za popravilo nogavic „Kolibri“ (DM 280.—), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, betonske mešalnike z električnim, bencinskim ali dizlovim motorjem ter pošilja na zaželeno naslove in v vse države. Generalno zastopstvo za šivalne stroje Pfaff.

JODE — JOŽE DEBELAK, eksportno podjetje, München, Marsstr. 15 (pri glavnem kolodvoru) prodaja in pošilja v vse države: motorne kosilnice, traktorje, vinogradniške škropilnice, vse kmetijske stroje in rezervne dele, betonske mešalce in samokolnice, mesarski pribor (Dick), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, televizijske in radio aparate, magnetofone, hladilnike in pralne stroje, šivalne in pletilne stroje in vse ostale stroje za hišo in obrt.

Zastopstvo in servis za **DEUTZ TRAKTORJE**: Vuk Anton, 7 Stuttgart 60, Untertürkheim, Oberstdorferstr. 20. Ogled traktorjev pri Vuk, Dragonja vas 29, p. Cirkovce pri Ptujju. Zračno hlajenje, zelo majhna potrošnja, motor Diesel z direktnim brizganjem. Do sedaj na prvem mestu v Nemčiji.

PRODAM novo, še nedograjeno enonadstropno HIŠO v okolici Maribora. Za natančnejša pojasnila se obrnite na naslov: Jože Klinc, Bohova 29, pošta Hoče pri Mariboru, Slovenija.

pisma bravcev

kljub začetnim pomislekom prikazala vrednega ljubezni ter Vas pripeljala do mirnejše in pravičnejše sodbe.

ali moram res vedno popustiti

Pred šestimi leti sva z nekdanjo sošolko postali prijateljici. Obe sva stari po 33 let, imava isti poklic in sva neporočeni. Razumeva se zelo dobro, samo ob času dopusta nastopi zame vsako leto isti problem. Sama sem namreč navdušena za šport, telovadim, plavam in smučam. Moja prijateljica pa je izrecno nešporten tip.

Tri leta sem se vozila z njo za tri tedne na dopust, vendar nikoli nisem mogla izbrati kraj po svojem okusu. Ali jug, da bi mogla v morju plavati, ali hribe, kjer bi mogla smučati. Ona je vsak moj predlog odločno odbila, ker tam ne bi vedela kaj početi. Upoštevala sem torej njene želje in bila vselej prikrajšana, zaradi česar sem se vračala z dopusta nekoliko nezadovoljna.

Pred tremi leti sem menjala službo in ob tem izkoristila priliko, da preživljam dopust po svojem okusu. In vsakokrat sem si čudovito opomogla. Zdaj pa mi prijateljica ne da miru in hoče, da greva letos na vsak način skupaj na dopust. Kako naj ravnam? Prijateljstva ne bi hotela stavljati na kocko, ker sem tudi jaz sama in se večkrat počutim zelo osamljeno.

Tu ni vprašanja. Vsaka od Vaju naj preživi dopust po svojem

okusu. Enkrat v letu kar zares potrebujemo sprostitev, ki mora odgovarjati osebnim potrebam in ob katerih moramo znati biti dovolj brezobzirni, da damo prednost lastnemu okusu.

Prav zato ker tako radi plavate in ker je plavanje odlična protiutež Vašega pisarniškega dela, se mu že iz zdravstvenih razlogov ne smete odreči. Prava prijateljica bo to razumela in Vam bo teh nekaj tednov v letu tudi privoščila.

Govorite o tem z njo popolnoma odkrito in ne pustite se nikakor od tega odvrniti. Poleg tega je pa čisto dobro, da se od časa do časa nekoliko oddaljite. Saj prijateljstvo vendar ne pomeni, da drugega obtežimo s stalnimi okovi.

zaupati je treba

Naš 25-letni sin mora štiri leta plačevati vzdrževalnino za nezakonskega otroka. Nikoli ni povedal, zakaj se z dekletom ni poročil. Kolikor pa ga poznam, je moral imeti za to tehten razlog.

Zdaj je spoznal deklo, ki je zelo poštena in sposobna in s katero se bo morda poročil. Na moje vprašanje, kaj bo deklo rekla k otroku, je bil mnenja, da ji tega sploh ni treba pripovedovati.

Kolikor vem, dajejo zdaj novi zakoni več pravic nezakonskim otrokom. S tem pa lahko nastanejo, tudi v finančnem pogledu, velike težave. Najinega sina pa skrbi, da ga kljub dobremu položaju ne bo nobeno deklo maralo, če bo vso zadevo razkril.

Ne glede na možne denarne komplikacije, katerih obsega zdaj še ni mogoče v polni meri predvideti, naj bi Vaš sin svojemu dekletu povedal, da ima otroka. Seveda le v primeru, če se name-

rava z njo poročiti. Zelo krivično bi bilo vstopiti v zakon s prikrievanjem. Prej ko slej bi mlada žena to izvedela ter z vso pravico možu očitala pomanjkanje zaupanja in, kar bi bilo še huje, za vsakim majhnim nesporazumom v zakonu slutila kak tehten vzrok, ki bi prihodnost obeh zasenčil z nezaupanjem.

Recite svojemu sinu, naj položi odprte karte na mizo! Če ga deklo res ljubi, bo to z razumevanjem sprejela.

ne obetajte si mnogo!

Imam nekaj mesecev starejšega fanta, s katerim se sicer prav dobro razumem. Tudi moji starši ga imajo radi. Žal ga moja mati često zagovarja tudi takrat, ko nima prav. Večkrat pride k nam, nikoli pa me še ni povabil k svojim staršem. Na neki mladinski prireditvi s plesom, kamor sva šla ločeno, sem menila, da me bo gotovo vsaj enkrat prosil za ples. A mu to niti na misel ni prišlo! Ali se je bal tovarišev? Medtem sem ga enkrat ali dvakrat videla plesati z drugimi dekleti.

Od tega prijateljstva si ne obetajte mnogo! Fantovo zadržanje je nepravilno. Če se je že z Vami spoprijateljil, naj bi se temu primerno obnašal. Na plesu bi bil moral vsekakor vsaj enkrat plesati z Vami. Plesati z drugimi in Vas spregledati, ni bilo le nevljudno, temveč izrazito brezobzirno. Tega obnašanja ni mogoče opravičiti niti z boječnostjo.

„Naša luč“
Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Printed in Austria

P. b. b.

NAŠA LUČ, mesečnik za Slovence na tujem. — Letnik 19. List ureja uredniški konzorcij. Odgov. urednik: dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tisk: Tiskarna Družba sv. Mohorja. Vsi v Celovcu. — Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta. — Naročnina je za naročnike v Avstriji letno 45 šilingov, za naročnike izven Avstrije 110 belgijskih frankov, 10 francoskih frankov, 10 švicarskih frankov, 8 nizozemskih goldinarjev, 10 nemških mark; 1200 italijanskih lir, 16 angleških šilingov, 12 norveških kron, 10,50 švedskih kron; 3.— ameriške dolarje; 2,50 avstralskih dolarjev, 3.— kanadske dolarje. — Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračnavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava Naše luči. Uredništvo in uprava: Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt, Austria.

SLOVENSKI DUŠNI PASTIRJI IN URADI

ANGLIJA — Franc Bergant, Offley Road 62, London S. W. 9
(Tel. 01-735-66-55).

AVSTRIJA — Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4052 Ansfelden (O.—Ö). — „Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII. — Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein. — Anton Miklavčič, Kapellengasse 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0-47-62/3-34-62). — P. Štefan Križišnik, Zist. Stift, 6422 Stams. — Viktor Pernuš, Am Brand 3, 6900 Bregenz.

BELGIJA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Telefon 04/23-39-10). — Kazimir Gaberc, Rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle, (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA — Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75 Paris 20. (Tel. 636-80-68). — Mission Slovène, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15. (Tel. 250-89-93). — Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, Méricourt-Mines, Rue de Lens, 62 Méricourt-sous-Lens. — Anton Dejak; 33 rue de la Victorie, 57 Aumetz. — Msgr. Stanko Grims, rue de Dauphiné, 57 Merlebach. — P. Jakob Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

ITALIJA — Slovenski dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA — Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Oskarstraße 29. (Tel. 62-6-76). — Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonnefeldstraße 36. (Telefon 29-13-05). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim, A 4, 2. (Telefon 06-21/2-85-00). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Kolbstr. 15/I. (Tel. 60-52-78). — Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. (0711)-35-21-74). — Dr. Janez Zdešar in dr. Branko Rozman, 8 München 15, Schubertstr. 2/I. (Tel. 53-64-53). — P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5; 1 Berlin 19, Wundstr. 40—44. (Tel. 306-78-41).

NIZOZEMSKA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA — Jože Flis, Djurgardsvägen 32, 633 50 Eskilstuna. (Telefon 016/11-31-54).

ŠVICA — P. Fidelis Kraner, Kapuzinerheim, Seebacherstr. 15, 8052 Zürich. (Tel. 051-50-24-22).